

LIGJI
NR. __/2026
PËR SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE¹

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

PJESA E PARË
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi i ligjit

Qëllimi i këtij ligji është garantimi i furnizimit të qëndrueshëm dhe të sigurt me energji elektrike të klientëve, nëpërmjet krijimit të një tregu funksional dhe konkurrues të energjisë elektrike, duke marrë në konsideratë interesat e klientëve, sigurinë e cilësinë e shërbimit të furnizimit me energji elektrike dhe kërkesat për mbrojtjen e mjedisit dhe nevoja për të integruar tregun shqiptar të energjisë elektrike me tregjet e tjera rajonale të energjisë elektrike dhe tregun e integruar evropian të energjisë elektrike. Në këtë kuadër, ky ligji synon të promovojë çmime dhe kosto të përballueshme e transparente të energjisë për konsumatorët, do të rrisë të drejtat dhe mbrojtjen e tyre, do të promovojë efikasitetin energjetik dhe do të sigurojë një tranzicion të qetë drejt një sistemi energjetik të qëndrueshëm me karbon të ulët.

Neni 2

Objekti i ligjit

Ky ligj rregullon marrëdhëniet në veprimtaritë e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, furnizimit me energji elektrike, agregimit, reagimit ndaj kërkesës, funksionimit të tregut, depozitimit të energjisë elektrike dhe funksionimit të pikave të rkarikimit, si dhe vendos rregullat lidhur me:

¹ Ky ligj është përafëruar plotësisht me Direktivën (BE) 2019/944 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 5 qershor 2019 “Mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike dhe amendimin e Direktivës 2012/27/BE”, numri CELEX: 32019L0944, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, L L 158/125, datë 14.6.2019, Rregulloren (BE) 2019/941 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 5 qershor 2019 “Mbi gatishmërinë ndaj riskut në sektorin e energjisë elektrike dhe shfuqizimin e Direktivës 2005/89/BE”, numri CELEX: 32019R0941, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, L 158/1, datë 14.6.2019, Rregulloren (BE) 2019/942 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 5 qershor 2019, “Për krijimin e një Agjencie të Bashkimit Evropian për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë”, numri CELEX: 32019R0942, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, L 158/22, datë 14.6.2019 dhe Rregulloren (BE) 2019/943 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 5 qershor 2019, “Për tregun e brendshëm të energjisë elektrike”, numri CELEX: 32019R0943, Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian, L 158/54, datë 14.6.2019.

- a) hapjen, organizimin dhe funksionimin e një tregu konkurrues të energjisë elektrike;
- b) pjesëmarrjen në tregun e energjisë elektrike;
- c) dhënien e autorizimeve dhe licencave në sektorin e energjisë elektrike;
- ç) rregullimin e veprimtarive në sektorin e energjisë elektrike, mbrojtjen e klientëve, sigurinë e furnizimit dhe krijimin e strukturave konkurruese të tregut të energjisë elektrike;
- d) integrimin e tregut shqiptar në tregun rajonal dhe atë europian të energjisë elektrike.

Neni 3 Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. "Aksesi i palëve të treta" është e drejta e të gjithë përdoruesve të sistemit për përdorimin e rrjetit të transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, bazuar në kushte të përcaktuara dhe të publikuara, në përputhje me parimet e transparencës dhe mosdiskriminimit, kundrejt tarifave të miratuara nga ERE.
2. "Aktivitet i energjisë elektrike" është aktiviteti ekonomik që lidhet me prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, furnizimin me energji elektrike, agregimin, përgjigjen ndaj kërkesës, operimin e depozitimit të energjisë, operimin e pikave të rikarikimit, si dhe funksionimin e tregut.
3. "Balancim" është tërësia e proceseve, nëpërmjet të cilave Operatori i Sistemit të Transmetimit operon dhe ruan frekuencën e sistemit brenda kufijve të përcaktuar të qëndrueshmërisë së tij si dhe i përmbahet sasisë së rezervave që nevojiten në lidhje me cilësinë e kërkuar.
4. "Bordi" është organi vendimmarrës i ERE-s, i emëruar sipas këtij ligji.
5. "Burime të rinovueshme të energjisë" janë burimet e rinovueshme jofosile të energjisë, si era, energjia diellore, energjia aerotermale, energjia gjeotermale, energjia hidrotermale dhe oqeanike, energjia hidrike, biomasa, gazi i përfutur prej vendgropësjes së mbetjeve, gazi i përfutur prej impianteve të trajtimit të ujërave të zeza dhe biogazi, siç është përcaktuar në ligjin për energjisë e rinovueshme.
6. "Burim rezervë" është një burim dytësor i furnizimit me energji elektrike, që nuk është i lidhur me sistemin elektroenergjetik.
7. "Central prodhues" është një tërësi godinash dhe impiantesh të caktuara, të cilat kanë si destinacion bazë prodhimin e energjisë elektrike.
8. "Certifikim" është procedura, e cila përcakton përputhshmërinë me kushtet që sigurojnë pavarësinë dhe ndarjen e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, sipas përcaktimeve të këtij ligji, si një parakusht për përcaktimin dhe miratimin e këtij operatori.
9. "Derivativ elektrik" është një instrument financiar siç përcaktohet në ligjin në fuqi për tregjet e kapitalit, që mund të përdoret nga pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike si mjet sigurie ndaj luhatjeve të mundshme të çmimit të energjisë elektrike në treg.
10. "Detyrimi i shërbimit publik" është detyrimi i vendosur ndaj mbajtësit të licencës për të kryer një shërbim publik, siç përcaktohet në pikën 49 të këtij neni.
11. "Dispeçerimi" është veprimtaria e kryer nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, që konsiston në menaxhimin në kohë reale të flukseve të energjisë elektrike dhe zbatimin e masave të nevojshme për operimin e bashkërenduar të komponentëve të sistemit elektroenergjetik, përfshirë centralet prodhuese, rrjetin e transmetimit dhe shërbimet ndihmëse të nevojshme për operimin e sistemit.

12. "Përgjigje ndaj kërkesës" është ndryshimi i ngarkesës së energjisë elektrike nga klient fundorë nga modelet e tyre normale ose faktike të konsumit në përgjigje të sinjaleve të tregut, duke përfshirë çmimet e energjisë elektrike që ndryshojnë sipas kohës ose pagesat stimuluese, ose në përgjigje të pranimit të ofertës së konsumatorit fundor për të shitur kërkesën e rënë ose të rritur me një çmim në një treg të organizuar të energjisë elektrike, qoftë individual apo përmes agregimit.
13. "Eficenca energjetike" është raporti ndërmjet daljes së performancës, shërbimit, mallrave ose energjisë dhe hyrjes së energjisë.
14. "Eksport i deklaruar" është dispeçerimi i energjisë elektrike që i korrespondon sasisë së energjisë elektrike që lëvrohet njëkohësisht në një vend tjetër si import i deklaruar mbi bazën e një marrëdhënieje kontraktuale.
15. "ENTSO-e (European Network of Transmission System Operators for Electricity)" është Rrjeti Europian i Operatorëve të Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike.
16. "Enti Rregullator i Energjisë" ose "ERE" është autoriteti rregullator i sektorit të energjisë elektrike dhe gazit natyror, i cili funksionon në përputhje me këtë ligj dhe ligjin për sektorin e gazit natyror.
17. "Forcë madhore" është një akt ose ngjarje natyrore apo shoqërore, si tërmetet, rrufetë, ciklonet, përmytjet, shpërthimet vullkanike, zjarret ose luftërat, konfliktet e armatosura, kryengritjet, veprime terroriste ose ushtarake, të cilat pengojnë të licencuarin të përmbushë detyrimet e tij sipas licencës, si dhe akte apo ngjarje të tjera që janë përtej kontrollit të arsyeshëm dhe që nuk kanë ardhur për faj të të licencuarit dhe i licencuari nuk ka pasur mundësi të shmangë një akt ose ngjarje të tillë nëpërmjet ushtrimit të vullnetit, përpjekjeve, aftësive dhe kujdesit të tij të arsyeshëm.
18. "Furnizim" është shitja, përfshirë rishitjen e energjisë elektrike te klientët.
19. "Furnizues" është një shoqëri e licencuar për kryerjen e veprimtarisë së furnizimit.
20. "Furnizues i mundësisë së fundit" është një furnizues i caktuar në përputhje me dispozitat e këtij ligji, i cili ofron për një periudhë të kufizuar kohe shërbimin e furnizimit në kushte të rregulluara ndaj klientëve, të cilët nuk kanë mundur të kontraktojnë vetë një furnizues ose kanë humbur furnizuesin e tyre.
21. "I licencuar" është një person i pajisur me licencë për aktivitete të energjisë elektrike, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.
22. "Import i deklaruar" është energjia elektrike që lëvrohet në një vend, e cila, në të njëjtën kohë, dispeçerohet si eksport i deklaruar nga një vend tjetër.
23. "Interkonektor" ose "linja interkoneksioni" është një linja e transmetimit e ndërtuar nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose një palë e tretë, e cila kalon nëpërmjet kufirit shtetëror të Republikës së Shqipërisë dhe të një vendi tjetër dhe lidh sistemet kombëtare të transmetimit të të dyja vendeve.
24. "Interkonektor me rrymë të drejtpërdrejtë" do të thotë një interkonektor që përdor rrymë të drejtpërdrejtë me tension të lartë.
25. "Interkonektor me rrymë të alternuar" është një interkonektor që përdor rrymë të alternuar.
26. "Interkonektor i ri" është një interkonektor i papërfunduar dhe/ose i përfunduar por i pakomisionuar, deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.
27. "Klient" është një klient shumice ose fundor i energjisë elektrike.
28. "Klient familjar" është një klient që blen energji elektrike vetëm për konsumin e tij familjar, pa përfshirë konsumin për veprimtari tregtare apo profesionale.
29. "Klient fundor" është një klient që blen energji elektrike vetëm për përdorim vetjak.
30. "Klient jofamiljar" janë personat fizikë ose juridikë që blejnë energji elektrike, e cila nuk shkon

- për përdorim familjar, prodhuesit dhe klientët e shumicës.
31. “Klient shumice” është një person fizik ose juridik që blen energji elektrike, me qëllim rishitje brenda ose jashtë sistemit të vendit ku është regjistruar.
 32. “Klient në nevojë” është një klient familjar, i cili, për shkak të gjendjes sociale, gëzon disa të drejta të veçanta lidhur me furnizimin me energji elektrike, të siguruar në raste përjashtimore, sipas përcaktimeve të këtij ligji.
 33. “Klient aktiv” është klienti fundor, ose një grup klientësh fundorë që veprojnë së bashku, i cili konsumon ose depoziton energji elektrike të prodhuar brenda ambienteve të tij të vendosura brenda kufijve të caktuar, ose që shet energji elektrike të vetëprodhuar ose merr pjesë në skemat e fleksibilitetit ose efikasitetit të energjisë, me kusht që këto veprimtari të mos përbëjnë veprimtarinë e tij kryesore tregtare ose profesionale.
 34. “Ndërmarrje mikro, të vogla dhe të mesme” është ndërmarrja mikro, e vogël ose e mesme, sipas përcaktimit të ligjit në fuqi për zhvillimin e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme.
 35. “Kodet e Rrjetit” janë Kodi i Transmetimit dhe Kodi i Shpërndarjes.
 36. “Kodi i Shpërndarjes” është tërësia e rregullave teknike, të cilat rregullojnë funksionimin e rrjetit të shpërndarjes, si dhe vendosin kushtet e shërbimit që ofrohen nga operatorët e sistemit të shpërndarjes për përdoruesit e sistemit të shpërndarjes.
 37. “Kodi i Transmetimit” është tërësia e rregullave teknike, të cilat rregullojnë operimin e sistemit të transmetimit, si dhe përcaktojnë kushtet e shërbimit që ofrohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ndaj përdoruesve të sistemit të transmetimit, në përputhje me rregullat e ENTSO-e.
 38. “Kontrata e furnizimit” është një kontratë për furnizimin me energji elektrike, por që nuk përfshin derivativët e energjisë elektrike.
 39. “Kontratë e plotë furnizimi” është kontrata e furnizimit, e cila përfshin përgjegjësitë e përdorimit të rrjetit të transmetimit ose shpërndarjes.
 40. “Kontrata e furnizimit me ndërprerje” është kontrata e furnizimit, e cila i jep të drejtën Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes të ndërpresë përkohësisht furnizimin me energji elektrike të klientit fundor, në përputhje me kushtet e shërbimit, të përcaktuara në Kodet e Rrjetit dhe aktet e tjera rregullatore.
 41. “Kontroll” janë të drejtat, kontratat ose çdo mënyrë tjetër, që, veç e veç apo në mënyrë të kombinuar, duke u bazuar në një rrethanë apo në një ligj, i japin një subjekti mundësinë e ushtrimit të një ndikimi përcaktues mbi një shoqëri të caktuar në veçanti nëpërmjet:
 - a) pronësisë ose së drejtës për të përdorur të gjitha ose pjesë të aseteve të kësaj shoqërie;
 - b) të drejtave apo kontratave, të cilat japin një ndikim të theksuar në hartimin, votimin apo vendimmarrjen e organeve të asaj shoqërie.
 42. “Kapaciteti i kufizuar” është situata në të cilën një linjë interkoneksioni nuk mund të sigurojë transmetimin e të gjithë fluksit fizik të energjisë elektrike që rezulton nga kërkesa e pjesëmarrësve të tregut, për shkak të mungesës apo reduktimit të kapaciteteve të linjave të interkoneksionit dhe/ose të sistemit kombëtar të transmetimit.
 43. “Licencë” është një e drejtë që i jepet një personi për ushtrimin e një veprimtarie në sektorin e energjisë elektrike, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.
 44. “Linjë direkte” është një linjë elektrike që lidh një prodhues të veçuar nga rrjeti me një klient të veçuar nga rrjeti, brenda ose jashtë vendit, ose një linjë elektrike që lidh një prodhues me një shoqëri furnizimi, e cila furnizon me energji elektrike drejtpërdrejt ambientet, filialet ose klientët e saj.
 45. “Matës inteligjent” është një pajisje elektronike që regjistron në kohë reale të dhënat e konsumit të energjisë elektrike si dhe të energjisë elektrike të futur në rrjet dhe komunikon këtë

- informacion, të paktën çdo ditë, tek operatori i sistemit për qëllime informacionit, të monitorimit dhe të faturimit.
46. “Ministria” është ministria përgjegjëse për sektorin e energjisë.
 47. “Ministri” është ministri përgjegjës për sektorinë e energjisë.
 48. “Modeli i tregut të energjisë elektrike” është një dokument i përgatitur dhe i miratuar në përputhje me dispozitat e këtij ligji, i cili përcakton marrëdhëniet ndërmjet pjesëmarrësve të ndryshëm të tregut të energjisë elektrike.
 49. “Operatori i pavarur i matjes” është një shoqëri me eksperiencë në matjen e energjisë për kryerjen dhe menaxhimin e sistemit të matjes.
 50. “Operatori i Sistemit të Shpërndarjes” ose “OSSH” është një person juridik, përgjegjës për operimin e sigurt, të besueshëm dhe të efektshëm të rrjetit të shpërndarjes, duke siguruar mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të shpërndarjes, të shtrirë në një zonë të caktuar dhe, kur është e aplikueshme, lidhjet e tij me sisteme të tjera për të siguruar aftësi afatgjatë të sistemit për të përmbushur kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e energjisë, në harmoni me mjedisin dhe efikasitetin e energjisë.
 51. “Operator i Sistemit të Transmetimit” ose “OST” është personi juridik, përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të transmetimit, duke përfshirë interkoneksionet me sistemet e tjera ndërkufitare, për të siguruar aftësinë afatgjatë të sistemit për plotësimin e kërkesave të arsyeshme për transmetimin e energjisë elektrike.
 52. “Operator i Rrjetit” është operatori i sistemit të transmetimit dhe/ose operatori i sistemit të shpërndarjes.
 53. “Operimi i tregut” është veprimtaria që kryen operatori i tregut për organizimin dhe operimin e tregut të energjisë elektrike të ditës në avancë dhe të tregut të energjisë elektrike brenda së njëjtës ditë.
 54. “Operator i tregut” është subjekti që jep një shërbim me anën e të cilit ofertat për shitjen e energjisë elektrike njihsohen me ofertat për blerjen e energjisë elektrike.
 55. “Operatori i emëruar i tregut të energjisë elektrike” ose “NEMO” është operatori i tregut i caktuar nga ERE për të kryer detyra që lidhen me bashkimin e ditës në avancë ose brenda të njëjtës ditë.
 56. “Pagesa rregullatore” është pagesa vjetore që të gjitha shoqëritë e licencuara në sektorin e energjisë elektrike paguajnë për llogari të ERE-s, për të mbuluar kostot e veprimtarisë rregullatore të tij. Pagesa rregullatore për çdo shoqëri të licencuar miratohet çdo vit nga ana e ERE-s në bazë të një metodologjie të miratuar nga ky institucion.
 57. “Pagesa e licencës” është pagesa e përcaktuar nga ERE për dhënien e licencave për ushtrimin e një aktiviteti në sektorin e energjisë elektrike.
 58. “Pala përgjegjëse për balancimin” është një pjesëmarrës i tregut të energjisë elektrike ose përfaqësuesi i zgjedhur prej tij, përgjegjës përballë Operatorit të Sistemit të Transmetimit për disbalancat e krijuara gjatë operimit të tij.
 59. “Palët e Komunitetit të Energjisë” janë palët kontraktuese të Traktatit të Komunitetit të Energjisë, Bashkimi Europian dhe shtetet anëtare të tij.
 60. “Person” është një person fizik ose juridik.
 61. “Përdoruesit e sistemit” janë personat fizikë ose juridikë, të cilët i furnizon ose furnizohen me energji elektrike nëpërmjet sistemit të transmetimit ose të shpërndarjes.
 62. “Përgjegjësia e balancimit” është një detyrim i pjesëmarrësve të energjisë elektrike të tregut për balancimin e prodhimit, konsumit, proceseve të shitblerjes të energjisë elektrike, në përputhje me programin e pranuar, duke qenë përgjegjës financiarisht kundrejt Operatorit të Sistemit të Transmetimit për sistemimin e disbalancave të krijuara.

63. "Energji e balancimit" është energjia e përdorur nga Operatori i Sistemit të Transmetimit për të kryer balancimin.
64. "Kapaciteti i balancimit" është një vëllim kapaciteti që një ofrues i shërbimit të balancimit ka rënë dakord të mbajë dhe në lidhje me të cilin ofruesi i shërbimit të balancimit ka rënë dakord të paraqesë oferta për një vëllim korrespondues të energjisë balancuese tek Operatori i Sistemit të Transmetimit për kohëzgjatjen e kontratës.
65. "Ofruesi i shërbimit të balancimit" është një pjesëmarrës në tregun e energjisë elektrike, i cili ofron energji balancuese ose kapacitet balancimi ose të dyja së bashku për Operatorin e Sistemit të Transmetimit.
66. "Pjesëmarrës në tregun e energjisë elektrike" është personi juridik pjesëmarrës në çdo treg të energjisë elektrike, përfshirë tregjet për tregtimin e energjisë elektrike, kapaciteteve, balancimit dhe shërbimeve ndihmëse, që përfshin prodhuesit, tregtarët, operatorët e shërbimeve të depozitimit, agreguesit, ofruesit e përgjigjes ndaj kërkesës, furnizuesit, klientët, Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, operatorët e sistemeve të mbyllura të shpërndarjes dhe operatorin e tregut. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes janë pjesëmarrës të tregut të energjisë elektrike vetëm për qëllim të sigurimit të energjisë elektrike që nevojitet për mbulimin e humbjeve në rrjet, balancimin dhe shërbimet ndihmëse.
67. "Planifikim afatgjatë" është planifikimi i nevojave për investime në kapacitetet prodhuese, depozituese, transmetuese dhe shpërndarëse në baza afatgjata, me qëllim përmbushjen e kërkesës së sistemit për energji elektrike dhe sigurinë e furnizimit të klientëve.
68. "Prodhimi i energjisë" është procesi i prodhimit të energjisë elektrike nga burime primare të energjisë.
69. "Prodhues" është një person i licencuar për prodhimin e energjisë elektrike.
70. "Prodhues i lidhur në shpërndarje" është një prodhues, centrali i të cilit është i lidhur në sistemin e shpërndarjes.
71. "Prodhues me përparësi i energjisë elektrike" janë prodhuesit e energjisë elektrike nga burime të rinovueshme të energjisë elektrike, sipas përcaktimeve të ligjit për energjitë e rinovueshme të energjisë elektrike.
72. "Ligji për energjinë e rinovueshme" është ligji nr. 24/2023, "Për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme.
73. "Rregullat e tregut" janë secila prej rregullave të hollësishme, të cilat përcaktojnë mënyrën e operimit dhe menaxhimit të tregjeve të energjisë elektrike, regjistrimin e pjesëmarrësve, përgjegjësinë e balancimit prej pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike, rregullat për balancimin e sistemit të energjisë elektrike, rregullat për llogaritjen e disbalancës për palët përgjegjëse të balancimit, rregullat për përgjegjësitë financiare të palëve përgjegjëse të balancimit në rast të disbalancimit, si dhe çështje të tjera lidhur me operimin e tregut të energjisë elektrike.
74. "Rrjeti i energjisë elektrike" është tërësia e linjave, nënstationeve, pajisjeve të transmetimit apo shpërndarjes së energjisë elektrike, përfshirë linjat e interkoneksionit.
75. "Siguri" është siguria e furnizimit dhe garantimit të energjisë elektrike, si dhe sigurimi teknik.
76. "Sistemi i energjisë elektrike" është një sistem i ndërlidhur, i përbërë nga centralet elektrike, linjat elektrike, nënstationet dhe pajisjet e transmetimit e shpërndarjes, me qëllim transmetimin apo shpërndarjen e energjisë elektrike te klientët.
77. "Sistemi i shpërndarjes" është sistemi i linjave, strukturave mbështetëse, pajisjeve transformuese dhe kyçëse/shkyçëse, të përdorura për shpërndarjen e energjisë elektrike dhe lëvrimin e saj te klientët, pa përfshirë furnizimin.
78. "Sistemi i transmetimit" është sistemi i përdorur për transmetimin e energjisë elektrike në tension

- të lartë dhe shumë të lartë, i lidhur në paralel me sistemet e vendeve të tjera, që përfshin midis të tjerave linjat, strukturat mbështetëse, pajisjet transformuese dhe kyçëse/shkyçëse për lëvrimin e energjisë elektrike te klientët ose në rrjetin e shpërndarjes, pa përfshirë furnizimin.
79. “Shërbimi i balancimit” është sigurimi i kapacitetit rezervë i kontraktuar dhe/ose energjia elektrike balancuese, e përdorur nga Operatori i Sistemit të Transmetimit për të kryer balancimin.
 80. “Shërbime ndihmëse” janë shërbimet e nevojshme për operimin e qëndrueshëm të sistemit të transmetimit ose shpërndarjes duke përfshirë shërbimet e balancimit dhe të shërbimeve ndihmëse jo të lidhura me frekuencën, por pa përfshirë menaxhimin e kongestionit.
 81. “Shërbime ndihmëse jo të lidhura me frekuencën” janë shërbimet e përdorura nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes për kontrollin e tensionit në gjendje të qëndrueshme, injektimin e shpejtë të rrymës reaktive, inercinë e stabilitetit të rrjetit lokal, rrymën e qarkut të shkurtër, aftësinë e nisjes së veçuar pa qënë i lidhur me rrjetin e transmetimit dhe aftësinë e funksionimit të izoluar.
 82. “Shërbim publik” është shërbimi që sigurohet nga një i licencuar që operon në sektorin e energjisë elektrike, që lidhet me sigurinë dhe cilësinë e furnizimit, çmimet e rregulluara në sektorin e energjisë elektrike, efikasitetin e energjisë elektrike, energjinë nga burimet e rinovueshme, mbrojtjen e mjedisit, përmbushja e të cilit nuk cenon konkurrencën, përveç kur është e domosdoshme për të siguruar shërbimin publik në fjalë.
 83. “Shërbim universal i furnizimit” është një shërbim publik për furnizimin e klientëve fundorë, i cili siguron të drejtën e tyre për t’u furnizuar me energji elektrike të një cilësie të caktuar, brenda gjithë territorit të Republikës së Shqipërisë, me çmime të rregulluara, lehtësisht dhe qartësisht të krahasueshme, transparente dhe jodiskriminuese.
 84. “Shoqëri elektroenergjetike” është një person fizik ose juridik që kryen të paktën një nga veprimtaritë: prodhim, transmetim, shpërndarje, agregim, përgjigje ndaj kërkesës, depozitim i energjisë, operim i pikave të karikimit, furnizim ose blerje të energjisë elektrike, i cili është përgjegjës për detyrimet tregtare, teknike ose të mirëmbajtjes, lidhur me këto veprimtari, pa përfshirë klientët fundorë.
 85. “Shoqëri e integruar e energjisë elektrike” është një shoqëri e licencuar në sektorin e energjisë elektrike, e integruar vertikalisht ose horizontalisht.
 86. “Shoqëri e integruar horizontalisht” është një shoqëri, e cila kryen të paktën një nga veprimtaritë: prodhimin për shitje, transmetimin, shpërndarjen ose furnizimin e energjisë elektrike, si dhe një aktivitet tjetër jashtë fushës së energjisë elektrike.
 87. “Shoqëri e integruar vertikalisht” është një shoqëri ose grup shoqërisht të licencuara në sektorin e energjisë elektrike, ku i njëjti person ose persona, ushtrojnë kontroll mbi këto shoqëri në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë dhe ku shoqëria ose grupi i shoqërive kryejnë të paktën një prej veprimtarive të transmetimit ose shpërndarjes, si dhe të paktën një prej veprimtarive të prodhimit ose furnizimit me energji elektrike.
 88. “Shpërndarje” është transporti i energjisë elektrike në sistemin e shpërndarjes me tension të lartë, të mesëm dhe të ulët, me qëllim lëvrimin e saj te klientët, pa përfshirë furnizimin.
 89. “Transit i deklaruar” është sasia e energjisë elektrike që vjen nga një vend tjetër, e cila nuk konsumohet në vend, por kalon në një vend të tretë.
 90. “Tregu i balancimit” është menaxhimi, i bazuar në treg, i funksioneve të balancimit të sistemit të energjisë elektrike, i operuar nga Operatori i Sistemit të Transmetimit.
 91. “Tregu i organizuar i energjisë elektrike” është platforma e organizuar për shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike në bazë të ditës në avancë dhe/ose brenda së njëjtës ditë.
 92. “Tregjet e energjisë elektrike” janë tregjet për energjinë elektrike, duke përfshirë tregun e lirë, tregun e organizuar të energjisë elektrike dhe tregun e derivativëve të energjisë

elektrike, tregjet për tregtimin e energjisë, kapaciteteve, balancimit dhe shërbimeve ndihmëse në të gjitha afatet kohore, duke përfshirë kontratat në avancë të shitjes, të ditës në avancë, dhe të të njëjtës ditë.

93. "Tregu i derivativëve të energjisë elektrike" është tregu i energjisë elektrike ku produktet derivative si kontratat e ardhshme dhe kontratat e opsioneve të energjisë elektrike tregtohen nga pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike si mjete për të fiksuar çmimet e ardhshme, por nuk çojnë në dërgimin fizik të energjisë elektrike.
94. "Tregtar" është çdo person juridik, i cili kryen veprimtarinë e tregimit të energjisë elektrike.
95. "Tregtimi i energjisë elektrike" është procesi që kryhet nga një person juridik që blen energji elektrike, me qëllim rishitjen e saj brenda ose jashtë sistemit të vendit ku kryen veprimtarinë.
96. "Tregu i ditës në avancë" është tregu i energjisë elektrike, ku paraqitja e porosive për shitje dhe blerje bëhet një ditë para dërgimit, në intervalin kohor nga koha e hapjes së portës deri në kohën e mbylljes së portës.
97. "Tregu brenda të njëjtës ditë" është tregu i energjisë elektrike ku kryhen transaksione për shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike me detyrimin e dërgimit fizik, pas mbarimit të afatit kohor për paraqitjen e porosive për transaksion në tregun e ditës në avancë dhe lidhen me ditën e dorëzimit.
98. "Klerim" është procesi i zbatuar nga operatori i tregut për të vendosur pozicione, duke përfshirë llogaritjen e kredive ose debiteve të anëtarëve të klerimit ndaj operatorit të tregut, si dhe për të siguruar disponueshmërinë e parave për të garantuar ekspozimin ndaj operatorit të tregut, i cili rezulton nga këto pozicione, në përputhje me dispozitat e rregullave të tregut.
99. "Zyrtari i pajtueshmërisë" është një person fizik ose juridik, i pavarur, i përcaktuar Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, i ngarkuar me monitorimin dhe raportimin mbi zbatimin e programit të pajtueshmërisë.
100. "Kabinë elektrike" është tërësia e mjeteve themelore dhe pajisjeve elektrike të lidhura në tensionin e mesëm dhe të ulët me rrjetin e shpërndarjes, funksioni i të cilave është të kontrollojnë lidhjen, të transformojnë, të transmetojnë dhe të matin energjinë elektrike që furnizohet ose prodhohet për lidhjet e reja apo modifikimin e lidhjeve ekzistuese të klientëve ose prodhuesve për këto nivele tensioni.
101. "ACER" është Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë.
102. "Depozitim i energjisë" është, në sistemin e energjisë elektrike, shtyrja e përdorimit përfundimtar të energjisë elektrike nëpërmjet mjeteve fizike ose kimike për një moment të mëvonshëm se ai kur është prodhuar, ose shndërrimi i energjisë elektrike në një formë energjie që mund të depozitohet, depozitimi i kësaj energjie dhe rikonvertimi i mëvonshëm i kësaj energjie në energji elektrike ose përdorimi si një mbartës tjetër energjie, por duke përjashtuar depozitimin e pompuar.
103. "Impiant i depozitimit të energjisë" është, në sistemin e energjisë elektrike, një hapësirë ku bëhet depozitimi i energjisë.
104. "Operimi i hapësirës së depozitimit të energjisë" është aktiviteti që mbulon operimin e një hapësire depozitimi energjie.
105. "Komuniteti qytetar i energjisë" është personi juridik që:
 - a) bazohet në pjesëmarrjen vullnetare dhe të hapur dhe kontrollohet efektivisht nga pjesëtarët ose aksionarët që janë persona fizikë, autoritetet vendore, duke përfshirë bashkitë ose ndërmarrjet e vogla;
 - b) ka për qëllimin e tij parësor të sigurojë përfitime mjedisore, ekonomike ose sociale për pjesëtarët ose aksionarët e tij ose për zonat lokale ku operon se sa të gjenerojë fitime

- financiare; dhe
- c) mund të angazhohet në prodhimin e energjisë, duke përfshirë nga burimet e rinovueshme, shpërndarjen, furnizimin, konsumin, agregimin, depozitimin e energjisë, shërbimet e efikasitetit të energjisë ose operimin e pikës së rikarikimit ose të ofrojë shërbime të tjera energjetike për pjesëtarët ose aksionarët e tij.
102. "Komponentë të rrjetit të integruar plotësisht" janë komponentët e rrjetit që janë të integruar në sistemin e transmetimit ose të shpërndarjes, duke përfshirë hapësirat e depozitimit të energjisë dhe që përdoren me qëllimin e vetëm për të siguruar një funksionim të sigurt dhe të qëndrueshëm të sistemit të transmetimit ose shpërndarjes, dhe jo për balancimin ose menaxhimin e kongestionit.
103. "Rishitje e energjisë elektrike" do të thotë furnizimi me energji elektrike nga një subjekt brenda mjedisëve të tij të vendosura brenda kufijve të kufizuar të një klienti fundor për ta konsideruar, ku energjia elektrike e furnizuar është blerë nga një furnizues i licencuar dhe ku çmimi maksimal i energjisë elektrike të furnizuar i nënshtrohet kushteve përkatëse të nxjerra nga ERE.
104. "Ndarja e energjisë elektrike" do të thotë furnizimi me energji elektrike i një klient fundor nga një klient aktiv ose komunitet qytetar i energjisë, ku energjia elektrike e furnizuar është prodhuar nga subjekti që ndan energjinë elektrike si prodhim i një impianti prodhimi, mjediset e të cilit ndodhen në të njëjtën vendndodhje me mjediset ku ndodhet klienti i fundor blerës.
105. "Matës konvencional" nënkupton një matës analog ose elektronik pa aftësi për të transmetuar dhe marrë të dhëna.
106. "Kongjestion" është një situatë në të cilën të gjitha kërkesat e pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike për të tregtuar ndërmjet zonave të rrjetit nuk mund të plotësohen sepse ato do të ndikojnë ndjeshëm flukset fizike në elementët e rrjetit që nuk mund t'i plotësojnë ato flukse.
107. "Ndërveprueshmëria" është në kontekstin e matjes inteligjente, aftësia e dy ose më shumë rrjeteve, sistemeve, pajisjeve, aplikacioneve ose komponentëve të energjisë ose komunikimit për të ndërvepruar, shkëmbyer dhe përdorur informacionin për të kryer funksionet e kërkuara.
108. "Pikë rikarikimi" është një ndërfaqe e aksesueshme nga publiku që është në gjendje të karikojë njërin automjet elektrik pas tjetrit ose të shkëmbejë baterinë e njërit automjeti elektrik pas tjetrit.
109. "Operim i pikës së rikarikimit" është aktiviteti që mbulon operimin e pikave të rikarikimit.
110. "Operator i pikës së rikarikimit" është personi fizik ose juridik që ushtron operimin e pikës së rimbushjes.
111. "Fluksi ndërkufitar" është një fluks fizik i energjisë elektrike në sistemin e transmetimit të Shqipërisë që rezulton nga ndikimi i aktivitetit të prodhuesve, klientëve ose të dyve, jashtë Shqipërisë.
112. "Kongjestion strukturor" është kongjestionin në sistemin e transmetimit që është në gjendje të përcaktohet në mënyrë të qartë, është e parashikueshme, është gjeografikisht e qëndrueshme me kalimin e kohës dhe ndodh shpesh në kushte normale të sistemit të energjisë elektrike.
113. "Procesi i parakualifikimit" është procesi i verifikimit të pajtueshmërisë së aktivitetit të një ofruesi të kapacitetit të balancimit me kërkesat e vendosura nga Operatori i Sistemit të Transmetimit.
114. "Kapaciteti rezervë" është sasia e rezervave të konservuara të frekuencës, e rezervave të

- rivendosjes së frekuencës ose e rezervave zëvendësuese që duhet të jenë në dispozicion të Operatorit të Sistemit të Transmetimit.
115. "Dispeçerimi prioritar" është dërgimi i impianteve të prodhimit në bazë të kriterëve që janë të ndryshme nga rendi ekonomik i ofertave, duke i dhënë prioritet dërgimit të teknologjive të veçanta të prodhimit të energjisë elektrike.
 116. "Projekt demonstrues" do të thotë një projekt që demonstroi një teknologji si të parën e këtij lloji në Komunitetin e Energjisë dhe përfaqëson një risi të rëndësishme që shkon përtej arritjes teknologjike faktike..
 117. "Ridispeçerim" është një masë, duke përfshirë reduktimin, që aktivizohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nëpërmjet ndryshimit të modelit të prodhimit, të ngarkesës ose të dyja, me qëllim që të ndryshohen flukset fizike në sistemin elektrik dhe të lehtësohet kongjestionimi fizik ose të realizojë ndryshe sigurinë e sistemit.
 118. "Zonë ofertash" është zona më e madhe gjeografike brenda së cilës pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike janë në gjendje të shkëmbejnë energji pa alokim kapacitetesh..
 119. "Alokim kapacitetesh" është dhënia e kapaciteteve ndër-zonale.
 120. "Kapacitet ndër-zonal " është aftësia e sistemit të ndërlidhur që të plotësojë transferimin e energjisë ndërmjet zonave të ofertave. **aftësia e sistemit të ndërlidhur për të përballuar transferimin e energjisë midis zonave të ofertimit.**
 121. "Rajoni i Operacionit të Sistemit" ose "SOR" është rajoni i operimit të sistemit që mbulon Shqipërinë, siç përcaktohet në Aneksin V të Rregullores (BE) 2019/943..
 122. "Qendra Rajonale e Koordinimit" ose "RCC" është qendra rajonale e koordinimit në të cilën do të marrë pjesë Operatori i Sistemit të Transmetimit, siç përcaktohet në Aneksin V të Rregullores (BE) 2019/943.
 123. "Rregullorja (BE) 2019/943" është Rregullorja (BE) 2019/943 e datës 5 qershor 2019 për tregun e brendshëm të energjisë elektrike, të inkorporuar dhe përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë D/2022/03/MC-EnC, i datës 15 dhjetor 2022.
 124. "Kushtet e çmimit maksimal" janë rregullat mbi çmimin maksimal të energjisë elektrike, siç përcaktohen nga ERE, që zbatohen për furnizimin me energji elektrike nga subjektet që kryejnë rishitjen e energjisë elektrike ose ndarjen e energjisë elektrike pa licencë furnizimi me energji elektrike.”
 125. “Kushtet, afatet dhe metodologjitë” - rregullat, procedurat, kushtet dhe metodologjitë panevropiane, rajonale dhe kombëtare, siç parashikohen në kodet dhe udhëzimet e rrjetit.
 126. “Rajoni i llogaritjes së kapacitetit” do të thotë zona gjeografike në të cilën zbatohet llogaritja e kapacitetit të koordinuar
 127. “Tarifa e lidhur me ndërrimin” do të thotë një tarifë ose gjobë për ndryshimin e furnizuesve ose pjesëmarrësve të tregut të angazhuar në agregim, duke përfshirë tarifën e ndërprerjes së kontratës, që u imponohet drejtpërdrejt ose tërthorazi klientëve nga furnizuesit, pjesëmarrësit e tregut të angazhuar në agregim ose operatorët e sistemit.
 128. “Infrastruktura Trans-Evropiane e Energjisë” i referohet rrjetit të sistemeve dhe objekteve ndërkufitare të energjisë që lidhin, integrojnë dhe mundësojnë rrjedhën e energjisë nëpër vendet evropiane dhe rregullohet nga rregulloret e Rrjetit TransEvropian për Energjinë.
 129. “Vlera e ngarkesës së humbur” do të thotë një vlerësim në euro/MWh, i çmimit maksimal të energjisë elektrike që klientët janë të gatshëm të paguajnë për të shmangur një ndërprerje.
 131. "Kontratë e çmimit dinamik të energjisë elektrike" është një kontratë furnizimi midis një

furnizuesi dhe një klienti fundor që pasqyron ndryshimin e çmimit në tregjet spot, duke përfshirë në tregjet e ditës në avancë dhe brenda të njëjtës ditë, të paktën në intervale të barabarta me frekuencën e shlyerjes së tregut.

132. "Agregues" është pjesëmarrësi në tregun e energjisë elektrike që ushtron aktivitetin e agregimit.
133. "Agregim" është funksioni i kryer nga një person fizik ose juridik i cili kombinon disa ngarkesa të konsumatorëve ose të energjisë elektrike të prodhuar për shitje, blerje ose ankand në çdo treg të energjisë elektrike.

PJESA E DYTË POLITIKAT E SEKTORIT TË ENERJISË ELEKTRIKE

Neni 4

Politikat e sektorit të energjisë elektrike

1. Këshilli i Ministrave është përgjegjës për politikat e përgjithshme të zhvillimit të sektorit të energjisë elektrike të Shqipërisë, në përputhje me politikat e zhvillimit ekonomik dhe sektorët e tjerë të vendit.
2. Ministria:
 - a) harton Strategjinë Kombëtare të Energjisë, e cila miratohet nga Këshilli i Ministrave dhe përditësohet të paktën çdo pesë vjet. Strategjia Kombëtare e Energjisë përcakton objektivat e zhvillimit të sektorit të energjisë, si dhe mënyrën e arritjes së tyre, duke siguruar një zhvillim të qëndrueshëm të ekonomisë kombëtare për një periudhë afatmesme dhe afatgjatë;
 - b) harton programet afatmesme për zhvillimin e sektorit të energjisë elektrike, të cilat miratohen nga Këshilli i Ministrave, në përputhje me Strategjinë Kombëtare të Energjisë;
 - c) vlerëson nevojën e ndërtimit të kapaciteteve të reja prodhuese dhe hapësirave të depozitimit të energjisë si dhe fuqizimin e rrjeteve, në përputhje me programet afatmesme, duke marrë në konsideratë:
 - i. bilancet e përgjithshme të pritshme të energjisë elektrike;
 - ii. sigurinë dhe qëndrueshmërinë e furnizimit me energji elektrike;
 - iii. koston, duke përfshirë çdo mekanizëm të minimizimit të saj, për këto kapacitete të reja prodhuese;
 - ç) mbikëqyr zbatimin e politikave dhe programeve të zhvillimit të sektorit energjetik, në përputhje me zhvillimin ekonomik dhe social të vendit;
 - d) stimulon pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike, në mënyrë që të promovohet efienca e energjisë dhe të fuqizohen klientët fundorë, për të optimizuar përdorimin e energjisë elektrike.
3. Ministria, brenda kuadrit të përgjegjësisë së saj të parashikuar në pikën "c" të pikës 2 të këtij neni, monitoron mjaftueshmërinë e burimeve në Shqipëri, siç vlerësohet nga ENTSO-E. Me qëllim plotësimin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së burimeve të kryer nga ENTSO-E, Ministria mund t'i kërkojë gjithashtu Operatorit të Sistemit të Transmetimit të kryejë një vlerësim kombëtar të mjaftueshmërisë së burimeve.
4. Në rast evidentimi të një problemi për mjaftueshmërinë e burimeve, ministria identifikon çdo shtrembërim rregullator ose mosrealizim tregu që ka shkaktuar ose ka kontribuar në shfaqjen e problemit. Bazuar në gjetjet e identifikuara, ministria zhvillon një plan zbatimi

me afat kohor për miratimin e masave për të eliminuar çdo shtrembërim të identifikuar rregullator ose mosrealizim tregu dhe ia dorëzon atë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë për shqyrtim dhe Komisionit të Ndihmës Shtetërore sipas rastit. Bazuar në konsultimet e përfunduara, Ministria finalizon planin e zbatimit dhe e publikon në faqen e saj zyrtare.

5. Për qëllime të vlerësimit të mjaftueshmërisë së burimeve evropiane dhe kombëtare, Operatori i Sistemit të Transmetimit do t'i sigurojë ENTSO-E të dhënat që kërkon për të kryer vlerësimet e mjaftueshmërisë së burimeve evropiane, dhe Ministrisë të dhënat që kërkon për të kryer vlerësimet e mjaftueshmërisë së burimeve kombëtare. Për qëllimin e mësipërm, të licencuarit i ofrojnë Operatorit të Sistemit të Transmetimit të dhëna në lidhje me shfrytëzimin e pritshëm të burimeve gjeneruese, duke marrë në konsideratë disponueshmërinë e burimeve parësore dhe skenarët e duhur të projektuar të kërkesës dhe ofertës.
6. Ministria monitoron aplikimin e planit të zbatimit të përcaktuar në pikën 4 të këtij neni dhe publikon rezultatet e monitorimit në një raport vjetor, i cili i dërgohet Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.
7. Këshilli i Ministrave, me propozimin e Ministrit, miraton rregullat e detajuara të vlerësimit të mjaftueshmërisë së burimeve kombëtare të përcaktuara në pikën 3 të këtij neni.
8. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrisë përgjegjëse për energjinë, Ministrisë përgjegjëse për mjedisin dhe në konsultim me autoriteteve përgjegjëse për planifikimin urban, miraton rregullat për ndërtimin e infrastrukturës trans-evropiane të energjisë. Këto rregulla duhet të transpozojnë dhe zbatojnë dispozitat e Rregullores së BE-së mbi udhëzimet për infrastrukturën trans-evropiane të energjisë (TEN-E) dhe në veçanti, të adresojnë identifikimin dhe lehtësimin e Projekteve me Interes të Përbashkët dhe të Ndërsjellë (PCI dhe PMI), procedurat e thjeshtuara dhe të reduktuara në kohë të lejeve me një autoritet kompetent të caktuar, forcimin e bashkëpunimit ndërkufitar dhe kornizat rregullatore dhe financiare që mbështesin investimet në infrastrukturën strategjike të energjisë. Këto rregulla duhet të sigurojnë transparencë, pjesëmarrjen publike, mbrojtjen e mjedisit dhe përputhshmërinë me objektivat e integritit të tregut, sigurinë e furnizimit dhe neutralitetin klimatik.

Neni 5

Të dhëna dhe informacione për bilancin e energjisë elektrike

1. Çdo person fizik ose juridik që prodhon, depoziton, transmeton, shpërndan, importon, eksporton, furnizon energji elektrike ose ushtron operimin e agregimit ose të pikës së rikarikimit është i detyruar të paraqesë pranë ministrisë përgjegjëse për energjinë të dhëna lidhur me veprimtarinë e tij, me qëllim hartimin e politikave të zhvillimit të sektorit energjetik dhe komunikimin me institucionet e specializuara, në kuadrin e angazhimeve ndërkombëtare të Shqipërisë, si dhe përgatitjen dhe publikimin e bilancit vjetor energjetik.
2. Ministri përgjegjës për energjinë miraton mënyrën dhe formatin e raportimit të të dhënave.
3. Ky nen nuk kufizon të drejtat e ERE-s dhe të institucioneve të tjera përgjegjëse për statistikat, për akses ndaj të dhënave, në përputhje me dispozitat e këtij ligji dhe legjislacionin në fuqi.

PJESA E TRETË

SIGURIA E FURNIZIMIT

Neni 6

Gatishmëria ndaj riskut

1. Ministria vepron si autoriteti kompetent lidhur me planifikimin e gatishmërisë ndaj riskut dhe menaxhimit të tij.
2. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrisë, në bashkëpunim me institucionet apo shoqëritë e tjera përkatëse në sektorin e energjisë elektrike, miraton rregullat për identifikimin e skenarëve kombëtarë të krizës së energjisë elektrike dhe procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe miratimit të planeve të vlerësimit të riskut.
3. Ministria sigurohet që të gjitha risqet përkatëse që lidhen me sigurinë e furnizimit me energji elektrike të vlerësohen në përputhje me rregullat e përcaktuara nga Këshilli i Ministrave në këtë nen. Për këtë qëllim, ajo do të bashkëpunojë me Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, ENTSO-E, qendrat rajonale të koordinimit (RCC), ERE dhe aktorë të tjerë përkatës, sipas nevojës.
4. Ministria, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga Këshilli i Ministrave në këtë nen, merr pjesë në mënyrë të rregullt në identifikimin dhe përditësimin e skenarëve kombëtarë të krizës së energjisë elektrike.
5. Mbi bazën e skenarëve rajonalë dhe kombëtarë të krizës së energjisë elektrike të identifikuar dhe, në përputhje me rregullat e përcaktuara nga Këshilli i Ministrave në këtë nen, Ministria harton një plan të gatishmërisë ndaj riskut, pasi të konsultohet me ERE-n, Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, prodhuesit si dhe shoqëritë e tjera të energjisë elektrike dhe gazit natyror që konsiderohen të domosdoshëm nga Ministria dhe organizatat përkatëse që përfaqësojnë interesat e klientëve fundor industrial dhe joindustrial.
6. Plani i gatishmërisë ndaj riskut përbëhet nga masa kombëtare, rajonale dhe, sipas rastit, masa dypalëshe. Të gjitha masat që planifikohen ose ndërmerren për parandalimin, përgatitjen dhe zbutjen e krizave të energjisë elektrike duhet të jenë plotësisht në përputhje me dispozitat e këtij ligji, kodeve të rrjetit dhe akteve të tjera nënligjore të sektorit të energjisë elektrike. Këto masa duhet të jenë të përcaktuara qartë, transparente, proporcionale dhe jodiskriminuese.
7. Për të siguruar qëndrueshmërinë e planeve të gatishmërisë ndaj riskut, ministria, përpara miratimit të planeve të saj të gatishmërisë ndaj riskut, duhet t'ua paraqesë planet e hartuara për konsultim autoriteteve kompetente të Palëve Kontraktuese përkatëse në rajon dhe, kur ato nuk janë në të njëjtin rajon, autoriteteve kompetente të Palëve Kontraktuese të lidhura drejtpërdrejt, si dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë. Brenda gjashtë muajve nga marrja e planeve të hartuara të gatishmërisë ndaj riskut, autoritetet kompetente të përmendura në këtë pikë dhe Sekretariati i Komunitetit të Energjisë mund të lëshojnë rekomandime në lidhje me planet e paraqitura.
8. Brenda nëntë muajve nga paraqitja e planeve, Ministria miraton planet e gatishmërisë ndaj riskut, duke marrë në konsideratë rezultatet e konsultimit dhe çdo rekomandim të lëshuar në përputhje me pikën 7. Ministria i njofton pa vonesë planet e gatishmërisë ndaj riskut Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.
9. Plani i përgatitjes për riskun duhet të përcaktojë të gjitha masat kombëtare që janë planifikuar ose ndërmarrë për të parandaluar, përgatitur dhe zbutur ndikimin e energjisë elektrike rajonale ose kombëtare. Ai duhet të paktën:

- a) të përmbajë një përmbledhje të skenarëve të krizës së energjisë elektrike të përcaktuar për Shqipërinë dhe rajonin, në përputhje me procedurat e përcaktuara në identifikimin e skenarëve rajonalë dhe kombëtarë të krizës së energjisë elektrike;
- b) përcakton rolin dhe përgjegjësitë e ministrisë dhe përshkruan se cilat detyra, nëse ka, u janë deleguar organeve të tjera;
- c) përshkruajnë masat kombëtare të hartuara për të parandaluar ose përgatitur risqet e identifikuar;
- d) cakton një koordinator kombëtar për kriza dhe përcakton detyrat e tij;
- e) të përcaktojë procedura të hollësishme që duhen ndjekur në krizat e energjisë elektrike, duke përfshirë skemat përkatëse mbi rrjedhat e informacionit;
- f) të identifikojë kontributin e masave të bazuara në treg në përballimin e krizave të energjisë elektrike, në veçanti masat nga ana e kërkesës dhe nga ana e ofertës;
- g) identifikon masat e mundshme jo të bazuara në treg që duhen zbatuar në krizat e energjisë elektrike, duke specifikuar shkaktarët, kushtet dhe procedurat për zbatimin e tyre, dhe duke treguar se si ato përputhen me rregullat e tregut dhe me masat rajonale dhe dypalëshe;
- h) të ofrojë një kornizë për ndërprerjen manuale të ngarkesës, duke përcaktuar rrethanat në të cilat do të ndërpriten ngarkesat dhe, në lidhje me sigurinë publike dhe personale, duke specifikuar se cilat kategori të përdoruesve të energjisë elektrike, në përputhje me legjislacionin kombëtar, kanë të drejtë të marrin mbrojtje të veçantë kundër shkyçjes, duke justifikuar nevojën për një mbrojtje të tillë dhe duke specifikuar se si operatori i sistemit të transmetimit dhe operatori i sistemit të shpërndarjes duhet të ulin konsumin;
- i) përshkruan mekanizmat e përdorur për të informuar publikun rreth krizave të energjisë elektrike;
- j) përshkruan masat kombëtare të nevojshme për të zbatuar dhe masat rajonale dhe, kur është e aplikueshme, masat dypalëshe dakordësuara;
- k) të përfshijë informacion mbi planet përkatëse dhe të nevojshme për zhvillimin e rrjetit të ardhshëm që do të ndihmojnë në përballimin e pasojave të skenarëve të identifikuar të krizës së energjisë elektrike.

10. Masat kombëtare duhet të marrin plotësisht në konsideratë masat rajonale dhe, kur është e aplikueshme, masat dypalëshe të dakordësuara dhe nuk duhet të rrezikojnë sigurinë operative ose mbrojtjen e sistemit të transmetimit dhe sigurinë e furnizimit me energji elektrike të Palëve të tjera Kontraktuese.

11. Ministria publikon planin e gatishmërisë ndaj riskut në faqen e saj zyrtare të internetit, duke siguruar njëkohësisht ruajtjen e konfidencialitetit të informacionit të ndjeshëm, në veçanti informacionin që lidhet me masat për parandalimin ose zbutjen e pasojave të sulmeve keqdashëse.

12. Ministria miraton dhe publikon planin e saj të parë të gatishmërisë ndaj riskut deri më 31 dhjetor 2027. Më pas, Ministria përditëson planin e gatishmërisë ndaj riskut çdo katër vjet, përveç rasteve kur rrethanat kërkojnë përditësime më të shpeshta.

13. Me kërkesë të Ministrisë, të licencuarit i ofrojnë asaj të gjithë bashkëpunimin e nevojshëm për të kryer detyrat e saj të përcaktuara në këtë nen.

Neni 7

Siguria e rrjetit dhe cilësia e furnizimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes hartojnë rregulla specifike që përcaktojnë kërkesat minimale mbi sigurinë dhe operimin e rrjetit, përfshirë kushtet

për cilësinë e furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit. Gjatë hartimit të tyre, operatorët e sistemit të transmetimit dhe të shpërndarjes konsultohen me grupet e interesit, vendase dhe të huaja. Rregullat e cilësisë së furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit miratohen dhe monitorohen nga ERE.

2. ERE mbikëqyr mbajtjen e një niveli të përshtatshëm të kapacitetit rezervë teknik të transmetimit prej Operatorit të Sistemit të Transmetimit, i cili bashkëpunon edhe me operatorët e transmetimit të vendeve fqinje që është i ndërlidhur, me qëllim garantimin e sigurisë së rrjetit.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes shkëmbejnë informacion për funksionimin e rrjetit në mënyrë efektive, në kohën e duhur dhe në përputhje me kërkesat operative të përmendura në pikën 1, të këtij neni, si dhe me operatorët e huaj të sistemeve të ndërlidhura të transmetimit.

Neni 8

Balanca midis kërkesës dhe prodhimit

1. Me qëllim ruajtjen e balancës midis kërkesës për energji elektrike dhe sasisë së disponueshme të energjisë, merren masat si më poshtë:
 - a) ERE përcakton rregulla, që mundësojnë dhe nxitin funksionimin e një tregu të hapur, konkurrues dhe jodiskriminues, për prodhimin, shitjen me shumicë dhe furnizimin e energjisë elektrike.
 - b) Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron një kapacitet rezervë.
2. Me qëllim ruajtjen e balancës ndërmjet kërkesës për energji elektrike dhe kapacitetit të disponueshëm prodhues, Këshilli i Ministrave merr masa të tjera shtesë, përfshirë, por pa u kufizuar në masat e mëposhtme:
 - a) përfshirjen e dispozitave në aktet përkatëse nënligjore që ndihmojnë në ndërtimin e kapaciteteve të reja prodhuese dhe kapaciteteve depozituese të energjisë dhe futjen e shoqërive të reja prodhuese dhe depozituese në treg;
 - b) eliminimin e pengesave që ndalojnë përdorimin e kontratave të furnizimit me ndërprerje, sipas praktikave më të mira evropiane;
 - c) eliminimin e pengesave që ndalojnë përfundimin dhe lidhjen e kontratave me afate të ndryshueshme si për prodhuesit, ashtu edhe për klientët;
 - d) nxitjen e përdorimit të teknologjive të përgjigjes në kohë reale të kërkesës, nëpërmjet sistemeve të avancuara të matjes, sipas kërkesës së konsumatorëve;
 - e) promovimin e kapaciteteve të depozitimit të energjisë;
 - f) nxitjen e masave të përdormit eficient të energjisë elektrike;
 - g) zbatimin e procedurave konkurruese, transparente dhe jodiskriminuese për investimet e reja në kapacitetet prodhuese dhe të depozitimit të energjisë, sipas parashikimeve të nenit 53 të këtij ligji.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit përgatit një parashikim të përgjithshëm afatshkurtër, afatmesëm dhe afatgjatë të kërkesës për energji elektrike dhe burimeve të mundshme të furnizimit, duke marrë parasysh kriteret dhe kërkesat e sigurisë së furnizimit.

PJESA E KATËRT

ENTI RREGULLATOR I ENERGJISË (ERE)

SEKSIONI I ORGANIZIMI

Neni 9
Organizimi i ERE-s

1. ERE është institucioni rregullator i sektorit të energjisë elektrike dhe gazit në Shqipëri që drejtohet nga bordi. Bordi përbëhet nga kryetari dhe katër anëtarë.
2. Rregullorja për organizimin dhe funksionimin e ERE-s hartohet e miratohet nga bordi dhe publikohet në faqen zyrtare të internetit.

Neni 10
Pavarësia e ERE-s

1. ERE është një person juridik publik, i pavarur nga çdo institucion tjetër publik ose privat. Bordi dhe personeli teknik i ERE-s:
 - a) ushtrojnë funksionet e tyre në mënyrë të paanshme dhe transparente;
 - b) veprojnë në mënyrë të pavarur nga interesat e tregut, nga çdo institucion apo subjekt publik ose privat.
 - c) marrin vendime autonome, në mënyrë të pavarur nga çdo organ politik.
2. ERE bashkëpunon me ministrinë dhe me institucionet e tjera publike, për sa u takon çështjeve objekt të këtij ligji që janë në fushën e përgjegjësisë së tyre.

Neni 11
Përzgjedhja dhe emërimi i kryetarit dhe anëtarëve të bordit

1. Kryetari dhe anëtarët e bordit emërohen nga Kuvendi i Shqipërisë, me propozim të Ekipit Përzgjedhës, në përputhje me pikat 2, 3, 4 dhe 5 të këtij neni.
2. Kryetari dhe anëtarët e bordit emërohen për një mandat prej 5 vjetësh, i cili mund të rinovohet vetëm një herë. Kur një anëtar i Bordit emërohet për të plotësuar një vend vakant që krijohet përpara përfundimit të mandatit për të cilin ishte emëruar paraardhësi, ai anëtar i Bordit emërohet vetëm për pjesën e mbetur të mandatit të paraardhësit.
3. Ekipi Përzgjedhës i bordit përbëhet nga tri anëtarë: dy përfaqësues të Kuvendit të Shqipërisë, përkatësisht, kryetari i komisionit përgjegjës për energjinë dhe kryetari i komisionit përgjegjës për ekonominë dhe nga Ministri përgjegjës për energjinë.
4. Jo më vonë se tre muaj përpara mbarimit të mandatit të kryetarit apo njërit prej anëtarëve të bordit, Kuvendi publikon njoftimin për vendin vakant. Njoftimi duhet të përcaktojë qartë kriteret e pranimit, përzgjedhjes, procedurat dhe afatet e aplikimit, duke siguruar transparencë dhe trajtim të barabartë për të gjithë kandidatët e kualifikuar. Ekipi Përzgjedhës përzgjedh paraprakisht dy kandidatë që plotësojnë kërkesat e pikës 5 të këtij neni dhe ia propozon Kuvendit të Shqipërisë.
5. Kryetari dhe anëtarët e bordit janë persona që duhet të plotësojnë kriteret e mëposhtme:
 - a) Kryetari është një person i shquar në fushën e energjisë. Ai/ajo duhet të ketë të paktën 15 vjet eksperiencë pune në sektorin e energjisë;
 - b) një nga anëtarët duhet të ketë jo më pak se 10 vjet eksperiencë pune në sektorin e energjisë elektrike dhe të jetë me profesion inxhinier elektrik;
 - c) një nga anëtarët duhet të ketë jo më pak se 10 vjet eksperiencë pune në sektorin e hidrokarbureve dhe të jetë me profesion inxhinier në sektorin e naftës dhe/ose gazit;
 - ç) dy anëtarët e tjerë, respektivisht njëri me profesion jurist dhe tjetri ekonomist, duhet të kenë jo më pak se 10 vjet eksperiencë pune, prej të cilave të paktën 5 vjet duhet të jetë eksperiencë në sektorin energjetik.
6. Kur vendi i kryetarit të bordit mbetet vakant, anëtarë i bordit me kohën më të gjatë në detyrë kryen

funksonet e kryetarit deri në emërimin e kryetarit të ri. Vjetërsia llogaritet nga data kur është emëruar si anëtar bordi.

7. Kur pozicioni i një anëtari bordi mbetet vakant, mandati i anëtarit të bordit do të zgjatet automatikisht derisa të emërohet nga Kuvendi anëtari i ri i bordit për ta zëvendësuar atë.
8. Përpara emërimit, çdo anëtar i Bordit duhet të japë dorëheqjen nga çdo pozicion punësimi, konsulence ose angazhim tjetër profesional dhe duhet të heqë dorë nga çdo interes i drejtpërdrejtë ose i tërthortë në çdo shoqëri të angazhuar në prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, furnizimin me energji elektrike, ose që bien nën përgjegjësitë e ERE-s, duke përfshirë prodhimin, furnizimin, prodhimin ose dhënien me qira të pajisjeve për sektorin e energjisë elektrike ose gazit, ose ofrimin e shërbimeve të konsulencës për shoqëri të tilla.
9. Bordi përcakton strukturën organizative të ERE-s dhe numrin e punonjësve, pagën e tyre dhe trajtimin financiar të kryetarit dhe anëtarëve të bordit, si dhe personelit teknik. Në përcaktimin e pagave dhe trajtimit financiar apo jofinanciar të personelit teknik, bordi merr në konsideratë kushtet e tregut dhe nivelin e pagave të shoqërive që kontrollohen nga sektori që mbulon.

Neni 12

Shkarkimi dhe lirimi nga detyra i kryetarit dhe anëtarëve të bordit

1. Kryetari dhe anëtarët e bordit shkarkohen nga Parlamenti vetëm në rast se:
 - a. veprojnë në kundërshtim me parimin e pavarësisë bazuar në kriteret transparente në fuqi ose janë në konflikt interesi;
 - b. dënohen për kryerjen e një vepre penale me vendim gjyqësor të formës së prerë.
 - c. ata japin dorëheqjen;
 - d. ata kandidojnë për t'u zgjedhur anëtarë të Parlamentit;
 - e. ata kandidojnë për t'u zgjedhur në organet e një njësie vendore;
 - f. bëhen të paaftë për të përmbushur detyrat dhe përgjegjësitë e ERE-s për një periudhë mbi 6 muaj;
 - g. mungojnë në detyrë, pa shkak, për një periudhë mbi një muaj;
 - h. ata marrin përsipër çdo funksion në qeverisjen qendrore ose vendore ose në çdo institucion tjetër qeveritar përveç ERE-s.
2. Parlamenti do të fillojë zyrtarisht procedurën nëpërmjet një vendimi të arsyetuar që specifikon bazën ligjore, rrethanat faktike dhe dokumentacionin mbështetës. Anëtari përkatës i Bordit do të njoftohet me shkrim pa vonesë të panevojshme.
3. Përpara shkarkimit të tyre, kryetari i ERE-s dhe anëtarët e bordit kanë të drejtë të paraqesin arsyet dhe provat në mbrojtje të tyre para komisioneve parlamentare brenda një afati të arsyeshëm kohor. Nëse është e nevojshme, një seancë dëgjimore mund të organizohet për të siguruar barazi dhe procedurë të drejtë.
4. Vendimi për shkarkimin ose lirimin e kryetarit ose të ndonjë anëtari të bordit duhet të bazohet në ligj dhe të jetë i arsyetuar për shkaqet që çojnë në shkarkimin e tyre.
5. Kryetari dhe anëtarët e bordit, të cilët shkarkohen sipas përcaktimeve të pikës 1, nënpika a) dhe b) të këtij neni, nuk kanë të drejtë të rizgjidhen në bordin e ERE-s.
6. Shkarkimi i kryetarit dhe anëtarëve të bordit, sipas pikës 1 të këtij neni, i nënshtrohet miratimit të Parlamentit, me propozimin e Ekipit Përzgjedhës.

Neni 13
Kryetari i bordit

1. Kryetari i bordit është administratori i përgjithshëm i ERE-s. Ai është përgjegjës për administrimin e institucionit dhe drejtimin e mbledhjeve të bordit.
2. Në rastet kur kryetari i bordit mungon në detyrë, ai autorizon një nga anëtarët e bordit që të ushtrojë funksionin e kryetarit gjatë kësaj periudhe.

Neni 14
Personeli teknik dhe këshilltarët

1. Personeli teknik ndihmon bordin në kryerjen e detyrave të tij. Personeli përzgjidhet, emërohet, ngrihet në detyrë dhe largohet nga detyra sipas procedurave të parashikuara në rregulloren e miratuar nga bordi.
2. Përveç personelit teknik të përhershëm, bordi, kur e sheh të arsyeshme, ndihmohet nga këshilltarë apo ekspertë në përmbushjen e funksioneve të tij.
3. Kostot për këshilltarët apo ekspertët, sipas pikës 2 të këtij neni, mbulohen nga buxheti i ERE-s.

Neni 15
Konflikti i interesit

1. Kryetari, anëtarët e bordit, këshilltarët apo personeli teknik i ERE-s nuk mund:
 - a. të jenë pronarë, aksionarë ose zotërues të pasurisë ose të një pjese të saj të një të licencuari që mban një licencë sipas kushteve të këtij ligji;
 - b. të jenë të punësuar ose nënkontraktorë të një të licencuari, që mban një licencë sipas kushteve të këtij ligji;
 - c. të jenë anëtarë të këshillit mbikëqyrës apo organeve të tjera drejtuese të një të licencuari që mban një licencë sipas kushteve të këtij ligji;
 - d. të jenë drejtues, administratorë ose në një pozicion tjetër drejtues të një të licencuar që ka një licencë sipas kushteve të këtij ligji ose çdo shoqërie tjetër, subjekt i kompetencave të ERE-s.
2. Nëse gjatë procedurave aplikuese për dhënien e një licence sipas këtij ligji ose gjatë një procedure në të cilën përfshihen interesa financiare të një të licencuari, përfshirë, por pa u kufizuar vetëm në çështje të tarifave, kryetari, anëtari i bordit, këshilltari dhe/ose personeli teknik gjendet në një situatë konflikti interesi, përveç atyre të përcaktuara në pikën 1, të këtij neni, por që përfshihet në përcaktimet e ligjit nr. 9367, datë 7.4.2005, “Për parandalimin e konfliktit të interesave në ushtrimin e funksioneve publike”, të ndryshuar, ai nuk merr pjesë në vendimmarrjen përkatëse.
3. Kryetari i bordit, anëtari, këshilltari dhe/ose personeli teknik mund të jetë klient i një të licencuari, por, në asnjë rast, i licencuari nuk i ofron anëtarit të bordit apo personelit teknik një shërbim favorizues, të ndryshëm nga shërbimi i përgjithshëm i ofruar për publikun.
4. Kryetari i bordit, anëtari dhe/ose personeli teknik ushtrojnë funksionet e tyre në përputhje me legjislacionin në fuqi për konfliktin e interesit.
5. Pas përfundimit të mandatit të tyre, Kryetari dhe anëtarët e Bordit i nënshtrohen kufizimeve të mëposhtme:
 - a. Për një periudhë deri në dy (2) vjet pas përfundimit të mandatit të tyre, ata nuk do të

punësohen në pozicione drejtuese, ekzekutive ose mbikëqyrëse në institucione publike ose private, përfshirë subjektet në varësi të tyre, të cilat kanë pasur marrëdhënie me institucionin ku kanë ushtruar funksionet e tyre, ku, gjatë dy (2) viteve të fundit të mandatit të tyre, kanë pasur përgjegjësi të drejtpërdrejta për mbikëqyrjen ose auditimin e tyre;

b. Për një periudhë deri në një (1) vit pas përfundimit të mandatit të tyre, ata nuk duhet të hyjnë në marrëdhënie kontraktuale shërbimesh me institucionin ku ushtruan funksionet e tyre, qoftë drejtpërdrejt apo tërthorazi, duke përfshirë edhe nëpërmjet personave të lidhur ose ndërmjetësve të besuar.

c. Për një periudhë deri në një (1) vit pas përfundimit të mandatit të tyre, ata nuk do të përfaqësojnë asnjë palë në çështjet që lidhen me institucionin ku ushtrorjnë funksionet e tyre, qoftë drejtpërdrejt apo tërthorazi, duke përfshirë edhe nëpërmjet personave të lidhur ose ndërmjetësve të besuar.

Neni 16

Mbledhjet dhe vendimet e bordit

1. Mbledhjet vendimmarrëse dhe seancat dëgjimore të bordit janë të hapura. Në raste të veçanta, që kanë të bëjnë me trajtimin e çështjeve me karakter të brendshëm, bordi mund të zhvillojë mbledhje me dyer të mbyllura, në përputhje me përcaktimet e rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s.
2. Mbledhjet e bordit zhvillohen me pjesë-marrjen e jo më pak se tre anëtarëve dhe vendimet merren me shumicën e të gjithë anëtarëve të bordit.
3. Të gjitha vendimet e bordit shoqërohen me një relacion argumentues.
4. Të gjitha vendimet e bordit, përveç atyre me karakter të brendshëm organizativ të ERE-s, botohen në Fletoren Zyrtare. ERE publikon në faqen zyrtare të internetit vendimet e marra dhe njoftimin për shtyp për çdo vendim.
5. Vendimet e ERE-s hyjnë në fuqi në datën e specifikuar në to. Kur nuk parashikohet një datë specifike, ato hyjnë në fuqi në ditën e publikimit të tyre në përputhje me dispozitat ligjore në fuqi sipas Kodit të Procedurave Administrative.
6. Çdo palë e përfshirë në një procedurë mund t'i kërkojë ERE-s, brenda 7 ditëve kalendarike nga data e marrjes së vendimit lidhur me atë procedurë, rishikimin e vendimit të bordit në rast se ka siguruar prova të reja që mund ta çojnë bordin në marrjen e një vendimi të ndryshëm nga i mëparshmi apo për gabimet materiale të konstatuara.
7. Vendimet e bordit të ERE-s ankimohen në Gjykatën Administrative, Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike, nga data e publikimit të vendimit në Fletoren Zyrtare. Paraqitja e ankimit nuk pezullon vlefshmërinë e vendimit, përveç nëse gjykata vendos ndryshe në përputhje me legjisllacionin në fuqi.

Neni 17

Financimi i ERE-s

1. Buxheti i ERE-s miratohet nga bordi. ERE ka autonomi në përdorimin e buxhetit të tij.
2. Burimet financiare të ERE-s përbëhen nga pagesat rregullatore dhe pagesat e licencave, të miratuara nga ERE.
3. ERE mban llogari të plota për shpenzimet e kryera, në përputhje me legjisllacionin në fuqi mbi kontabilitetin.

4. ERE përcakton dhe miraton pagesën rregullatore që paguhet prej të licencuarve, në përputhje me rregulloren përkatëse.
5. ERE njofton të licencuarin për vlerën dhe afatet e pagesës rregullatore. Nëse i licencuari nuk bën pagesën brenda 30 ditëve nga data e marrjes së njoftimit, ERE ka të drejtë të aplikojë masat administrative, në përputhje me nenin 129 të këtij ligji.
6. Pagesat rregullatore depozitohen në një llogari të veçantë në një nga bankat që operojnë sipas legjislacionit shqiptar në fuqi. Çdo fond në llogarinë e ERE-s, që nuk shpenzohet gjatë një viti, transferohet për vitin pasardhës, duke reduktuar proporcionalisht pagesat rregullatore për vitin pasardhës.
7. ERE zgjedh një ekspert nga regjistri publik i ekspertëve kontabël të miratuar, për të kryer auditimin e veprimtarisë së saj financiare, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

SEKSIONI II OBJEKTIVAT, PËRGJEGJËSITË DHE TË DREJTAT E ERE-S

Neni 18 **Objektivat e përgjithshëm të ERE-s**

1. Objektivat e ERE-s gjatë kryerjes së funksioneve të tyre rregullatore të përcaktuara në këtë ligj janë si më poshtë:
 - a) promovimin e funksionimit të një tregu të brendshëm konkurrues, fleksibël, të sigurt dhe të qëndrueshëm nga ana mjedisore të energjisë elektrike, si dhe hapjen efektive të tregut për të gjithë klientët dhe furnizuesit, duke siguruar kushtet e përshtatshme për funksionimin e sigurt dhe të qëndrueshëm të rrjeteve të energjisë elektrike, duke marrë në konsideratë objektivat afatgjata në bashkëpunim të ngushtë me Palët e Komunitetit të Energjisë dhe autoritetet rregullatore të vendeve të tjera;
 - b) Vendosja e kushteve lehtësuese për akses në rrjet për kapacitete të reja gjeneruese, objekteve të depozitimit të energjisë dhe pikave të rikarikimit, si dhe heqja e barrierave që mund të pengojnë aksesin e pjesëmarrësve të rinj në treg dhe të atyre që gjenerojnë energji elektrike nga burime të rinovueshme, agreguesve dhe operatorëve të angazhuar në përgjigjen ndaj kërkesës
 - c) angazhim për zhvillimin dhe funksionimin e një tregu rajonal konkurrues në Komunitetin e Energjisë me qëllim arritjen e objektivave të përcaktuara në pikën "a";
 - ç) eliminimin e kufizimeve në tregtimin e energjisë elektrike me Palët e Komunitetit, duke përfshirë zhvillimin e kapaciteteve të transmetimit ndërkufitar për të përmbushur kërkesën dhe rritjen e integritetit të tregjeve kombëtare, të cilat mund të lehtësojnë rrjedhjen e flukseve të energjisë elektrike në të gjithë Komunitetin e Energjisë;
 - d) angazhimin për të zhvilluar, në mënyrën më efektive nga ana e kostos, një sistem të besueshëm, të sigurt, të qëndrueshëm dhe jo-diskriminues, të orientuar drejt klientit dhe, në përputhje me objektivat e zhvillimit të sistemit të energjisë, të promovojë mjaftueshmërinë e sistemit dhe efikasitetin e energjisë elektrike, si dhe integrimin e prodhimit në shkallë të gjerë dhe të vogël të energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme dhe gjenerimin e shpërndarë si në rrjetet e transmetimit ashtu edhe në ato të shpërndarjes, duke lehtësuar njëkohësisht funksionimin e tyre në lidhje me rrjetet e tjera të energjisë së gazit ose nxehtësisë;
 - dh) sigurimin që klientët të përfitojnë nga funksionimi i tregut të brendshëm duke nxitur

konkurrencën dhe duke ndihmuar në sigurimin e një niveli të lartë të mbrojtjes së konsumatorit, në bashkëpunim të ngushtë me autoritetet përkatëse të mbrojtjes së konsumatorit;

e) garantimi i standardeve të larta mbi përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik në furnizimin me energji elektrike, mbrojtja e klientëve në nevojë dhe sigurimi i përputhshmërisë gjatë procesit të shkëmbimit të të dhënave, në lidhje me ndërrimin e furnizuesit;

ë) sigurimin që operatorëve të sistemit dhe përdoruesve të sistemit t'u jepen stimuj të përshtatshëm, si në afatshkurtër ashtu edhe në afat të gjatë, për të rritur efikasitetin, veçanërisht eficiencën e energjisë, në performancën e sistemit dhe për të nxitur integrimin e tregut.

2. ERE bashkëpunon me institucione të tjera qeveritare dhe të pavarura, si dhe me autoritete të tjera, përfshirë autoritetet rregullatore kombëtare të Palëve të tjera të Komunitetit të Energjisë, për të përmbushur objektivat e saj të parashikuara në pikën 1 të këtij neni.

Neni 19

Përgjegjësitë e ERE-s

ERE ka këto përgjegjësi në aktivitetin e saj:

a. miraton rregullat e tregut;

b. miraton dhe publikon, në përputhje me parimin e transparencës, metodologjitë për tarifën e transmetimit dhe shpërndarjes, lidhjen dhe aksesin në rrjetet kombëtare, procedurat për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongestionit, si dhe metodologji të tjera të zbatueshme;

c. siguron pajtueshmërinë e operatorëve të sistemit të transmetimit dhe operatorëve të sistemit të shpërndarjes dhe, kur është e nevojshme, të pronarëve të sistemit, si dhe pajtueshmërinë e çdo shoqërie që operojnë në tregun e energjisë elektrike dhe pjesëmarrësve të tjerë të tregut, me detyrimet e tyre sipas Paketës së Integritetit të Energjisë Elektrike, duke përfshirë çështjet ndërkufitare, si dhe me vendimet e ACER ose Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë;

ç. miraton në përputhje me parimet e tarifave të përcaktuara në Nenin 21 dhe publikon tarifën për:

i. lidhjet dhe aksesin në rrjetet kombëtare, duke përfshirë tarifën për transmetimin dhe shpërndarjen;

ii. aktivitete të licencuara për të cilat është vendosur një detyrim shërbimi publik.

d. siguron aksesin në infrastrukturën ndërkufitare, duke përfshirë procedurat për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kapaciteteve të kufizuara;

dh. u imponon licencuesve detyrimin e shërbimit publik, duke përfshirë shërbimin universal të furnizimit, sipas neneve 49 dhe 104 të këtij ligji;

e. siguron ndarjen e detyrimeve për Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes, në përputhje me dispozitat e këtij ligji;

ë. bashkëpunon me autoritetet rregullatore të vendeve fqinje, si dhe me Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë, Agjencinë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë (ACER) dhe organe të tjera përkatëse evropiane, me qëllim sigurimin e përputhshmërisë rregullatore dhe integrimin efektiv të tregut kombëtar të energjisë elektrike në tregjet rajonale dhe evropiane të energjisë elektrike. Në veçanti, do të kontribuojë në zhvillimin dhe zbatimin e rregullave, kodeve të rrjetit dhe udhëzimeve të harmonizuara, do të lehtësojë shkëmbimet ndërkufitare jo-diskriminuese të energjisë elektrike, do të sigurojë ndarjen dhe menaxhimin transparent, objektiv dhe efikas të kapaciteteve të interkonjeksionit, si dhe do të mbështesë funksionimin e koordinuar të tregut rajonal dhe në të gjithë Bashkimin Europian, në përputhje

- me Paketën e Integritimit të Energjisë (EIP) dhe acquis-in përkatës të Bashkimit Evropian;
- f. merr masa për të shmangur ndërsuvencionimin midis aktiviteteve të transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit ose aktiviteteve të tjera të energjisë elektrike ose joelektrike, si dhe midis kategorive të klientëve;
 - g. siguron, në bashkëpunim me institucione të tjera, zbatimin efektiv të masave mbrojtëse për klientët fundorë, duke përfshirë ato të parashikuara në nenet 105, 107 dhe 115 të këtij ligji;
 - gj. bashkëpunon me Autoritetin e Konkurrencës dhe autoritetin e mbikëqyrjes së tregut për të shqyrtuar sjelljet ose aktet e mundshme antikonkurruese të pjesëmarrësve në treg;
 - h. ERE, nëse i delegohet nga Ministria në përputhje me nenin 28, siguron akses jodiskriminues në të dhënat e konsumit të klientëve, si dhe garanton, për përdorim opsional, një format të harmonizuar dhe të kuptueshëm në nivel kombëtar, duke mundësuar akses të shpejtë për të gjithë klientët në këto të dhëna;
 - i. miraton rregulla të hollësishme mbi cilësinë e furnizimit dhe sigurinë e performancës së rrjetit, siç përcaktohet në pikën 1 të Nenit 7, monitoron pajtueshmërinë me këto rregulla dhe shqyrton performancën e mëparshme të cilësisë së furnizimit dhe performancën e rrjetit në lidhje me rregulla të tilla;
 - j. kontribuon në pajtueshmërinë e proceseve të shkëmbimit të të dhënave për procese të rëndësishme të tregut në nivel rajonal;
 - k. merr masa për të nxitur përgjigjen ndaj kërkesës, si dhe për të përmirësuar cilësinë e shërbimit në sektorin e energjisë elektrike;
 - l. publikon në faqen zyrtare të internetit të dhëna tremujore për funksionimin e tregut të energjisë elektrike;
 - ll. miraton, me propozimin e të të licencuarit, rregullat për:
 - (i) shitjen, blerjen dhe shkëmbimin e energjisë elektrike, të kryer nga prodhuesit dhe furnizuesit e ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik;
 - (ii) sigurimi i energjisë elektrike për të mbuluar humbjet në rrjetin e shpërndarjes dhe transmetimit;
 - m. miraton dhe publikon rregullat mbi kërkesat e ndërveprimit;
 - n. siguron ofrimin e pikave të vetme të kontaktit, për t'u ofruar klientëve të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me të drejtat e tyre, legjislacionin në fuqi dhe mekanizmat e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve të disponueshme në rast të një konflikti;
 - nj. siguron që klientët fundorë të kenë akses në mekanizma jashtëgjyqësorë të thjeshtë, të drejtë, transparente, të pavarur, efektive dhe efikasë për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve që lidhen me të drejtat dhe detyrimet e tyre;
 - o. siguron përputhshmërinë e të të licencuarve me detyrimet e tyre sipas këtij ligji, Kodeve të Rrjetit, duke përfshirë çështjet ndërkuftare, si dhe me vendimet e Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe vendimet përkatëse të ACER-it;
 - p. zbaton kodet e rrjetit dhe udhëzimet e miratuara në nivel të Komunitetit të Energjisë nëpërmjet masave kombëtare ose, kur kërkohet, masave të koordinuara rajonale ose në të gjithë Komunitetin e Energjisë. Gjithashtu, njuh dhe miraton termat dhe kushtet ose metodologjitë përkatëse, të zhvilluara në përputhje me ato kode rrjeti, të propozuara nga OST-ja.
 - q. përmbush dhe zbaton çdo vendim përkatës ligjërish të detyrueshëm të Agjencisë për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë (ACER), si dhe vendimet e Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë të miratuara në përputhje me acquis të Komunitetit të Energjisë.
 - r. miraton rregulloren për alokimin e kapaciteteve të interkoneksionit dhe siguron që Operatori

- i Sistemit të Transmetimit të vërë në dispozicion kapacitetet e interkoneksionit në masën maksimale të parashikuar në nenin 71;
- rr. raporton çdo vit mbi aktivitetin e tij dhe përmbushjen e detyrave ndaj autoriteteve përkatëse kombëtare të Palëve të Komunitetit të Energjisë, Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë, përfshirë hapat e ndërmarra dhe rezultatet e arritura në lidhje me secilën nga detyrat e listuara në këtë nen;
 - s. publikon rekomandime, të paktën çdo vit, në lidhje me përputhshmërinë e çmimeve të furnizimit me kërkesën për çmime furnizimi të bazuara në treg, dhe ia paraqet këto rekomandime Autoritetit të Konkurrencës, sipas nevojës;
 - sh. operon një platformë publike për krahasimin e ofertave të furnizuesve, në përputhje me dispozitat e nenit 97 të këtij ligji;
 - t. bashkëpunon me ACER-in, zbaton vendimet individuale të tij, merr në konsideratë opinionet dhe rekomandimet, si dhe i ofron informacion sipas kërkesës;
 - th. përcaktimi dhe heqja e NEMO-s nga ERE, në përputhje me procedurat e parashikuara në Rregulloren CACM;
 - u. bashkëpunon me ACER-in dhe autoritetet rregullatore kombëtare të rajonit në miratimin e kushteve, termave dhe metodologjive rajonale;
 - v. miraton dhe ndryshon kushtet, termat dhe metodologjitë rajonale dhe kombëtare në përputhje me Rregulloren CACM;
 - x. vlerëson kostot e OST-së që rrjedhin nga detyrimet sipas udhëzimeve të Rregullores për alokimin e kapaciteteve.

Neni 20 Të drejtat e ERE-s

- 1. ERE ka të drejtat e mëposhtme:
 - a. merr vendime, të cilat janë të detyrueshme për zbatim nga të gjithë të licencuarit që veprojnë në sektorin e energjisë elektrike;
 - b. përcakton rregullat dhe kërkesat për dhënie, modifikimin, transferimin, rinovimin dhe heqjen e licencave në sektorin e energjisë elektrike;
 - c. miraton tarifa të përkohshme transmetimi, në rastet kur operatorët e transmetimit ose shpërndarjes krijojnë vonesa në ndryshimin e tarifave. Në këtë rast, kur tarifat e miratuara rezultojnë të ndryshme nga ato të përkohshme, ERE vendos masat e përshtatshme kompensuese;
 - d. monitoron dhe kontrollon funksionimin e tregut të energjisë elektrike dhe detyron pjesëmarrësit e tregut të ndërmarrin masa të nevojshme për nxitjen e konkurrencës efektive dhe sigurinë e funksionimit të tregut;
 - e. kërkon informacion prej të licencuarve, pjesëmarrësve të tregut dhe institucioneve përkatëse, në kuadër të realizimit të detyrave të tyre;
 - f. vendos masa administrative efektive, proporcionale dhe parandaluese ndaj të licencuarve;
 - g. shqyrton dhe miraton në përputhje me parimin e planifikimit me koston më të ulët, planet e investimeve të operatorëve të transmetimit dhe shpërndarjes dhe monitoron zbatimin e tyre;
 - h. zgjidh mosmarrëveshjet, në lidhje me ankesat e paraqitura nga klientët dhe mosmarrëveshjet e lindura midis të licencuarve, sipas parashikimeve të këtij ligji;
 - i. monitoron zbatimin e kontratave të lidhura midis të licencuarve duke ushtruar të drejtën e aksesit mbi dokumentacionin dhe informacionin e të licencuarit dhe duke ruajtur

- konfidencialitetin e informacionit të marrë;
- j. kontrollon nëse shërbimi i siguruar nga të licencuarit është kryer në përputhje me kërkesat e përcaktuara në kushtet e licencës apo rregulloret e miratuara nga ERE;
 - k. raporton, në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi, në institucionet e Komunitetit të Energjisë dhe institucionet e tjera përkatëse ndërkombëtare;
 - l. miraton kontratat tip ose kushtet e përgjithshme të kontratave për shërbimet e rregulluara, të ofruara nga pjesëmarrësit e tregut, të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik.

Neni 21

Parimet e vendosjes së tarifave për operimin dhe shërbimet e rrjetit

1. Tarifat e aplikueshme për aksesin në rrjet, duke përfshirë tarifat për lidhjen me rrjetin, tarifat për përdorimin e rrjetit dhe, kur është e aplikueshme, tarifat e lidhura me fuqizimet e rrjetit, ndjekin këto kriterë:

- a. të reflektojnë kostot, duke ofruar sinjale çmimi që pasqyrojnë kostot faktike të shpenzuara për aq sa përputhen me ato të një operatori rrjeti eficient dhe të krahasueshëm nga pikëpamja strukturore, dhe që të mbulojnë këto kosto;
- b. të jenë transparente, për të qenë lehtësisht të kuptueshme nga përdoruesit e sistemit;
- c. të marrin në konsideratë nevojën për siguri dhe fleksibilitet rrjeti;
- d. të jenë të aplikueshme në mënyrë jodiskriminuese, të cilat minimizojnë ndërsbvencionimin ndërmjet përdoruesve të sistemit;
- e. të jenë të qëndrueshme, duke ndjekur një model të parashikueshëm që pasqyron aplikimin e një metodologjie transparente, duke i qëndruar reflektimit të kostos sipas pikës "a" të këtij neni;
- f. të mos përfshijnë kosto që nuk lidhen për këtë qëllim dhe që shërbejnë për objektivat e tjera të politikave.

2. Metoda e përdorur për përcaktimin e tarifave të aplikueshme për aksesin në rrjet duhet të mbështesë në mënyrë neutrale eficientë e përgjithshme të sistemit për një periudhë afatgjatë përmes sinjaleve të çmimeve për klientët dhe prodhuesit dhe në veçanti të zbatohet në një mënyrë që nuk diskriminon pozitivisht ose negativisht midis prodhuesve dhe hapësirave depozituese të energjisë të lidhura në nivelin e shpërndarjes si dhe prodhimit të lidhur në nivelin e transmetimit.

3. Kur është e përshtatshme, niveli i tarifave të aplikuara për prodhuesit ose klientët fundorë ose të dy së bashku, jep sinjale vendndodhjeje në nivelin e Palëve të Komunitetit të Energjisë dhe merr në konsideratë sasinë e humbjeve të rrjetit dhe kongjestionit të shkaktuar, si dhe kostot e investimit për infrastrukturën.

4. Pa çënuar pikën 2 të këtij neni, tarifa e aplikueshme për aksesin në rrjet nuk duhet të jetë e lidhur me distancën.

5. Tarifat e aksesit në rrjet të përcaktuara në këtë nen zbatohen pavarësisht nga detyrimet për eksportet dhe importet e deklaruar, që rrjedhin nga menaxhimi i kapacitetit të kufizuar të interkoneksioneve, sipas nenit 73 të këtij ligji.

6. Tarifat e miratuara dhe metodologjitë e llogaritjes së tyre duhet të mundësojnë realizimin e investimeve të nevojshme në rrjet, për të garantuar që këto investime sigurojnë qëndrueshmërinë e sistemit. Në përcaktimin e tarifave të aksesit në rrjet, duhet të merren në konsideratë edhe sa vijon:

- a) pagesat dhe arkëtimet që rrjedhin nga mekanizmi i kompensimit ndërkufitar të operatorëve të sistemit të transmetimit;

b) pagesat e ekzekutuara dhe të arkëtuara, përfshirë pagesat e pritshme për periudha të ardhshme kohore, të aksesueshme sipas periudhave të mëparshme.

7. Nuk zbatohen tarifa të aksesit në rrjet për transaksione individuale të eksportit të deklaruar dhe/ose tranziteve.

8. Gjatë miratimit të tarifave të aksesit në rrjet ose të metodologjive të tyre, ERE siguron që të reflektohen kostot fikse të OST-së dhe OSSH-së, si dhe stimujt e duhur afatshkurtër dhe afatgjatë për Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes për rritjen e efektivitetit, rritjen e integritetit në treg, sigurinë e furnizimit dhe mbështetjen e aktiviteteve kërkimore, si dhe për të lehtësuar inovacionin në interes të klientëve në fusha si digjitalizimi, shërbimet e fleksibilitetit dhe interkoneksioni.

9. ERE publikon metodologjinë e detajuar dhe kostot bazë të përdorura për llogaritjen e tarifave përkatëse të rrjetit, duke ruajtur konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar.

Neni 22

Tarifat e transmetimit

1. ERE, kur miraton tarifat e transmetimit dhe tarifat e shpërndarjes ose metodologjitë e tyre, merr në konsideratë në mënyrën e duhur raportin e praktikës më të mirë të zhvilluar dhe lëshuar nga Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë.

2. Metodologjia që shërben si bazë për llogaritjen e tarifave të transmetimit merr në konsideratë kostot e Operatorit të Sistemit të Transmetimit në lidhje me aktivitetet:

a) ridispeçerimi dhe tregtimi me kah të kundërt;

b) krijimi, ndryshimi dhe operimi i platformave evropiane për procesin e netimit të disbalancave, si dhe mundësimi i shkëmbimit të energjisë balancuese nga rezervat e rivendosjes së frekuencës dhe rezervat zëvendësuese;

c) kostot që rrjedhin nga detyrimet e Rregullores për Alokimin e Kapaciteteve Afatgjata;

ç) mekanizmi i Kompensimit të Transmetimit Ndërkufitar (ITC).

ERE miraton këto kosto vetëm nëse ato janë të arsyeshme dhe proporcionale.

Neni 23

Tarifat e shpërndarjes

1. Tarifat e shpërndarjes duhet të reflektojnë koston duke marrë parasysh përdorimin e rrjetit të shpërndarjes nga përdoruesit, përfshirë klientët aktivë. Tarifat e shpërndarjes mund të përmbajnë elementë të kapacitetit të lidhjes së rrjetit dhe mund të diferencohen bazuar në konsumin e përdoruesve të sistemit ose në profilet e prodhimit.

2. Metodologjia që shërben si bazë për llogaritjen e tarifave të shpërndarjes do të ofrojë stimuj për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes për operimin dhe zhvillimin me kosto sa më eficiente të rrjeteve të tij, përfshi dhe prokurimin e shërbimeve. Për këtë qëllim, ERE do të njohë kostot përkatëse si të lejueshme, do t'i përfshijë ato në tarifat e shpërndarjes dhe mund të parashikojë objektiva të performancës në mënyrë që të ofrojë stimuj për operatorët e sistemit të shpërndarjes për të rritur efikasitetin në rrjetet e tyre, duke përfshirë eficientësinë e energjisë, fleksibilitetin dhe zhvillimin e rrjeteve inteligjente dhe sistemeve matës inteligjentë.

Neni 24
Monitorimi nga ERE

ERE monitoron:

- a) zbatimin e rregullave të tregut;
- b) zbatimin e detyrimit të transparencës prej të licencuarve;
- c) nivelin dhe efektivitetin e hapjes së tregut dhe konkurrencës në nivelet e shitjes me shumicë dhe pakicë, përfshirë shkëmbimet e energjisë elektrike, çmimet për klientët familjarë, përfshirë sistemet e parapagimit, ndikimin e kontratave dinamike të çmimeve të energjisë elektrike dhe të përdorimit të sistemeve të matjes inteligjente, tarifat e ndryshimit të furnizuesit, tarifat e ndërprerjes, detyrimet për shërbimet e mirëmbajtjes, ekzekutimin e shërbimeve të mirëmbajtjes, marrëdhëniet midis çmimeve për klientët familjarë dhe atyre të shitjes me shumicë, përditësimin e tarifave të rrjetit dhe ankesave nga klientët, si dhe çdo shtrembërim ose kufizim të konkurrencës, përfshirë sigurimin e çdo informacioni përkatës dhe dërgimin e çdo rasti përkatës pranë Autoritetit të Konkurrencës;
- ç) nënshkrimin e kontratave kushtëzuese, përfshirë këtu edhe kontrata me kushte të veçanta përjashtuese, të cilat mund të pengojnë klientët të kontratojnë njëkohësisht më tepër se një furnizues apo të kushtëzojnë zgjedhjen e kësaj mundësie prej tyre. Në këto raste, ERE duhet të informojë Autoritetin e Konkurrencës;
- d) afatet brenda të cilave operatorët e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes përfundojnë lidhjen në rrjet të klientëve të rinj apo kryejnë riparimet në rrjete;
- dh) zbatimin e rregullave lidhur me rolet dhe përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, furnizuesve, klientëve dhe pjesëmarrësve të tjerë të tregut;
- e) investimet në kapacitetet e reja prodhuese dhe kapaciteteve të reja depozituese, lidhur me sigurinë e furnizimit;
- ë) zbatimin e masave të sigurisë së furnizimit;
- f) sigurinë dhe qëndrueshmërinë e sistemit;
- g) bashkëpunimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit me operatorët e transmetimit të vendeve fqinje apo operatorët e rrjeteve europiane të transmetimit të energjisë elektrike, përfshirë monitorimin e zbatimit të Mekanizmit të Kompensimit Ndërtransmetues (ITC) të Operatorit të Sistemit të Transmetimit, vendosur në kuadër të këtij bashkëpunimi;
- gj) zbatimin e rregullave për menaxhimin dhe alokimin e kapaciteteve të interkoneksioneve, në bashkëpunim me autoritetet rregullatore ose autoritetet përgjegjëse të vendeve të tjera fqinje, me të cilat është vendosur interkoneksioni;
- h) menaxhimin e kapacitetit të kufizuar në rrjetin e transmetimit, përfshirë interkoneksionet dhe zbatimin e rregullave të menaxhimit të kapacitetit të kufizuar;
- i) publikimin e informacionit të duhur prej Operatorit të Sistemit të Transmetimit, lidhur me interkonektorët, përdorimin e rrjetit dhe alokimin e kapaciteteve ndaj palëve të interesuara, duke ruajtur konfidencialitetin për informacionin e marrë;
- j) ndarjen efektive të llogarive, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, për të shmangur ndërshtetësimet midis aktivitetëve të prodhimit, transmetimit, shpërndarjes dhe furnizimit;
- k) kushtet dhe tarifat e lidhjes së prodhuesve të rinj të hapësirave depozituese të energjisë dhe pikave të rikarikimit.
- l) zbatimin e rregullave për menaxhimin e të dhënave dhe kërkesat e ndërveprueshmërisë, kur caktohet nga ministria sipas nenit 28 të këtij ligji;

ll) planet e investimit të Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes;

m) performancën e Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes në lidhje me zhvillimin e një rrjeti inteligjent që promovon efikasitetin e energjisë dhe integrimin e energjisë nga burimet e rinovueshme, bazuar në treguesit përkatës, dhe publikon një raport kombëtar çdo dy vjet, përfshirë rekomandimet;

n) zbatimin e kontratave dinamike të çmimeve të energjisë elektrike sipas zhvillimeve përkatëse të tregut;

nj) heqjen e pengesave të pajustificuara dhe kufizimeve në zhvillimin e konsumit të energjisë elektrike të vetëprodhuar dhe të komuniteteve qytetare të energjisë.

Neni 25

Regjimi rregullator për çështjet ndërkufitare

1. ERE bashkëpunon me autoritetet e tjera rregullatore fqinje të rajonit dhe me Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë për:

a) hartimin dhe nënshkrimin e marrëveshjeve operative për menaxhimin optimal të rrjetit, promovimin e shkëmbimeve të ndërsjella dhe ndarjen e kapaciteteve ndërkufitare, si dhe rritjen e kapaciteteve të interkonjeksionit nëpërmjet ndërlidhjeve të reja, duke mundur rritjen e konkurrencës efektive, përmirësimin e sigurisë së furnizimit pa diskriminim ndaj licencuesve dhe tregtarëve të vendeve të ndryshme, palë të Komunitetit të Energjisë;

b) koordinimin e hartimit dhe zbatimit të Kodeve të Rrjetit nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe palët e tjera të interesit të tregut;

c) koordinimin e hartimit të rregullave për menaxhimin e kapaciteteve të kufizuara;

ç) koordinimin e mbikëqyrjes së përbashkët të subjekteve që kryejnë funksione në nivel rajonal;

d) koordinimin, në bashkëpunim me Ministrinë, të mbikëqyrjes së përbashkët të vlerësimeve kombëtare, rajonale dhe evropiane të mjaftueshmërisë së burimeve.

2. ERE ka të drejtë të nënshkruajë marrëveshje bashkëpunimi me autoritetet rregullatore të vendeve të rajonit për të forcuar bashkëpunimin rregullator rajonal.

3. ERE bashkëpunon me autoritetet e tjera rregullatore brenda Rajonit të Operimit të Sistemit, siç është përcaktuar në përputhje me Rregulloren (BE) 2019/943, me qëllim sigurimin e koordinimit efektiv të funksionimit të sistemit, zbatimin të qëndrueshëm të kodeve dhe udhëzimeve të rrjetit, si dhe funksionimin dhe integrimin efikas të tregjeve rajonale dhe evropiane të energjisë elektrike për:

a) Miratimin e propozimit të Operatorit të Sistemit të Transmetimit për të krijuar, për t'ju bashkuar ose marrë shërbime në Qendrën Rajonale të Koordinimit (RCC) në përputhje me Rregulloren (BE) 2019/943, dhe, pas miratimit, të sigurojë zbatimin e tij duke monitoruar përputhshmërinë, duke miratuar vendimet e nevojshme rregullatore dhe duke mbikëqyrur që operatorët përkatës të sistemit të transmetimit të marrin të gjitha masat e nevojshme për të krijuar dhe vënë në funksionim RCC-në në përputhje me kuadrin ligjor dhe rregullator në fuqi.

b) Miratimin e kostove që lidhen me aktivitetet e Qendrës Rajonale të Koordinimit (RCC), të cilat do të mbulohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe do të merren në konsideratë në llogaritjen e tarifave, me kusht që ato të jenë të arsyeshme dhe të përshtatshme;

c) Miratimin e proceseve bashkëpunuese të vendimmarrjes;

ç) T'u siguruar që Qendra Rajonale e Koordinimit (RCC) të jetë e pajisur me të gjitha burimet e nevojshme njerëzore, teknike, fizike dhe financiare për përmbushjen e detyrimeve

dhe kryerjen e detyrave të saj në mënyrë të pavarur dhe të paanshme;

d) Të propozuar së bashku me autoritetet e tjera rregullatore të Rajonit të Operimit të Sistemit (SOR) detyra të mundshme shtesë dhe kompetenca shtesë që do t'i caktohen Qendrës Rajonale e Koordinimit (RCC) nga Palët e Komunitetit të Energjisë të Rajonit të Operimit të Sistemit (SOR);

dh) Sigurimin e pajtueshmërisë me detyrimet e Qendrës Rajonale të Koordinimit (RCC), veçanërisht në lidhje me çështjet ndërkufitare, dhe identifikojnë bashkërisht mosrespektimin e detyrimeve të Qendrës Rajonale të Koordinimit (RCC) kur autoritetet rregullatore nuk kanë qenë në gjendje të arrijnë një marrëveshje brenda një periudhe prej katër muajsh pas fillimit të konsultimeve. Për qëllim të identifikimit të përbashkët të mospërputhshmërisë, çështja do t'i referohet Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe, në masën që preken Shtetet Anëtare të Bashkimit Evropian, te ACER-i;

e) monitorimin e performancës së koordinimit të sistemit dhe raporton çdo vit te Bordi Rregullator i Komunitetit të Energjisë dhe, në masën që Shtetet Anëtare të Bashkimit Evropian janë të përfshira, te ACER-i.

4. Në lidhje me Qendrën Rajonale të Koordinimit (RCC), ERE ka të drejtë:

a) të kërkojë informacion nga Qendra Rajonale e Koordinimit (RCC);

b) të kryejë inspektime, duke përfshirë inspektime të paparalajmëruara, në ambientet e Qendrës Rajonale të Koordinimit (RCC);

c) të nxjerrë vendime të përbashkëta detyruese mbi Qendrën Rajonale të Koordinimit (RCC).

Neni 26

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve nga ERE

1. ERE vepron si autoritet për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve në lidhje me ankesat kundër të licencuarve, në përputhje me rregulloren përkatëse të shqyrtimit të mosmarrëveshjeve dhe trajtimit të ankesave.

2. Çdo palë e interesuar, që ka ankesa ndaj operatorit të transmetimit apo shpërndarjes, si dhe ndaj të licencuarve të tjerë, lidhur me zbatimin e detyrimeve të tyre, në përputhje me përcaktimet e këtij ligji apo akteve nënligjore të sektorit të energjisë elektrike, mund t'i paraqesë për zgjidhje pranë ERE-s. ERE merr vendim brenda një afati prej 30 ditësh nga marrja e ankesës. Kjo periudhë mund të zgjatet deri në 30 ditë të tjera, në rastet kur ERE-s i nevojitet informacion shtesë.

3. ERE mund të vendosë mospranimin e ankesës nëse, bazuar në legjislacionin në fuqi, konstaton se shqyrtimi i ankesës nuk është kompetencë e saj.

4. Paraqitja e ankesës, sipas parashikimeve të këtij neni, nuk i heq të drejtën palës së interesuar për t'u drejtuar pranë organeve të tjera kompetente, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 27

Raportimi i ERE-s

1. ERE, deri më 31 mars të çdo viti, i paraqet Kuvendit një raport vjetor mbi situatën në sektorin e energjisë elektrike dhe aktivitetet e ERE-s për vitin paraprak, i cili publikohet në faqen zyrtare të internetit dhe në Fletoren Zyrtare, si dhe i dorëzohet Bordit Rregullator të

Komunitetit të Energjisë dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.

2. Raporti i përgatitur nga ERE, në përputhje me pikën 1 të këtij neni, përshkruan situatën e përgjithshme të sektorit të energjisë elektrike, duke përfshirë në veçanti:

- a. sigurinë e rrjetit operativ;
- b. bilancin e parashikuar të furnizimit dhe kërkesës për energji elektrike në tregun e brendshëm për një periudhë pesëvjeçare;
- c. nivelin e pritshëm të kërkesës dhe perspektivat e sigurisë së furnizimit për një periudhë pesë deri në pesëmbëdhjetë vjeçare nga data e raportit;
- ç. kapacitetin shtesë gjenerues të propozuar, të planifikuar ose në fazë ndërtimi;
- d. parashikimin e investimeve, për jo më pak se pesë vitet e ardhshme, të planifikuara për t'u realizuar nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose çdo palë tjetër, lidhur me rritjen e kapacitetit të interkoneksionit ndërkufitar;
- dh. cilësinë dhe nivelin e mirëmbajtjes së rrjeteve;
- e. masat për të menaxhuar kërkesën maksimale dhe ndërprerjet në furnizimin me energji elektrike;
- ë. masat e duhura, nëse është e nevojshme, për të rritur sigurinë e furnizimit;
- f. rregullimin dhe funksionimin e tregut të energjisë elektrike;
- g. tarifat dhe mbikëqyrjen rregullatore;
- h. integrimin e tregut rajonal dhe evropian;
- i. mbrojtjen e konsumatorit dhe cilësinë e shërbimit;
- j. monitorimin e konkurrencës dhe tregut;
- k. sigurinë e furnizimit dhe funksionimin e sistemit;
- l. zbatimin e detyrimeve të BE-së dhe komunitetit të energjisë;

3. Informacioni i raportit vjetor të përmendur në shkronjën "d" të pikës 2 të këtij neni, duhet të bazohet në:

- a) parimet e menaxhimit të kufizimit të kapacitetit për linjat ekzistuese dhe të planifikuara të transmetimit;
- b) modelet e pritshme të prodhimit, furnizimit, shkëmbimeve ndërkufitare dhe konsumit, duke mundësuar marrjen e masave për menaxhimin e kërkesës;
- c) objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm në nivel kombëtar, rajonal dhe evropian;
- ç) informacionin e hollësishëm të Operatorit të Sistemit të Transmetimit, për investimet e parashikuara në linjat e interkoneksionit dhe për ndërtimin e linjave të transmetimit të rrjetit të brendshëm, të cilat ndikojnë drejtpërdrejt në linjat e interkoneksionit ndërkufitar.

Neni 28

Menaxhimi i të dhënave

1. Ministri përcakton rregullat për menaxhimin dhe shkëmbimin e të dhënave të klientëve fundorë në përputhje me këtë nen dhe legjislacionin në fuqi për të dhënat personale. Për qëllimet e këtij neni, të dhënat do të kuptohen se përfshijnë të dhënat e matjes dhe konsumit, si dhe të dhënat e kërkuara për ndryshimin e klientit, përgjigjen ndaj kërkesës dhe shërbime të tjera.

2. Ministria do të specifikojë rregullat për menaxhimin e të dhënave në mënyrë që të sigurohet se:

- a) aksesin dhe shkëmbimin e të dhënave, si dhe mbrojtjen e të dhënave dhe sigurinë e të dhënave të jetë eficientë dhe e sigurt;
- b) palët përgjegjëse për menaxhimin e të dhënave do t'i sigurojnë çdo palë që kualifikohet,

akses në të dhënat e klientëve fundorë, në përputhje me pikën 1 të këtij neni;

c) palët që kualifikohen do të kenë në dispozicion të dhënat e kërkuara njëkohësisht dhe në mënyrë jodiskriminuese;

ç) aksesit në të dhënat do të jetë i lehtë dhe procedurat përkatëse për marrjen e aksesit në të dhëna do të bëhen publike;

d) rregullat për aksesin në të dhënat dhe ruajtjen e të dhënave, si dhe përpunimin e të dhënave personale për qëllimet e këtij neni do të jenë në përputhje me legjislacionin në fuqi për të dhënat personale;

dh) rregullat për aksesin në të dhëna dhe ruajtja e të dhënave do të lehtësojnë ndërveprimin e plotë të shërbimeve të energjisë brenda Palëve të Komunitetit të Energjisë;

e) palët përgjegjëse për menaxhimin e të dhënave zbatojnë kërkesat dhe procedurat e ndërveprimit për aksesin në të dhëna.

3. Ministri mund të caktojë një autoritet kompetent për zbatimin dhe monitorimin e zbatimit të këtyre rregullave.

4. Ministri ose autoriteti kompetent i caktuar autorizon dhe çertifikon ose, kur është e aplikueshme, mbikëqyrë palët përgjegjëse për menaxhimin e të dhënave, në mënyrë që të sigurohet që ato janë në përputhje me kërkesat e këtij neni.

5. Ministri ose autoriteti kompetent i caktuar është përgjegjës për caktimin e tarifave përkatëse për aksesin në të dhënat nga palët që kualifikohen për akses. Ministri ose autoriteti kompetent i caktuar siguron që çdo tarifë e vendosur nga subjektet e rregulluara që ofrojnë shërbime të të dhënave, të jetë e arsyeshme dhe e argumentuar në mënyrë të përshtshme. Asnjë kosto shtesë nuk do t'u ngarkohet klientëve fundorë për aksesin në të dhënat e tyre ose për një kërkesë për t'i bërë të dhënat e tyre të disponueshme.

PJESA E PESTË SISTEMI I ENERJISË ELEKTRIKE

SEKSIONI I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 29

Funksionimi i integruar i sistemit të energjisë elektrike

Sistemi i energjisë elektrike operon si një sistem i integruar me procese të vazhdueshme prodhimi, transmetimi, shpërndarjeje dhe konsumi të energjisë elektrike.

Neni 30

Lidhja me rrjetin

1. Operatorët e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes duhet të sigurojnë lidhjen me rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes mbi kushte jodiskriminuese. ERE, në bashkëpunim me operatorët e rrjeteve, miraton rregullat që përcaktojnë kostot që do t'i ngarkohen përdoruesit në lidhje me kushtet e veçanta të pikës së lidhjes.

2. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk ka të drejtë të refuzojë lidhjen në rrjet të një përdoruesi

të rrjetit me arsyetimin e kufizimeve të mundshme në të ardhmen të kapaciteteve aktuale të rrjetit apo krijimit të një kufizimi të kapacitetit në pjesë të largëta të sistemit të transmetimit. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk ka të drejtë të refuzojë një pikë lidhjeje të re, bazuar në arsyetimin se do të krijojë kosto shtesë lidhur me nevojën e krijimit të kapaciteteve shtesë të elementeve të sistemit në zonën përreth pikës së lidhjes.

3. ERE miraton rregulloren për procedurat për lidhjet e reja, të propozuara nga i licencuari, ku përfshihet edhe metodologjia e llogaritjes së kostove dhe marrëveshja standarde e lidhjes, të cilat janë transparente dhe efikente për të siguruar lidhjen në mënyrë jodiskriminuese të çdo përdoruesi në rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes. Këto rregulla e procedura specifikojnë edhe të drejtat dhe detyrimet e operatorit të rrjetit përkatës dhe të palës që kërkon lidhjen, në veçanti, kushtet për lidhjen, afatet, pikat e matjes, si dhe kufijtë e pronësisë midis sistemit dhe përdoruesit të sistemit.

4. Rregullorja merr në konsideratë kostot dhe përfitimet që shoqërojnë lidhjen në rrjet të përdoruesve, si dhe rrethanat e veçanta të prodhuesve të ndodhur në zona të largëta dhe zona me dendësi të ulët të popullsisë, në masën që këto konsiderata janë në linjë me parimet e tarifimit, kur është e përshtatshme, të parashikuara në nenin 21 të këtij ligji.

5. Operatorët e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes i japin çdo përdoruesi të ri që dëshiron të lidhet me rrjetin informacion të plotë, përfshirë:

- a. një vlerësim të plotë dhe të hollësishëm të kostove për realizimin e lidhjes së kërkuar;
- b. afatin e nevojshëm e të arsyeshëm për përpunimin e kërkesës dhe të realizimit të lidhjes me rrjetin.

6. Përdoruesit e rinj që dëshirojnë të lidhen në rrjet, pas miratimit të kërkesës për lidhjen e tyre nga ana e operatorit përkatës të sistemit, mund të kontraktojnë operatorë të miratuar nga organet kompetente për kryerjen e punimeve të nevojshme për lidhjen në rrjet, në përputhje me dispozitat dhe specifikimet e përcaktuara në marrëveshjen e lidhjes, të nënshkruar ndërmjet përdoruesit të ri dhe operatorit të sistemit. Operatori i sistemit përcakton kriteret dhe kushtet teknike që duhet të plotësohen për lidhjen me rrjetin.

Neni 31

Kostot për lidhjen me rrjetin

1. Kostot e plota për lidhjen me rrjetin ekzistues mbulohen nga pala që kërkon të lidhet në rrjet.

2. Në llogaritjen e kostos së lidhjes merren në konsideratë pika e lidhjes dhe kapaciteti i saj, qëllimi i synuar, modeli i konsumit, kostot që lidhen me përforcimin ose përmirësimin e infrastrukturës ekzistuese ose përmirësimin e operimit të rrjetit që mund të nevojitet për lidhjen, statusi i përdoruesit të rrjetit, si dhe karakteristika të tjera të lidhjes.

3. Kur lidhja realizohet prej operatorit të sistemit, kostot e lidhjes parapaguhet nga pala kërkuuese, bazuar në rregulloren për procedurat e lidhjeve të reja.

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, në rast mungese të kapaciteteve të nevojshme për lidhjen e përdoruesve të rinj, mund të hyjë në marrëveshje me palën kërkuuese për përmirësimin e sistemit, në mënyrë që të bëhet e mundur lidhja e kërkuar, me kusht që kostot të përballohen nga pala kërkuuese. Kjo marrëveshje duhet të miratohet nga ERE, pas propozimit nga operatorët e rrjetit.

5. Lidhjet operohen prej operatorëve të rrjetit, të cilët kanë përgjegjësi për mirëmbajtjen e tyre. Kostoja për mirëmbajtjet paguhet prej përdoruesit.

6. Operatori i Sistemit të Transmetimit, bazuar në kushtet teknike të rrjetit, autorizon lidhjen e

një përdoruesi të ri në sistemin e transmetimit, nëpërmjet aseteve të lidhjes së re të realizuar nga një përdorues i mëparshëm. Përdoruesi i ri përgjigjet për kompensimin e drejtë të kostove ndaj përdoruesit që ka kryer investimin, në përputhje me rregulloren e lidhjeve të reja.

7. Operatori i Sistemit të Transmetimit, bazuar në kushtet teknike të rrjetit, autorizon lidhjen e disa përdoruesve të rinj në të njëjtin seksion të rrjetit të transmetimit, nëpërmjet aseteve të reja të lidhjes, të cilat do të zbatohen pjesërisht ose tërësisht si një investim i përbashkët i miratuar nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, në përputhje me rregulloren për lidhjet e reja në rrjetin e transmetimit. Ndarja e kostove të investimit të përbashkët midis përdoruesve do të përcaktohet me marrëveshje midis tyre.

Neni 32

Aksesi i palëve të treta

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe komunitetet qytetare të energjisë që menaxhojnë rrjete shpërndarjeje, garantojnë aksesin në rrjet për të gjithë klientët dhe përdoruesit e sistemit, mbi baza transparente, jodiskriminuese dhe bazuar në tarifatat e miratuara dhe të publikuara nga ERE. Prodhuesit, që prodhojnë energji nga burime të rinovueshme, kanë përparësi në aksesin në rrjetet elektrike.

2. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe komunitetet qytetare të energjisë që menaxhojnë rrjete shpërndarjeje, mund të refuzojnë aksesin në rrjetin e tyre, në rast se mungon kapaciteti i nevojshëm. Vendimi për refuzimin e aksesit në rrjet duhet të jetë i arsyetuar, të bazohet në kushte teknike dhe ekonomike objektive dhe duhet të marrë në konsideratë detyrimin e shërbimit publik si dhe detyrimet për mbrojtjen e klientëve fundorë, të përcaktuara nga ky ligj. Vendimi për refuzimin e aksesit i njoftohet palës së interesuar.

3. Në rast se një palë të interesuar i është refuzuar aksesin në rrjet, ajo mund të kërkojë fillimin e procedurës për zgjidhje të mosmarrëveshjes pranë ERE-s.

4. Në rast refuzimi të aksesit, ERE, nëpërmjet operatorit të rrjetit, i siguron palës së interesuar informacionin shtesë të nevojshëm.

Neni 33

Interkoneksioni me sistemet e tjera elektroenergjetike

1. Sistemi kombëtar i transmetimit lidhet me sistemet e transmetimit të vendeve të tjera nëpërmjet linjave ekzistuese të interkoneksionit, atyre që do të ndërtohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, në përputhje me planin e investimit të rrjetit, të miratuar nga ERE, apo që do të ndërtohen prej palëve të treta, sipas parashikimeve të këtij ligji.

2. Operimi i Sistemit të Transmetimit, në paralel me sistemet e ndërlidhura të vendeve të tjera, kryhet në përputhje me marrëveshjet dy ose shumëpalëshe midis operatorëve të sistemeve të ndërlidhura të transmetimit, duke respektuar kërkesat teknike, kërkesat e operimit të sigurt dhe standarde të tjera për interkoneksionet, të përcaktuara nga ERE.

Neni 34

Ndërtimi i interkonektorëve të rinj

1. Linjat e reja të interkoneksionit, që ndërtohen nga investitorët privatë, miratohen me Vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

2. Kushtet dhe procedurat për ndërtimin e interkonektorëve të rinj, sipas parashikimeve të këtij neni, miratohen me Vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e ministrit.

Neni 35

Përrjashtimi nga detyrimi për akses

1. Interkonektorët e rinj me rrymë të vazhduar dhe çdo rritje e konsiderueshme e kapacitetit të interkonektorëve ekzistues në rrymë të vazhduar, që do të ndërtohen pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, me kërkesën e investitorit, mund të përjashtohen, me vendim të ERE-s, tërësisht ose pjesërisht nga detyrimi për t'u siguruar të drejtë akses palëve të treta mbi këtë linjë, sipas parashikimeve të nenit 29, të këtij ligji, nëse përmbushen kushtet e mëposhtme:

- a) investimi për mirëson konkurrencën në furnizimin e energjisë elektrike;
- b) niveli i riskut, lidhur me investimin, është i tillë, që investimi nuk do të mund të kryhej nëse nuk jepet përjashtimi nga detyrimi për t'u siguruar të drejtë akses palëve të treta;
- c) interkonektori është pronë e një personi, i cili është i ndarë nga pikëpamja ligjore nga Operatori i Sistemit të Transmetimit;
- ç) ndaj përdoruesve të interkonektorit aplikohen pagesa për shfrytëzimin e kapaciteteve të tij;
- d) asnjë pjesë e kapitalit ose kostove operacionale të interkonektorit nuk është mbuluar prej ndonjë komponenti tarifash, të aplikuara ndaj përdorimit të rrjetit të transmetimit apo shpërndarjes, të lidhur nga interkonektori;
- dh) përjashtimi nga detyrimi për t'u siguruar të drejtë akses palëve të treta nuk dëmton konkurrencën ose funksionimin efektiv të tregut të brendshëm apo të tregut të vendit tjetër, me të cilin është lidhur interkonektori.

2. Në raste të veçanta, pika 1 është e zbatueshme edhe për interkonektorët me rrymë alternative, me kushtin që kostot dhe rreziqet e investimit në fjalë të jenë veçanërisht të larta, krahasuar me kostot dhe risqet e hasura normalisht për lidhjen me rrjetin e transmetimit të një vendi fqinj, nëpërmjet një interkonektori me rrymë alternative.

3. Përjashtimi mund të përfshijë një pjesë ose të gjithë kapacitetin e interkonektorit të ri ose të kapacitetit shtesë të interkonektorit ekzistues, në përputhje me kushtet e përcaktuara në pikën 1 të këtij neni.

4. Vendimi i ERE-s për dhënien e përjashtimit merret rast pas rasti dhe në përputhje me vendimin e autoriteteve rregullatore të shteteve të përfshira. Në vendim vendosen kushte lidhur me kohëzgjatjen e përjashtimit dhe aksesin jodiskriminues në interkonektor, si dhe mënyrën e funksionimit të interkonektorit gjatë dhe pas periudhës së përjashtimit. Në vendosjen e këtyre kushteve merren në konsideratë të veçantë kapacitetet e reja transmetuese që do të ndërtohen, rritja e kapaciteteve ekzistuese, afatet kohore të projektit dhe rrethanat specifike të vendeve të interesuara. Vendimi për përjashtimin merret në bashkërendim me autoritetet rregullatore të vendeve të përfshira.

5. Para dhënies së përjashtimit, ERE përcakton mekanizmin për menaxhimin dhe alokimin e kapaciteteve, në marrëveshje të përbashkët me autoritetin rregullator të vendit të interesuar, ku parashikohet edhe detyrimi i ofrimit të kapaciteteve të papërdorura në treg. Në vlerësimin e kriterëve të përmendura në shkronjat "a", "b" dhe "dh", të pikës 1, të këtij neni, merren në konsideratë rezultatet e procedurës së alokimit të kapaciteteve.

6. Kur ERE së bashku me autoritetet rregullatore të vendeve të interesuara kanë arritur një marrëveshje për vendimin e përjashtimit, brenda gjashtë muajve, ata informojnë Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë lidhur me:

a) arsyet në bazë të të cilave është dhënë ose refuzuar përjashtimi, përfshirë informacionin financiar që justifikon nevojën për përjashtim;

b) analizën e bërë për efektin mbi konkurrencën dhe funksionimin efektiv të tregut të brendshëm që rezulton nga dhënia e përjashtimit;

c) arsyet për periudhën kohore dhe kapacitetin për të cilin është dhënë përjashtimi;

ç) rezultatet e procesit të konsultimit të ERE-s.

7. ERE, para se të marrë vendimin përkatës, ia dërgon për mendim Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë. ERE pret opinionin e sekretariatit jo më shumë se 2 muaj nga dita e dërgimit të tij. Ky afat mund të zgjatet me pëlqim të ERE-s, nëse Sekretariati i Komunitetit të Energjisë kërkon informacion shtesë.

8. Në marrjen e vendimit, ERE merr në konsideratë opinionin e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë ose procedon pa opinionin e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, nëse përfundon afati që parashikohet në pikën 7 të këtij neni. Në rastet kur vendimi përfundimtar i ERE-s është i ndryshëm nga opinioni i Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, ERE njofton sekretariatit e Komunitetit të Energjisë për vendimin e marrë dhe arsyet mbi të cilat është mbështetur ky vendim.

9. Vendimi i përjashtimit, përfshirë çdo kusht të vendosur, do të publikohet nga ERE.

10. Pas periudhës së përjashtimit, nëse pronari nuk do që të përdorë linjën e interkoneksionit në regjimin e aksesit të lirë ndaj palëve të treta, sipas rregullave dhe kërkesave që rregullojnë funksionimin e rrjetit kombëtar, fillimisht i ofron të drejtën e blerjes, për vlerën kontabël të mbetur të asetit për pjesën e ndodhur brenda territorit kombëtar, Operatorit të Sistemit të Transmetimit. Në rast se Operatori i Sistemit të Transmetimit refuzon ofertën, atëherë pronari, duke respektuar rregullat e parashikuara në Vendimin e Këshillit të Ministrave sipas nenit 36, të këtij ligji, mund të ofrojë shitjen e asetëve që gjenden brenda territorit të vendit ndaj palëve të treta, të cilat do të përdorin linjën në përputhje me rregullat dhe kërkesat që rregullojnë veprimtarinë e rrjetit kombëtar të transmetimit.

Neni 36

Linjat direkte

1. Të gjithë prodhuesit dhe furnizuesit e energjisë elektrike brenda një territori të caktuar mund të furnizojnë mjediset e tyre, filialet dhe klientët e tyre, nëpërmjet një linje direkte.

2. Linjat direkte, që ndërtohen për eksportimin e energjisë elektrike nga prodhuesi vendas drejt një konsumatori jashtë vendit, miratohen me Vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit, pas marrjes së mendimit nga ana e ERE-s.

3. Linjat direkte, të cilat ndërtohen për lidhjen e një prodhuesi brenda vendit me një klient fundor brenda vendit apo një shoqëri furnizimi që furnizon mjediset e veta apo klientët e vet të kualifikuar, miratohen nga ministri, pas marrjes së mendimit nga ana e ERE-s.

4. Kushtet dhe procedurat për ndërtimin e linjave direkte miratohen me Vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit, duke përfshirë procedurën e ERE-s që jep opinionet e saj respektive në lidhje me pikat 2 dhe 3 të këtij neni.

5. Ministri miraton ndërtimin e një linje direkte, edhe në rastet kur aplikuesit i është refuzuar aksesit në rrjet për rastet e parashikuara në nenin 32, të këtij ligji, ose nëse është iniciuar një procedurë për zgjidhjen e një mosmarrëveshjeje, sipas parashikimeve të nenit 26 të këtij ligji.

6. Ministri refuzon ndërtimin e një linje direkte në rast se dhënia e një autorizimi të tillë pengon përmbushjen e detyrimeve të shërbimit publik dhe mbrojtjen e klientit, të përcaktuara sipas

dispozitave të këtij ligji. Argumentet për një refuzim të tillë duhet të jenë të arsyetuara dhe i njoftohen aplikuesit.

7. Mundësia e furnizimit me energji elektrike nëpërmjet një linje direkte, nuk pengon të drejtën e klientit për të lidhur marrëveshje furnizimi me energji elektrike nga një furnizues tjetër i zgjedhur prej tij.

8. Shpenzimet për ndërtimin dhe operimin e linjave direkte përballohen nga mbajtësi i autorizimit.

9. Për krijimin, ushtrimin dhe përfundimin e të drejtave, lidhur me ndërtimin dhe operimin e linjave direkte që kalojnë nëpërmjet pasurisë së një pale të tretë, zbatohen dispozitat e Kodit Civil.

Neni 37

Standardet teknike dhe të sigurisë në sektorin e energjisë elektrike

1. Rregullat teknike për projektimin, ndërtimin dhe operimin e centraleve të prodhimit të energjisë elektrike, sistemit të transmetimit, sistemit të shpërndarjes, linjave të interkoneksionit ose linjave direkte në Republikën e Shqipërisë, përfshirë edhe rregullat e sigurimit teknik, hartohen nga ministria, në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Standardeve dhe miratohen me Vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit.

2. Rregullat e përmendura në pikën 1, të këtij neni, duhet të jenë objektive, jodiskriminuese dhe të sigurojnë një operim të qëndrueshëm e të sigurt të sistemit të energjisë elektrike, përfshirë edhe ndërveprimin me sistemet e energjisë elektrike të vendeve fqinje, si dhe të sigurojnë një konkurrencë të lirë dhe efektive në treg.

3. Projektimi, ndërtimi dhe operimi i centraleve të prodhimit të energjisë elektrike, sistemit të transmetimit, sistemit të shpërndarjes, linjave të interkoneksionit ose linjave direkte bëhet në përputhje me rregullat teknike të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni dhe në përputhje me standardet teknike të harmonizuara shqiptare në fuqi.

4. Kontrolli i zbatimit dhe mbikëqyrja e rregullave teknike të parashikuara në pikën 1, të këtij neni, për sektorin e energjisë elektrike, kryhen nga inspektorati përgjegjës në varësi të ministrit, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 38

Ndarja e llogarive të shoqërive të sektorit të energjisë elektrike

1. Çdo i licencuar mban llogari të veçanta për secilën nga veprimtaritë e licencuara që ushtron, si dhe për çdo aktivitet tjetër që nuk lidhet me sektorin e energjisë elektrike, me qëllim shmangien e ndërsubvencionimit dhe cenimit të konkurrencës. Këto llogari mund të paraqiten të konsoliduara, përveç rastit kur aktivitetet e kryera lidhen me shpërndarjen apo transmetimin e energjisë elektrike.

2. Të ardhurat që siguron i licencuari nga çdo e drejtë mbi rrjetin e transmetimit ose shpërndarjes duhet të specifikohen në llogaritë e të licencuarit.

3. Çdo i licencuar paraqet për auditim dhe publikon pasqyrat financiare vjetore, në përputhje me legjislacionin në fuqi për standardet e kontabilitetit. Auditimi verifikon edhe nëse është respektuar detyrimi për shmangien e ndërsubvencionimit ndërmjet veprimtarive të licencuara.

4. Të licencuarit duhet të bëjnë të disponueshme për palët e interesuara pasqyrat financiare vjetore të tyre.

Neni 39
Zonat e sigurisë

Për mbrojtjen dhe operimin normal të objekteve elektrike dhe të aseteve të tyre ndihmëse, si dhe për shmangien e rrezikut ndaj njerëzve, pasurisë dhe mjedisit, Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, miraton kushtet për përcaktimin e zonave të sigurisë, si dhe kufizimet e zbatueshme për këto zona.

SEKSIONI II
LICENCIMI

Neni 40
Veprimtaritë e licencuara dhe përjashtimet

1. Çdo person juridik, i cili kryen një aktivitet në sektorin e energjisë elektrike, sipas pikës 2 të këtij neni duhet të jetë i pajisur me licencën përkatëse, të lëshuar nga ERE në përputhje me përkufizimet e këtij ligji.

2. ERE lëshon licenca për veprimtaritë e mëposhtme:

- a) prodhimi i energjisë elektrike;
- b) operimi i sistemit të transmetimit të energjisë elektrike;
- c) operimi i sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike;
- ç) furnizimi me energji elektrike;
- d) tregtimi i energjisë elektrike;
- dh) operimi i tregut të energjisë elektrike;
- e) operimi i impiantit të depozitimit të energjisë;
- f) agregimi.

3. Për kryerjen e çdo aktiviteti, i cili i nënshtrohet licencimit nga ERE, lëshohen licenca të veçanta edhe në rastin kur ato i jepen të njëjtës shoqëri.

4. ERE ka të drejtë të monitorojë, të kërkojë informacion, të vendosë udhëzime ose detyrime raportimi, të kryejë inspektime dhe hetime dhe të vendosë gjoba ndaj subjekteve që kryejnë ndonjë nga aktivitetet e listuara në pikën 2, pavarësisht nëse atyre u kërkohet apo jo licencë, me qëllim kryerjen e detyrave të saj siç përcaktohet në këtë ligj.

5. Njësitë e qeverisjes vendore mund të kryejnë secilën nga veprimtaritë e përcaktuara në paragrafët 2, 7, 8 dhe 9 të këtij neni nëse janë të pajisura me licencën përkatëse nga ERE, me përjashtim të veprimtarive të përcaktuara në shkronjat "b" dhe "f" të pikës 2.

6. Për funksionimin e një linje direkte, nuk kërkohet licencë transmetimi ose shpërndarjeje.

7. Subjektet e mëposhtme nuk janë të detyruara të marrin licencë për prodhimin e energjisë elektrike:

a) klientë aktivë që nuk janë të lidhur me rrjetin kombëtar, ose kur lidhja me rrjetin kombëtar lidhet me mirëmbajtjen e njësisë së tij gjeneruese;

b) prodhuesit, përfshirë edhe klientët aktivë të lidhur me rrjetin kombëtar, me kapacitet të instaluar deri në 1 MW.

8. Operatorët e impianteve të depozitimit të energjisë me një kapacitet të instaluar të fuqisë nominale deri në 1 MW nuk janë të detyruar të pajisen me licencë për depozitimin e energjisë.

9. Subjektet e angazhuara në aktivitetet e mëposhtme nuk janë të detyruara të pajisen me

licencë në furnizimin me energji elektrike:

a) rishitja e energjisë elektrike siç përcaktohet në pikën 103 të Nenit 3;

b) ndarjen e energjisë elektrike siç përcaktohet në pikën 104 të Nenit 3.

10. ERE përcakton kushtet maksimale të çmimeve të cilat specifikojnë çmimin maksimal të energjisë elektrike të furnizuar në rastin e rishitjes së energjisë elektrike dhe ndarjes së energjisë elektrike. Vetëm pas përcaktimit të kushteve maksimale të çmimit nga ERE, Subjektet mund të angazhohen në rishitje ose ndarje të energjisë elektrike sipas një përjashtimi nga licenca e furnizimit dhe pasi të kenë njoftuar ERE-n.

11. Subjektet e parashikuara në pikën 2, shkronja f), pikën 7, 8 dhe 9, të këtij neni, në çdo rast janë të detyruara të respektojnë rregullat e tregut dhe Kodet e Rrjetit. ERE do të ketë të njëjtat të drejta në lidhje me subjektet e parashikuara në paragrafët 2, 7, 8 dhe 9, siç ka në lidhje me të licencuarit.

Neni 41

Kushtet e licencimit

1. ERE përcakton kushtet që duhet të përmbushen për marrjen e çdo licence, duke marrë në konsideratë, ndër të tjera:

a) afatin e vlefshmërisë së licencës, i cili për veprimtaritë e prodhimit, operimit të hapësirës depozituese të energjisë, agregimit, transmetimit dhe shpërndarjes nuk mund të jetë më shumë se 30 vjet;

b) vendndodhjet dhe zonat, në të cilat do të kryhen veprimtaritë e licencuara të energjisë elektrike;

c) sigurinë operative dhe qëndrueshmërinë e objekteve, pajisjeve apo rrjetit, në përputhje me rregullat teknike të përcaktuara në nenin 37 të këtij ligji;

ç) kërkesat për natyrën e burimeve parësore të energjisë;

d) kërkesat lidhur me sigurinë kombëtare, mbrojtjen e jetës, pasurisë, shëndetit të qytetarëve, si dhe rendin publik;

dh) kërkesat financiare;

e) mbrojtjen e mjedisit;

ë) nxitjen e efikasitetit të energjisë në sektorin e energjisë elektrike;

f) detyrimet e shërbimit publik, siç parashikohet në këtë ligj;

g) nxitjen e një tregu konkurrues të energjisë elektrike;

gj) nëse aplikuesi është i organizuar në përputhje me parimin e ndarjes së veprimtarive dhe ndarjes strukturore, të përcaktuara në këtë ligj.

2. Licenca për operimin e sistemit të transmetimit i jepet vetëm një subjekti, i cili certifikohet në përputhje me parashikimet e nenit 62 të këtij ligji.

Neni 42

Procedurat e licencimit

1. ERE miraton rregulloren për procedurat dhe afatet për dhënien, modifikimin, transferimin ose heqjen e licencave, pagesat e aplikimeve për licencë, si dhe informacionin që duhet paraqitur në kërkesën për aplikim për çdo licencë.

2. ERE mund të miratojë procedura të thjeshtuara licencimi për prodhuesit dhe operatorët e hapësirave depozituese të energjisë, të cilët janë lidhur në rrjetin e shpërndarjes dhe veprimtarinë e tregimit të energjisë elektrike.

Neni 43

Publikimi për aplikimet për licencë

1. ERE publikon, brenda 14 ditëve nga data e kryerjes së aplikimit për marrjen e një licence, njoftimin për aplikimin e bërë, në përputhje me procedurën e përcaktuar në rregulloren për procedurat e licencimit.

2. Gjatë marrjes së vendimit, ERE duhet të marrë në shqyrtim dhe të vlerësojë vërejtjet ose kundërshtimet e arsyeshme e të bazuara, të paraqitura nga institucionet publike apo palët e tjera të interesuara, në lidhje me kërkesën për licencë, duke arsyetuar në vendim pranimin ose jo të tyre.

Neni 44

Refuzimi i një licence

1. ERE refuzon dhënien e një licence nëse:

a) aplikuesi nuk përmbush ndonjë nga kushtet e përcaktuara në nenin 41 të këtij ligji ose kushteve të përcaktuara në rregulloren përkatëse të saj;

b) aplikuesi është në proces falimentimi ose likuidimi, siç parashikohet në legjislacionin në fuqi për falimentimin;

c) aplikuesit i është revokuar ose hequr licenca dhe nuk ka përfunduar periudha, brenda së cilës është i ndaluar riaplikimi për licencë, siç është përcaktuar në vendimin përkatës të ERE-s për heqjen e licencës.

2. Vendimi i ERE-s arsyeton shkaqet për refuzimin e licencës.

Neni 45

Heqja e një licence

1. ERE heq një licencë kur i licencuari:

a) nuk përmbush më kushtet thelbësore të licencës së dhënë sipas këtij ligji;

b) shkel dispozitat ligjore për mbrojtjen e mjedisit gjatë kryerjes së aktivitetit të tij;

c) rrezikon shëndetin, jetën dhe pronën e njerëzve;

ç) nuk kryen pagesat e rregullimit, të vendosura nga ERE, sipas përcaktimeve të nenit 17 të këtij ligji;

d) bëhet financiarisht i paaftë ose kërkon shpalljen e falimentimit;

dh) kërkon revokimin e licencës;

e) pushon së kryeri funksionet e specifikuar në licencë.

2. Kur ERE merr vendimin për heqjen e licencës së të licencuarit që ushtron aktivitete të prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, operimit të impiantit të depozitimit të energjisë elektrike ose furnizimit me energji elektrike, në varësi të detyrimit të shërbimit publik, me qëllim që asetet në pronësi të të licencuarit të vazhdojnë të përdoren për të siguruar furnizimin me energji elektrike të klientëve, ERE, sipas rregulloreve përkatëse për procedurat e heqjes së licencës, vendos një nga masat e përkohshme të përcaktuara si më poshtë:

a) merr vendim për të vendosur nën administrim të kufizuar, për një periudhë të caktuar kohore, shoqërinë së cilës i është hequr licenca, në mënyrë që të sigurohet ushtrimi i aktivitetit dhe operimi i aseteve të saj deri në marrjen e masave sipas pikës 7 të këtij neni;

b) cakton një shoqëri tjetër për kryerjen e veprimtarisë së shoqërisë, së cilës i është hequr

licenca, e cila duhet të përmbushë kushtet përkatëse të licencimit;

c) merr vendim për të vendosur një administrator të përkohshëm të shoqërisë, së cilës i është hequr licenca, në mënyrë që të sigurohet ushtrimi i aktivitetit dhe operimi i aseteve të saj deri në marrjen e masave, sipas pikës 7 të këtij neni. Në këtë rast, ERE, me propozimin e ministrit, emëron një administrator, i cili është përgjegjës për të siguruar një aktivitet normal, përfshirë edhe operimin e aseteve të shoqërisë, së cilës i është hequr licenca sipas kushteve përkatëse.

3. Për rastet e parashikuara në pikën 2 të këtij neni, ERE përcakton kushtet dhe detyrimet që duhet të zbatohen nga shoqëria, së cilës i hiqet licenca, gjatë periudhës së zbatimit të masave të përkohshme.

4. Kur OST-ja nuk arrin të përmbushë kërkesat e ndarjes së pronësisë, ERE vendos masa korigjuese ndaj OST-së dhe nëse shkelja vazhdon, ERE mund të hapë procedurën për shqyrtimin e certifikimit.

5. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton procedurën dhe kriteret për emërimin e administratorit përgjegjës për administrimin e përkohshëm të shoqërisë, sipas shkronjës "c" të pikës 2 të këtij neni.

6. Derisa licenca t'i transferohet një shoqërie tjetër, masat e përkohshme të përcaktuara në pikën 3 të këtij neni do të zbatohen për një periudhë jo më të gjatë se 12 muaj nga data e heqjes së licencës, zbatimi i të cilave monitorohet nga ERE.

7. Derisa licenca t'i transferohet një shoqërie tjetër, masat e përkohshme të përcaktuara në pikën 2 të këtij neni do të zbatohen për një periudhë jo më të gjatë se 12 muaj nga data e heqjes së licencës, zbatimi i të cilave monitorohet nga ERE.

8. Kur ERE heq licencën e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, operimit të depozitimit, operimit të pikës së rikarikimit ose furnizimit të energjisë elektrike, për rastet e parashikuara në shkronjën "b" të pikës 2 të këtij neni, Këshilli i Ministrave, brenda 12 muajve nga data e heqjes së licencës, kryen procedurën e shpronësimit, sipas një kompensimi të arsyeshëm të aseteve të të licencuarit, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 46

Transferimi i licencës ose aseteve

1. Transferimi i licencës ose i aseteve të të licencuarit, të cilat shërbejnë për kryerjen e veprimtarive të licencuara, bëhet me miratimin paraprak të ERE-s, bazuar në rregulloren e miratuar nga ERE dhe të specifikuar në pikën 2 të këtij neni. Miratimi i ERE-s nuk është i nevojshëm në rastet e transferimit të aseteve me vlerë minimale ose aseteve që nuk janë të lidhura ngushtë me veprimtarinë e licencuar, të specifikuar nga një rregullore e tillë.

2. ERE miraton rregulloren mbi procedurat e transferimit të aseteve nga shitja, qiraja, transferimi, hipoteka, barrës ose çfarëdolloj disponimi tjetër të objekteve ose aseteve fikse të të licencuarit, të përdorura për kryerjen e veprimtarisë së prodhimit të energjisë elektrike, operimit të depozitimit, operimit të pikave të rikarikimit, transmetimit dhe shpërndarjes, duke përfshirë përjashtimet nga miratimi i aseteve me vlerë minimale. Kur miraton një rregullore të tillë, ERE përcakton përjashtime specifike nga detyrimi përkatës për miratim nga ERE, me qëllim lehtësimin e licencimit dhe financimit të projekteve për kapacitete të reja të prodhimit dhe depozitimit të energjisë, me kusht që këto përjashtime të mos cenojnë objektivat e këtij ligji.

Neni 47

Standardet e njësuar të llogarive

1. ERE, harton dhe miraton një sistem të njësuar dhe standard të llogarive për të gjithë të licencuarit që veprojnë në tregun të energjisë elektrike, mbështetur në legjislacionin në fuqi dhe standardet e pranuar ndërkombëtare mbi kontabilitetin.
2. Raportimi vjetor financiar i të licencuarve tek ERE bëhet sipas këtij sistemi.

Neni 48

Akses ndaj llogarive të licencuarve

1. ERE ka të drejtë të hyjë në llogaritë e shoqërive të energjisë elektrike, për aq sa një akses i tillë është i nevojshëm për kryerjen efektive të funksioneve të saj rregullatore dhe mbikëqyrëse.
2. ERE është e detyruar të ruajë konfidencialitetin e të gjitha informacioneve të ndjeshme tregtare të marra gjatë ushtrimit të detyrave të saj.
3. Pavarësisht pikës 2, ERE mund ta shpërndajë këtë informacion, kur ai është rreptësisht i nevojshëm për ushtrimin e funksioneve të saj dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi.
4. Shoqëritë që operojnë në sektorin e energjisë elektrike janë të detyruara të mbajnë llogaritë e tyre në përputhje me kërkesat e përcaktuara në këtë nen.
5. Shoqëritë që operojnë në sektorin e energjisë elektrike, pavarësisht nga struktura e tyre e pronësisë ose forma ligjore, janë të detyruara të përgatisin, t'i nënshtrohen auditimit të pavarur dhe të publikojnë llogaritë e tyre vjetore në përputhje me legjislacionin në fuqi që rregullon pasqyrat financiare vjetore. Shoqëritë që nuk janë të detyruara ligjërisht të publikojnë llogaritë e tyre vjetore janë të detyruara të mbajnë një kopje në dispozicion të publikut në selinë e tyre qendrore.
6. Shoqëritë që operojnë në sektorin e energjisë elektrike janë të detyruara, në kontabilitetin e tyre të brendshëm, të mbajnë llogari të ndara për secilën nga aktivitetet e tyre të transmetimit dhe shpërndarjes, sikur këto aktivitete të kryheshin nga shoqëri të ndara, me qëllim që të sigurohet mosdiskriminimi, ndërsuvencionimi dhe shtrembërimi të konkurrencës.
7. Shoqëritë që operojnë në sektorin e energjisë elektrike janë të detyruara të mbajnë llogari, të cilat mund të jenë të konsoliduara, për aktivitetet e energjisë elektrike që nuk lidhen me transmetimin ose shpërndarjen, dhe duhet të specifikojnë të ardhurat që rrjedhin nga pronësia e sistemeve të transmetimit ose shpërndarjes. Kur është e përshtatshme, ato duhet të mbajnë edhe llogari të konsoliduara për veprimtaritë që nuk lidhen me sektorin e energjisë elektrike.
8. Llogaritë e brendshme të përmendura në pikën 6 duhet të përfshijnë, për çdo aktivitet, një bilanc dhe një pasqyrë të ardhurash dhe shpenzimesh.
9. Auditimi i pavarur i përmendur në pikën 5 duhet, në veçanti, të verifikojë pajtueshmërinë me detyrimin për të shmangur diskriminimin dhe ndërsuvencionimin, siç përcaktohet në pikën 6.

Neni 49

Detyrimi i shërbimit publik

1. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, duke marrë në konsideratë interesin publik, përcakton kushtet për vendosjen e detyrimeve të shërbimit publik që do të zbatohen për të licencuarit në sektorin e energjisë elektrike që kryejnë aktivitetin e prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, operimit të impianteve të depozitimit të energjisë dhe furnizimit me energji elektrike, të cilat lidhen me:

- a) sigurinë e furnizimit;
- b) cilësinë e shërbimit;
- c) tarifat për kryerjen e detyrimit të shërbimit publik;
- ç) mbrojtjen e mjedisit;
- d) mbrojtjen e konkurrencës;
- dh) burimet e rinovueshme të energjisë;
- e) eficientë e energjisë;
- ë) çdo rrethanë tjetër që ndikon në interesin publik;
- f) ndryshimet klimaterike.

2. ERE vendos ndaj një të licencuari, që ushtron aktivitet në sektorin e energjisë elektrike, mbi detyrimin e shërbimit publik, sipas kushteve të përcaktuara në Vendimin e Këshillit të Ministrave, të parashikuara në pikën 1 të këtij neni. Çdo detyrim i shërbimit publik i vendosur nga ERE duhet të përfshihet në licencën e të licencuarit, duke ndjekur procedurën për lëshimin e një licence të re ose një modifikim të licencës ekzistuese të të licencuarit.

3. Vendosja e një detyrimi shërbimi publik për një të licencuar, sipas pikës 2 të këtij neni, kryhet në një mënyrë transparente dhe jo-diskriminuese, duke mos penguar hapjen e tregut të energjisë elektrike dhe duhet të garantojë barazinë e aksesit për shoqëritë që operojnë në sektorin e energjisë elektrike të Bashkimit Evropian ndaj klientëve vendas.

4. Detyrimet e shërbimit publik që kanë të bëjnë me përcaktimin e çmimeve për furnizimin me energji elektrike duhet të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 104 të këtij ligji.

5. Në vendosjen e detyrimit të shërbimit publik ndaj një të licencuari, ERE merr në konsideratë kapacitetet teknike, financiare dhe organizative të të licencuarit dhe nëse ky i fundit ka ofruar një shërbim publik për të njëjtën zonë ose kategori klientësh, përpara se të vendoset ky detyrim.

6. Të licencuarit nuk do t'i vendoset si detyrim shërbimi publik ndërtimi i një rrjeti ose zone specifike, në të cilën nuk ka rrjet para datës së vendosjes së këtij detyrimi, me përjashtim të zonave objekt i planit rregullues të miratuar sipas legjislacionit për planifikimin dhe zhvillimin e territorit.

7. Vendimi i ERE-s nëpërmjet të cilit detyrimi i shërbimit publik i vendoset të licencuarit duhet:

- a) të përcaktojë në mënyrë të qartë detyrimin e shërbimit publik;
- b) të identifikojë në mënyrë të qartë të licencuarin në sektorin e energjisë elektrike i cili do të ngarkohet me detyrimin e shërbimit publik;
- c) të marrë në konsideratë mbulimin e kostove të të licencuarit të ngarkuar me këtë detyrim;
- ç) të specifikojë natyrën e çdo të drejte ekskluzive ose të veçantë që i është caktuar të licencuarit në fjalë;
- d) të përcaktojë kategorinë e klientëve, zonën dhe periudhën për të cilën vendoset detyrimi i shërbimit publik;
- dh) të përcaktojë qartësisht mënyrën e financimit dhe përlllogaritjes së kompensimit që do të merret nga i licensuari të cilit i është ngarkuar realizimi i detyrimit të shërbimit publik;

e) të përcaktojë dhe argumentojë në mënyrë të qartë se detyrimi i vendosur përbën kufizimin më të vogël dhe se është proporcional dhe i domosdoshëm për sigurimin e shërbimit publik në fjalë.

8. Kostot e shkaktuara për realizimin e detyrimit të shërbimit publik nga i licencuari njihen nga ERE në miratimin e tarifave për shërbimet e kryera, në përputhje me dispozitat e këtij ligji. ERE përcakton alokimin e kostove të përmbushjes së detyrimit të shërbimit publik tek klientët fundorë në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese.

9. Për çdo kosto shtesë të shkaktuar nga i licencuari si rezultat i përmbushjes së detyrimit të shërbimit publik, të cilat nuk përfshihen në tarifën e përcaktuar nga ERE, sipas pikës 8 të këtij neni, bëhet kompensim financiar ose forma të tjera kompensimi, të përcaktuara në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese. Kompensimi për këto kosto shtesë përfshin kostot e shkaktuara për kryerjen e detyrimit të shërbimit publik, për shkak të të cilit të licencuarit i ulen të ardhurat që do të siguronte. Çdo kompensim që i bëhet të licencuarit për përmbushjen e detyrimit të shërbimit publik, sipas kësaj pike, vlerësohet nga komisioni i ndihmës shtetërore në bashkëpunim me ERE-n, Ministrinë e Financave dhe Autoritetin e Konkurrencës dhe miratohet me Vendim të Këshillit të Ministrave.

10. Nëse një pjesëmarrës në tregun e energjisë elektrike i ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik refuzon të nënshkruajë një kontratë të miratuar nga ERE, atëherë ERE e vendos hyrjen në fuqi të kontratës dhe detyrimin e palëve për zbatimin e saj brenda një afati 30 ditor.

11. Të licencuarit të cilëve u vendoset detyrimi i shërbimit publik gjatë kryerjes së veprimtarive të tyre monitorohen nga ERE për përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara.

12. ERE, pas vendosjes së detyrimit të shërbimit publik ndaj një të licencuari të sektorit të energjisë elektrike, informon Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë lidhur me të gjitha masat e marra për të plotësuar detyrimet e shërbimit publik, për mbrojtjen e klientëve e të mjedisit, si dhe efektet e mundshme të këtyre masave mbi konkurrencën.

13. ERE njofton Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë periodikisht, çdo dy vjet, për çdo ndryshim në masat e marra në përputhje me pikën 11 të këtij neni .

SEKSIONI III PRODHIMI I ENERGJISË ELEKTRIKE DHE DEPOZITIMI I ENERGJISË

Neni 50

Të licencuarit në prodhimin e energjisë elektrike

1. Prodhimi i energjisë elektrike mund të kryhet vetëm nga persona fizikë ose juridikë që janë të pajisur me licencën e prodhimit të energjisë elektrike, përveç kur përcaktohet ndryshe nga dispozitat e tjera të këtij ligji.

2. Në rastin kur prodhuesi i energjisë elektrike është një shoqëri që kontrollohet plotësisht ose pjesërisht nga shteti, Këshilli i Ministrave përcakton autoritetin publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të tij, i cili duhet të jetë i pavarur nga pronari i sistemit të transmetimit, në kuptimin e nenit 58 të ligjit.

Neni 51

Të licencuarit për depozitimin e energjisë elektrike

1. Depozitimi i energjisë mund të kryhet vetëm nga persona fizikë ose juridikë, të cilët janë

të pajisur me licencë për operimin e impiantit të depozitimit të energjisë, përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe nga dispozita të tjera të këtij ligji.

2. Në rastet kur operatori i impiantit të depozitimit të energjisë është një kompani e kontrolluar plotësisht ose pjesërisht nga shteti, Këshilli i Ministrave emëron autoritetin publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të tyre, i cili do të jetë i pavarur nga pronari i sistemit të transmetimit sipas kuptimit të nenit 54 të këtij ligji.

3. Çdo impiant depozitimi energjie që është në zhvillim e sipër ose në operim pa patur licencë për operimin e impiantit të depozitimit të energjisë në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të njihet dhe do të lejohet të vazhdojë operimin e tij sipas licencës ekzistuese.

4. Operatorët e impianteve të depozitimit të energjisë, të njohura sipas pikës 3 të këtij neni, duhet të aplikojnë për licencë për operimin e impiantit të depozitimit të energjisë brenda 12 muajve nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji. ERE mund të miratojë procedura të thjeshtuara licencimi për aplikime për licencën për operimin e impianteve të depozitimit të energjisë.

5. Operatori i impiantit të depozitimit të energjisë, i njohur sipas pikës 3 të këtij neni, duhet të njoftojë dhe të regjistrohet në ERE brenda 60 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

6. Operatori i impiantit të depozitimit të energjisë duhet të përmbushë të gjitha standardet ligjore, teknike, të sigurisë dhe operacionale që zbatohen për të licencuarit për operimin e impianteve të depozitimit të energjisë.

Neni 52

Ndërtimi i kapaciteteve të reja prodhuese dhe depozituese të energjisë

1. Ndërtimi i kapaciteteve të reja prodhuese dhe të depozitimit të energjisë, të cilat nuk janë objekt koncesioni ose çdo kapaciteti të ri prodhues deri në 10 MW dhe kapaciteti për depozitimin e energjisë me kapacitet të fuqisë nominale deri në 5 MW, miratohet nga Ministri. Ndërtimi i kapaciteteve të reja prodhuese mbi 10 MW dhe depozitimit të energjisë me kapacitet të fuqisë nominale mbi 5 MW, të cilët nuk janë objekt koncesioni, miratohet nga Këshilli i Ministrave me propozim të Ministrit.

2. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit, miraton rregullat dhe procedurat për ndërtimin e kapaciteteve të reja prodhuese dhe të depozitimit të energjisë, në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese, bazuar në sa vijon:

- a) sigurinë e sistemit të energjisë elektrike, instalimeve dhe pajisjeve përkatëse;
- b) mbrojtja e shëndetit dhe sigurisë publike;
- c) mbrojtjen e mjedisit;
- ç) përdorimin e tokës dhe vendndodhjen;
- d) eficientë e energjisë;
- dh) natyrën e burimeve parësore të energjisë;
- e) karakteristikat e veçanta të aplikuesit, të tilla si kapacitetet teknike, ekonomike dhe financiare;
- ë) pajtueshmërinë me masat për shërbimin publik dhe mbrojtjen e klientëve;
- f) kontributi i kapacitetit prodhues për të ulur objektivin për energjinë që do të prodhohet nga burimet e rinovueshme, sipas legjislacionit në fuqi dhe Strategjisë Kombëtare të Energjisë në lidhje me pjesën e energjisë nga burimet e rinovueshme në konsumin përfundimtar bruto të energjisë;
- g) kontributi i kapacitetit prodhues për të ulur emetimet e gazrave serrë;
- gj) shitjen e energjisë elektrike;
- h) vlerën e tarifës që duhet t'i paguhet shtetit nga aplikuesi;

i) vlerën e tarifës “royalty” që do të paguajë në favor të shtetit nga mbajtësi i autorizimit;
j) kryerjen e procesit konkurrues për miratimin e ndërtimit të kapaciteteve të prodhimit të energjisë elektrike nga hidrocentralet;

3. Alternativat ndaj ndërtimit të kapaciteteve të reja prodhuese përcaktohen bazuar në vlerësimin e mjaftueshmërisë së burimeve ose vlerësimin e fleksibilitetit, të tilla si zgjidhjet e përgjigjes ndaj kërkesës dhe depozitimit të energjisë.

4. Në rast të refuzimit të lëshimit të autorizimit, arsyet e refuzimit duhet të jenë të justifikuara, objektive dhe jodiskriminuese si dhe duhet t'i njoftohen palës së interesuar.

5. Ndërtimi i kapaciteteve të reja të prodhimit dhe depozitimit të energjisë elektrike, sipas legjislacionit në fuqi për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme, mund t'i nënshtrohet një procedure konkurruese për ndarjen e mbështetjes. Ministri hap procedurat për mbështetjen e kapaciteteve të reja të prodhimit dhe depozitimit të energjisë elektrike.

6. Dispozita e pikës 1 të këtij neni, nuk zbatohet për klientët aktivë dhe objektet e depozitimit të energjisë të lidhura me rrjetin kombëtar, me një kapacitet të instaluar deri në 1 MW.

Neni 53

Ndërtimi i kapaciteteve të reja prodhuese dhe depozituese për menaxhimin e kërkesës dhe efikasitetit të energjisë

1. Bazuar në vlerësimin e mjaftueshmërisë të përmendur në pikën 3 të nenit 4 të këtij ligji, për të përmbushur objektivat kombëtare për menaxhimin e kërkesës dhe efikasitetit të energjisë, kur kapaciteti i instaluar është i pamjaftueshëm për të garantuar sigurinë e furnizimit me energji dhe alternativat ndaj kapaciteteve të reja prodhuese dhe depozituese janë vlerësuar në mënyrë të përshtatshme në bazë të vlerësimin të mjaftueshmërisë së burimeve ose vlerësimin të fleksibilitetit, ministri, hap procedurat për ndërtimin e kapaciteteve të reja prodhuese dhe depozituese.

2. Përpara se sa të hapë procedurat e përmendura në pikën 1 të këtij neni, ministria do të kryejë një studim gjithëpërfshirës të efekteve të mundshme të mekanizmave të tillë tek Palët fqinje të Komunitetit të Energjisë, duke u konsultuar të paktën me ta dhe palët e interesit të tyre.

3. Ndërtimi i kapaciteteve të reja prodhuese, sipas pikës 1 të këtij neni, bëhet nëpërmjet një procedure konkurruese të bazuar në legjislacionin në fuqi.

4. Këshilli i Ministrave, me propozim të ministrit, miraton rregullat dhe procedurat për ndërtimin e kapaciteteve të reja prodhuese dhe të depozitimit, për menaxhimin e kërkesës dhe efikasitetit të energjisë, mbështetur në parashikimet e pikës 2, të nenit 52 të këtij ligji.

5. Ministria është autoriteti përgjegjës që përcakton një vlerësim të vetëm të vlerës së ngarkesës së humbur për zonën e ofertimit. Ky vlerësim publikohet në faqen zyrtare të ministrisë.

6. Kur një zonë ofertimi përbëhet nga territore të më shumë se një Pale Kontraktuese, ministria dhe autoriteti tjetër përgjegjës i palës përkatëse do të përcaktojnë një vlerësim të vetëm të vlerës së ngarkesës së humbur për atë zonë ofertimi. Një vlerësim i tillë do të rishikohet periodikisht çdo pesë vjet, ose më herët kur ata vërejnë një ndryshim të rëndësishëm.

Neni 54

Të drejtat dhe përgjegjësitë e prodhuesit

1. Prodhuesit kanë të drejtë të:

a) përdorin në centralët e tyre elektrike burimet parësore të energjisë në përputhje me teknologjinë e prodhimit, karakteristikat teknike dhe kushtet e mbrojtjes së mjedisit të cilat përcaktohen në licencat e tyre dhe legjislacionin në fuqi;

b) kryejnë aktivitete të depozitimit të energjisë dhe zotërojnë, zhvillojnë, menaxhojnë ose operojnë objekte të depozitimit të energjisë në përputhje me kushtet e licencës së tyre dhe pavarësisht dispozitave të Nenit 40;

c) të shesin energji elektrike dhe të sigurojnë shërbimet ndihmëse dhe balancuese në tregun e energjisë elektrike, sipas rregullave të tregut dhe rregulloreve të tjera të ERE-s;

ç) të sigurojnë komunikime në kohë reale me objektet e tyre prodhuese, klientët ose nivelet operative të kontrollit;

d) të kenë akses në rrjetet e transmetimit dhe të shpërndarjes, duke paguar tarifën përkatëse, të miratuara nga ERE;

dh) ofrojnë shërbime ndihmëse

2. Prodhuesit janë të detyruar të:

a) të përmbushin kushtet e licencës, përkufizimet e këtij ligji dhe aktet nënligjore në zbatim të tij;

b) të veprojnë në përputhje me urdhrat e lëshuar nga operatori i sistemit;

c) të njoftojë menjëherë operatorin e sistemit për çdo situatë që rrezikon ose mund të rrezikojë sigurinë e furnizimit ose përmbushjen e çdo detyrimi tjetër kontraktual;

ç) t'u ofrojnë kapacitetin e tyre, sipas parimeve të tregut, të gjithë klientëve të tregut me shumicë dhe pakicë të energjisë elektrike, përfshirë ata që janë të ngarkuar me detyrimin e shërbimit publik;

d) të japin të dhëna në përputhje me detyrimin për transparencë dhe monitorim të tregut.

3. Të gjithë prodhuesit që operojnë në zbatim të ligjit për sektorin e energjisë elektrike ose ligjit për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme, me përjashtim të atyre që janë objekt koncesioni ose që janë dhënë nëpërmjet procedurave konkurruese, janë të detyruar të paguajnë një tarifë *royalty* jo më pak se 2% të prodhimit vjetor, ose të paguajnë shumën ekuivalente të saj.

4. Në rastet kur prodhuesi do të përmbushë ose duhet të përmbushë detyrimin për tarifën e *royalty* nëpërmjet pagesës, këto të ardhura do të arkëtohen në një llogari të veçantë buxhetore.

5. Tarifat e mbledhura nga "*royalty*" do të përdoren për të mbështetur zhvillimin e rrjetit ose fondin apo skemat mbështetëse të eficiencës të energjisë.

6. Këshilli i Ministrave, me propozimin e ministrit, miraton rregullat e përdorimit të këtij fondi, si dhe përcakton përfituesin e tarifës së "*royalty*".

Neni 55

Rezerva e lëndës djegëse ose e kapacitetit prodhues

1. Prodhuesit e energjisë elektrike janë të detyruar të mbajnë rezerva të veçanta të lëndëve djegëse ose kapacitete rezervë prodhuese të energjisë elektrike, në mënyrë që të sigurojnë një furnizim të qëndrueshëm të klientëve.

2. Lloji dhe sasia e rezervës së lëndës djegëse ose e kapacitetit rezervë për tipa të ndryshëm të centraleve prodhuese përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

3. Kostot e rezervës së lëndës djegëse dhe të kapacitetit rezervë të një prodhuesi konsiderohen si kosto operimi.

Neni 56

Të drejtat dhe përgjegjësitë e operatorit të hapësirës të depozitimit të energjisë elektrike

1. Operatorët e hapësirave depozituese të energjisë kanë të drejtë të:

a) kryejnë aktivitetin e depozitimit të energjisë dhe të kenë në pronësi, zhvillojnë, menaxhojnë ose operojnë hapësira të depozitimit të energjisë elektrike, në varësi të kushteve të licencës së tyre, nëse aplikohet, dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi;

b) të shesin energji elektrike dhe të sigurojnë shërbimet ndihmëse dhe balancuese në tregun e energjisë elektrike, sipas rregullave të tregut dhe rregulloreve të tjera të ERE-s;

c) sigurojnë komunikime në kohë reale me hapësirat e tyre të depozitimit të energjisë, me klientët ose me nivelet operative të kontrollit;

ç) të kenë akses në rrjetet e transmetimit dhe të shpërndarjes, duke paguar tarifat përkatëse, të miratuara nga ERE.

2. Operatorët e hapësirave depozituese të energjisë janë të detyruar:

a) t'i përmbahen kushteve të licencës, dispozitave të këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij;

b) të veprojnë në përputhje me urdhrat e marra nga operatori i sistemit;

c) të njoftojnë menjëherë operatorin e sistemit për çdo situatë që rrezikon ose mund të rrezikojë sigurinë e furnizimit ose përmbushjen e ndonjë detyrimi tjetër kontraktual;

ç) të japin të dhëna në përputhje me detyrimin e transparencës dhe monitorimit të tregut.

SEKSIONI IV

TRANSMETIMI I ENERGJISË ELEKTRIKE

Neni 57

Operatori i Sistemit të Transmetimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit është personi juridik i licencuar për kryerjen e veprimtarisë së transmetimit të energjisë elektrike, i cili ka në pronësi sistemin e transmetimit dhe respekton parimin e pavarësisë, të përcaktuar në nenin 58 të këtij ligji.

2. Këshilli i Ministrave përcakton autoritetin publik që përfaqëson shtetin si pronar të aksioneve të Operatorit të Sistemit të Transmetimit, i cili duhet të jetë i pavarur nga aktivitetet e prodhimit apo furnizimit, në kuptim të nenit 58 të ligjit.

Neni 58

Ndarja e pronësisë së Operatorit të Sistemit të Transmetimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit ushtron veprimtarinë e tij i ndarë nga aktivitetet e tjera në sektorin e energjisë elektrike, si prodhimi, shpërndarja, tregtimi dhe furnizimi me

energji elektrike, agregimi dhe të pikave të rikarikimit në përputhje me parimet dhe kërkesat e përcaktuara në këtë ligj. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk do të ketë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë ose operojë hapësira depozituese energjie, përveç rasteve kur zbatohen përjashtimet e përcaktuara në nenin 75 të këtij ligji.

2. Operatori i Sistemit të Transmetimit ka në pronësi sistemin e transmetimit të energjisë elektrike, që përfshin asetet e transmetimit të tensionit 110 kV e lart. Asetet e transmetimit përfshijnë linjat, nënstacionet e transformimit të energjisë elektrike dhe zbarrat në nënstacionet në pikën e matjes së energjisë, përfshirë pajisjet kyçëse/shkyçëse të linjave. Operatori i Sistemit të Transmetimit ka në pronësi tokën ku janë ndërtuar këto asete, në sipërfaqen që korrespondon me kushtet teknike të projektimit, ndërtimit dhe përdorimit, me përjashtim të korridorit tokësor nën linjat e transmetimit. Operatori i Sistemit të Transmetimit operon infrastruktura të tjera të ngjashme të këtij niveli tensioni, të cilat nuk janë në pronësi të tij, që shërbejnë për lëvrimin e energjisë elektrike tek operatori i shpërndarjes dhe/ose klientët e lidhur direkt me sistemin e transmetimit.

3. I njëjti person nuk ka të drejtë që në të njëjtën kohë:

a) të ushtrojë kontroll, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, mbi një të licencuar, që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të energjisë elektrike dhe të gazit natyror dhe të ushtrojë kontroll ose ndonjë të drejtë tjetër ndaj Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose rrjetit të transmetimit;

b) të ushtrojë kontroll, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe të ushtrojë kontroll ose të ushtrojë ndonjë të drejtë mbi një të licencuar që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të energjisë elektrike dhe të gazit natyror;

c) të emërojë anëtarët e këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve që përfaqësojnë ligjërisht Operatorin e Sistemit të Transmetimit apo rrjetin e transmetimit dhe në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë, të ushtrojë kontroll apo ndonjë të drejtë mbi një të licencuar që kryen ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit të energjisë elektrike dhe të gazit natyror;

ç) të jetë anëtar i këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve të tjera që përfaqësojnë të licencuarin pranë të licencuarve që kryejnë veprimtarinë e prodhimit ose furnizimit të energjisë elektrike dhe të gazit natyror dhe veprimtarinë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose rrjetit të transmetimit.

Për qëllime të këtij neni, termi "prodhimi ose furnizimi me energji elektrike dhe gaz natyror" do të mbulojë edhe operimin e hapësirës depozituese të energjisë, operimin e pikës së rikarikimit dhe agregimit, siç përcaktohet në këtë ligj.

4. Ndalimet e parashikuara në shkronjat "a", "b" dhe "c", të pikës 3, të këtij neni, do të zbatohen në mënyrë të veçantë për:

a) kompetencën për të ushtruar të drejtën e votës;

b) kompetencën për të emëruar anëtarët e këshillit mbikëqyrës, bordit drejtues ose organeve që përfaqësojnë të licencuarin;

c) të drejtën e mbajtjes së një pjese të shumicës së aksioneve.

5. Detyrimi i parashikuar në paragrafin 3 të këtij neni konsiderohet i përmbushur nëse dy ose më shumë shoqëri që kanë rrjetet e tyre të transmetimit, kanë krijuar një sipërmarrje të përbashkët, e cila vepron si Operator i Sistemit të Transmetimit në dy ose më shumë vende. Asnjë shoqëri tjetër nuk mund të jetë pjesë e kësaj sipërmarrjeje të përbashkët, përveç nëse kompania përcaktohet si Operator i Sistemit të Transmetimit i Pavarur dhe është e certifikuar sipas kushteve të parashikuara në këtë ligj.

6. Kur personi i përmendur në pikën 3, të këtij neni, është një organ publik që kontrollohet nga shteti, atëherë dy organe të veçanta publike që ushtrojnë kontroll, njëri mbi Operatorin e

Sistemit të Transmetimit ose mbi rrjetin e transmetimit dhe tjetri mbi të licencuarin që kryen funksionin e prodhimit ose të furnizimit të energjisë elektrike, do të konsiderohen sikur nuk janë i njëjti person.

7. Operatori i Sistemit të Transmetimit, i cili ka qenë pjesë e një shoqërie të integruar vertikalisht, në përputhje me kërkesat e këtij ligji, merr masat që të mos përhapë apo të transferojë informacione të ndjeshme tregtare të njësitë e tjera të shoqërisë së mëparshme të integruar vertikalisht, që kryejnë ndonjë nga veprimtaritë e prodhimit apo furnizimit me energji elektrike dhe të gazit natyror.

8. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton një program pajtueshmërie që përcakton masat që do të ndërmerren për të garantuar ndalimin e veprimeve diskriminuese, si dhe për të siguruar që respektimi i programit të monitorohet siç duhet. Programi i Pajtueshmërisë përcakton detyrimet specifike të punonjësve për përmbushjen e këtij objekti. Operatori i Sistemit të Transmetimit do të paraqesë tek ERE brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, për miratim programin e pajtueshmërisë. Pa cenuar kompetencat e ERE-s, pajtueshmëria me programin do të monitorohet në mënyrë të pavarur nga një zyrtar i pajtueshmërisë (në vijim referuar për qëllime të këtij neni: Zyrtari i Pajtueshmërisë).

9. Këshilli Mbikëqyrës i Operatorit të Sistemit të Transmetimit emëron një Zyrtar të Pajtueshmërisë, me miratimin e ERE-s. ERE mund të refuzojë miratimin e Zyrtarit të Pajtueshmërisë vetëm për arsye të mungesës së pavarësisë ose aftësisë profesionale. Zyrtari i Pajtueshmërisë mund të jetë person fizik ose juridik.

10. ERE, në lidhje me Operatorin e Sistemit të Transmetimit, miraton rregulloren për rregullat dhe procedurat e detajuara të emërimit të Zyrtarit të Pajtueshmërisë, duke përfshirë kriteret përkatëse të pavarësisë, sjelljen e Zyrtarit të Pajtueshmërisë, përgjegjësitë dhe detyrimet e raportimit dhe aksesin e Zyrtarit të Pajtueshmërisë në të dhënat e nevojshme për të kryer detyrën e tij.

Neni 59

Të drejtat e Operatorit të Sistemit të Transmetimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit ka të drejtë të faturojë dhe të arkëtojë tarifën e transmetimit të miratuar më parë nga ERE, sipas metodologjisë së tarifave.

2. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk ka të drejtë të blejë dhe shesë energji elektrike, përveçse për të mbuluar humbjet e energjisë në rrjetin e transmetimit dhe për të ofruar shërbime ndihmëse dhe balancuese.

3. Operatori i Sistemit të Transmetimit shkëmben ose ndan shërbimet e balancimit me operatorët e sistemit të transmetimit të vendeve fqinje për të rregulluar frekuencën brenda rrjetit, sipas marrëveshjeve operative midis operatorit të sistemit të transmetimit të rajonit dhe dispozitave të këtij ligji për promovimin e bashkëpunimit rajonal.

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit instalon dhe përpunon të gjitha llojet e informacionit, komunikimeve dhe sistemeve, duke përfshirë edhe sistemin e internetit wireless të nevojshëm për sistemin e transmetimit. Në varësi të mundësive, një pjesë e infrastrukturës së fibrave optike dhe/ose kapaciteteve të rrjetit të komunikimit me shpejtësi të lartë mund të jepen për përdorim pa dëmtuar dhe rrezikuar aktivitetet dhe rrjetet e tjera brenda kuadrit ligjor përkatës, në përputhje me opinionin e ERE-s.

5. ERE, me kërkesë të Operatorëve të Sistemit të Transmetimit, mund të lejojë Operatorin e Sistemit të Transmetimit të kryejë aktivitete të tjera nga ato të parashikuara nga ky ligj, kur

aktivitete të tilla janë të nevojshme që Operatori i Sistemit të Transmetimit të përmbushë detyrimet e tij sipas këtij ligji, me kusht që ERE të ketë vlerësuar domosdoshmërinë e një përjashtimi të tillë duke marrë parasysh se:

- a) Aktiviteti është i nevojshëm për kryerjen e detyrimeve ligjore të OST-së;
- b) Asnjë palë tjetër në treg nuk ka shprehur interes për të ofruar shërbimin, i konfirmuar nëpërmjet një procedure tenderimi transparente dhe jodiskriminuese;
- c) ERE kryen një vlerësim paraprak dhe miraton zyrtarisht aktivitetin bazuar në kriteret e publikuara;
- ç) Aktiviteti nuk është i bazuar në treg dhe nuk duhet të shtrembërojë konkurrencën ose të krijojë konflikte interesi;
- d) Sigurohet kontabilitet i veçantë i kostos dhe transparencë e plotë financiare, duke përfshirë detyrimet e publikimit kur është e përshtatshme.

6. Parashikimet e pikës 5 nuk cenojnë të drejtën e Operatorit të Sistemit të Transmetimit për të zotëruar, zhvilluar, menaxhuar ose operuar rrjete të tjera përveç rrjeteve të energjisë elektrike, kur Operatorit të Sistemit të Transmetimit i është dhënë një e drejtë e tillë.

7. Në rastet kur palët e treta kërkojnë spostimin e shtyllave ose të linjave të transmetimit në rrjetin e transmetimit 110 kV, 220 kV dhe 400 kV, kërkesat e tilla duhet të shqyrtohen, miratohen dhe zbatohen në përputhje me rregulloren e Operatorit të Sistemit të Transmetimit. Pala e tretë kërkuese mban përsipër kostot e plota të spostimit.

Neni 60

Detyrat e Operatorit të Sistemit të Transmetimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit ka këto detyra kryesore:
 - a) siguron aftësinë afatgjatë të sistemit për të plotësuar kërkesën e arsyeshme për transmetimin e energjisë elektrike, duke operuar, ruajtur dhe zhvilluar në mënyrë të sigurt, të besueshme dhe efikase sistemin e transmetimit, në përputhje me kërkesat për mbrojtjen e mjedisit, në bashkëpunim të ngushtë me operatorët fqinjë të sistemit të transmetimit dhe të sistemit të shpërndarjes;
 - b) kontribuon në sigurinë e furnizimit nëpërmjet sigurisë së sistemit dhe kapaciteteve të qëndrueshme të transmetimit, kontribuon në sigurinë e furnizimit nëpërmjet kapacitetit të mjaftueshëm adekuat të transmetimit dhe besueshmërisë së sistemit;
 - c) përdor rrjetin e transmetimit, në përputhje me rregullat dhe standardet teknike;
 - ç) siguron ofrimin e shërbimeve të sistemit në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese, në bazë të parimit të kostos dhe ndikimit mjedisor më të ulët;
 - d) menaxhon flukset e energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit, duke marrë parasysh shkëmbimet e energjisë elektrike me sisteme të tjera të ndërlidhura. Për këtë qëllim, Operatori i Sistemit të Transmetimit do të jetë përgjegjës për sigurimin e një sistemi të sigurt, të besueshëm dhe efikas të energjisë elektrike dhe, në këtë kontekst, për sigurimin e disponueshmërisë së të gjitha shërbimeve të nevojshme ndihmëse, duke përfshirë ato që ofrohen nga reagimi i kërkesës dhe pajisjet e depozitimit të energjisë, për aq sa një disponueshmëri e tillë është e pavarur nga çdo sistem tjetër transmetimi me të cilin sistemi i tij është i ndërlidhur;
 - dh) ofron ndaj përdoruesve të sistemit të gjithë informacionin e nevojshëm për përdorimin efektiv të rrjetit;
 - e) siguron lidhjen e përdoruesve të sistemit me rrjetin e transmetimit, në bazë të parashikimeve të këtij ligji dhe akteve nënligjore në fuqi që rregullojnë procesin e lidhjes në rrjet;
 - ë) harton dhe publikon procedura transparente, të efektshme dhe jodiskriminuese për

lidhjen e përdoruesve dhe të centraleve të reja të prodhimit të energjisë dhe hapësirave depozituese të energjisë me sistemin e transmetimit;

f) lidh kontrata, me qëllim sigurimin e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e transmetimit, si dhe për rezervën e energjisë dhe shërbimet e tjera ndihmëse, të kërkuara për operimin e sigurt të sistemit, bazuar në parimet e transparencës, mosdiskriminimit, rregullave të tregut dhe kostos minimale;

g) harton dhe publikon Kodin e Transmetimit;

gj) kryen balancimin e sistemit, mbështetur në parime objektive, transparente e jodiskriminuese, në përputhje me Kodin e Transmetimit dhe rregullat e tregut;

h) zbaton rregulla objektive, transparente dhe jodiskriminuese për alokimin e kapaciteteve transmetuese ndërkufitare;

i) shkëmben informacionin e kërkuar me operatorët e transmetimit të sistemeve fqinje, me qëllim funksionimin e sigurt dhe efikas, zhvillimin e koordinuar dhe ndërveprueshmërinë e sistemit të ndërlidhur;

j) krijon një mekanizëm të trajtimit të ankesave për çështjet që kanë të bëjnë me aksesin dhe përdorimin e rrjetit të transmetimit;

k) menaxhon kapacitetin e kufizuar me operatorët e rrjeteve të transmetimit fqinje, në bazë të kriterëve objektive, transparente e jodiskriminuese dhe publikon informacionin në lidhje me kapacitetet ndërkufitare, në përputhje me dispozitat e nenit 73 të këtij ligji;

l) ruan informacionin e nevojshëm për vlerësimin e parametrave të cilësisë së furnizimit me energji elektrike në sistemin e transmetimit, bazuar në rregullat për cilësinë e furnizimit me energji elektrike, përfshirë informacionin mbi sigurimin e furnizimit, cilësinë e tensionit, cilësinë e shërbimit dhe informacione të tjera të përcaktuara nga ERE;

ll) kryen një analizë vjetore të humbjeve në rrjetin e transmetimit, si dhe harton e zbaton masat e reduktimit të humbjeve dhe masa të tjera të efikasitetit të energjisë;

m) mbledh pagesat që lidhen me kapacitetet e kufizuara dhe pagesat që lidhen me mekanizmin e kompensimit ndërmjet OST-ve të shteteve fqinje;

n) raporton çdo katër muaj në ERE për:

i) ndërprerjet e planifikuara, të nevojshme për mirëmbajtjen e rrjetit të transmetimit;

ii) kërkesat e Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe të përdoruesve të sistemit për zhvillimin e rrjetit të transmetimit;

iii) funksionimin e sistemit të transmetimit;

iv) alokimin dhe përdorimin e kapaciteteve ndërkufitare, në përputhje me detyrimet kontraktuale me OST-të e vendeve fqinje;

v) përdorimin për të ardhurat e siguruara nga kufizimet e kapaciteteve ndërkufitare;

vi) kontratat për sigurinë e shërbimeve ndihmëse, të lidhura me ofruesit e këtij shërbimi;

vii) kontratat e energjisë për mbulimin e humbjeve në rrjetin e transmetimit.

nj) organizon menaxhimin e të dhënave, duke përfshirë zhvillimin e sistemeve të menaxhimit të të dhënave, sigurinë kibernetike dhe mbrojtjen e të dhënave në përputhje me rregullat në fuqi dhe pa çenuar kompetencat e autoriteteve të tjera;

o) prokuron shërbime ndihmëse për të garantuar sigurinë operationale, duke iu nënshtruar dispozitave të detajuara në nenin 67 të këtij ligji;

p) miraton dhe zbaton një kornizë për bashkëpunim dhe koordinim ndërmjet qendrave rajonale të koordinimit;

q) merr pjesë në vlerësimet evropiane dhe kombëtare të mjaftueshmërisë së burimeve;

r) ngre mekanizma koordinimi dhe shkëmbimi informacioni për të garantuar sigurinë e rrjeteve në kontekstin e menaxhimit të kongjestionit;

- rr) bashkëpunon me ministrinë si autoritet kompetent i caktuar në lidhje me planifikimin e gatishmërisë ndaj riskut dhe menaxhimin e tij siç parashikohet në nenin 6 të këtij ligji;
 - s) bashkëpunon me ACER-in, i përmbahet vendimeve të tij, merr parasysh rekomandimet dhe opinionet e tij si dhe i jep informacion sipas kërkesës;
 - sh) bashkëpunon me Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe të licencuarit e tjerë për aq sa i kërkohet të kryejë detyrat e tij sipas këtij ligji.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit paraqet raporte vjetore pranë ERE-s, në përputhje me rregulloren për cilësinë e furnizimit me energji elektrike.

Neni 61

Bashkëpunimi rajonal i Operatorit të Sistemit të Transmetimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit do të krijojë dhe do të mirëmbajë në një masë të mundshme bashkëpunimin rajonal së bashku me ENTSO-E. Në vecanti do të marrë pjesë në përgatitjen e një plani 2 vjeçar investimesh rajonale dhe mund të marrë vendime bazuar në këtë plan investimi rajonal.

2. Kur merr pjesë në bashkëpunime rajonale, Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të promovojë marrëveshje operationale për të siguruar menaxhimin optimal të rrjetit dhe të nxisë zhvillimin e shkëmbimeve të energjisë, alokimin e koordinuar të kapaciteteve ndërkufitare përmes zgjidhjeve të bazuara në treg dhe jodiskriminuese, duke i kushtuar vëmendjen e duhur avantazheve specifike të ankandeve implicite për alokimet afatshkurtra, si dhe integrimin e mekanizmave të balancimit të energjisë dhe të rezervës së energjisë

3. Operatori i Sistemit të Transmetimit së bashku me operatorë të tjerë përkatës të sistemeve të transmetimit në të njëjtin rajon operativ të sistemit SOR marrin pjesë në krijimin dhe operimin e RCC sipas rregullores EU 2019/43 ose, kur është e përshtatshme, mund të bashkohet ose të marrë shërbime nga një RCC tashmë i krijuar. RCC do të plotësojë rolin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit duke kryer detyrat me rëndësi rajonale që i janë caktuar.

4. ERE do të miratojë rregullat e detajuara mbi pjesëmarrjen e Operatorit të Sistemit të Transmetimit në bashkëpunimin rajonal dhe, në veçanti, në funksionimin e RCC, bazuar në parimet e mëposhtme:

a) Mosdiskriminimi dhe transparenca, duke siguruar trajtim të barabartë të operatorëve të sistemit dhe akses të përshtatshëm në informacionin përkatës, në përputhje me kërkesat e konfidencialitetit.

b) Siguria dhe besueshmëria e sistemit, duke siguruar që bashkëpunimi rajonal të kontribuojë në funksionimin e sigurt, të qëndrueshëm dhe efikas të sistemit të energjisë elektrike.

c) Eficenca dhe efektiviteti i kostos, duke siguruar përdorimin optimal të burimeve dhe minimizimin e kostove për sistemin dhe përdoruesit e tij.

ç) Integrimi i tregut rajonal, duke siguruar përputhshmëri me zhvillimin e një tregu konkurrues dhe të integruar të energjisë elektrike.

d) Mbikëqyrja rregullatore dhe përgjegjshmëria, duke siguruar që Operatori i Sistemit të Transmetimit të mbetet subjekt i mbikëqyrjes së ERE dhe të përputhet me rregullat e miratuara.

5. Operatorët e sistemit të transmetimit duhet t'u ofrojnë qendrave të tyre rajonale të koordinimit informacionin e nevojshëm për të kryer detyrat e tyre.

6. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të zbatojë veprimet e koordinuara të lëshuara

nga RCC-ja, përveç rasteve kur zbatimi i veprimeve të koordinuara do të rezultonte në shkelje të kufijve të sigurisë operative në lidhje me detyrën e RCC-së që ka të bëjë me:

- a) kryerja e llogaritjes së koordinuar të kapacitetit;
- b) kryerjen e analizave të koordinuara të sigurisë.

7. Kur Operatori i Sistemit të Transmetimit vendos të mos zbatojë një veprim të koordinuar për arsyet e përcaktuara në këtë pikë, ai duhet t'ia raportojë në mënyrë transparente arsyet e detajuara RCC-së dhe operatorëve të sistemit të transmetimit të SOR-it pa vonesa të panevojshme.

8. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet t'i përmbahet rekomandimeve të lëshuara nga RCC në lidhje me:

- a) krijimin e modeleve të përbashkëta të rrjetit;
- b) duke mbështetur vlerësimin e qëndrueshmërisë së planeve mbrojtëse dhe planeve të rivendosjes të Operatorëve të Sistemit të Transmetimit;
- c) kryerja e parashikimeve rajonale të mjaftueshmërisë së sistemit nga një javë në avancë deri të paktën një ditë në avancë dhe përgatitja e veprimeve për uljen e riskut;
- ç) kryerjen e koordinimit të planifikimit rajonal të ndërprerjeve;
- d) trajnimin dhe certifikimin e stafit që punon për RCC-në;
- dh) mbështetja e koordinimit dhe optimizimit të rivendosjes rajonale;
- e) kryerja e analizave dhe raportimeve pas operimit dhe pas çrregullimeve;
- ë) përcaktimi rajonal i kapacitetit rezervë;
- f) lehtësimin e prokurimit rajonal të kapacitetit balancues;
- g) duke mbështetur operatorët e sistemit të transmetimit, me kërkesën e tyre, në optimizimin e marrëveshjeve ndër-operatorë të sistemit të transmetimit ;
- gj) kryerjen e detyrave që lidhen me identifikimin e skenarëve rajonalë të krizave të energjisë elektrike;
- h) kryerjen e detyrave që lidhen me vlerësimet e mjaftueshmërisë sezonale;
- i) llogaritjen e vlerës për kapacitetin maksimal të hyrjes në dispozicion për pjesëmarrjen e kapacitetit të huaj në mekanizmat e kapacitetit;
- j) duke mbështetur operatorët e sistemit të transmetimit në identifikimin e nevojave për kapacitet të ri transmetimi, për përmirësimin e kapacitetit ekzistues të transmetimit ose alternativat e tyre.

9. Kur Operatori i Sistemit të Transmetimit vendos të devijojë nga një rekomandim i RCC-së, ai duhet të paraqesë një arsyetim për vendimin e tij te RCC-ja dhe te operatorët e tjerë të sistemit të transmetimit të SOR-it pa vonesë të panevojshme.

10. Kur merr pjesë në funksionimin e RCC-së në përputhje pikën 3, Operatori i Sistemit të Transmetimit, së bashku me operatorët e tjerë përkatës të sistemit të transmetimit në SOR, duhet të marrë masat e nevojshme për të mbuluar përgjegjësinë që lidhet me ekzekutimin e detyrave të RCC-së.

Neni 62

Certifikimi i Operatorit të Sistemit të Transmetimit

1. Para se të licencohet për kryerjen e veprimtarisë së operimit të sistemit të transmetimit, Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të certifikohet sipas procedurës së përcaktuar në këtë nen.

2. ERE përcakton kërkesat për aplikim për certifikim të Operatorit të Sistemit të

Transmetimit, përfshirë dokumentacionin e nevojshëm që provon përmbushjen e kushteve, sipas nenit 58 të këtij ligji. Aplikimi për certifikim paraqitet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, në përputhje me kërkesat e miratuara nga ERE.

3. ERE merr një vendim lidhur me certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit brenda 4 muajve nga data e aplikimit dhe dorëzimit të të gjithë dokumentacionit dhe informacionit të kërkuar.

4. ERE mund të kërkojë nga Operatori i Sistemit të Transmetimit çdo informacion të nevojshëm për përmbushjen e këtij detyrimi. ERE ruan konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar.

5. ERE njofton Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë për fillimin e procedurave për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe merr vendim brenda 2 muajve nga data e njoftimit të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, duke marrë në konsideratë rekomandimet e tij.

6. Nëse vendimi përfundimtar i ERE-s është i ndryshëm nga rekomandimet e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, ERE duhet të publikojë dhe të arsyetojë shkaqet e mospranimit të tyre, duke informuar Sekretariatit për këtë vendim.

7. Vendimi përfundimtar i ERE-s për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit si dhe relacioni përkatës publikohen në faqen zyrtare të internetit të ERE-s.

8. Operatori i Sistemit të Transmetimit njofton ERE-n për çdo veprim që planifikon të kryejë, për të cilin mund të kërkohej një rivlerësim, lidhur me pajtueshmërinë e tij me kushtet e parashikuara në nenin 58 të këtij ligji.

9. ERE monitoron përputhshmërinë e veprimtarisë së Operatorit të Sistemit të Transmetimit me kërkesat e përcaktuara në këtë ligj. ERE rishikon procedurën e certifikimit, të përmendur në pikën 1, të këtij neni, në rastet e mëposhtme:

a) pas njoftimit nga ana e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, në përputhje me pikën 8 të këtij neni;

b) me nismën e tij, kur ka një dyshim të arsyeshëm se një ndryshim i planifikuar ndikon në të drejtat ose në kontrollin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe mund të çojë në shkelje të dispozitave të nenit 69 ose në rastet kur një shkelje e tillë mund të ketë ndodhur.

Neni 63

Certifikimi në lidhje me shtetet e treta

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit njofton ERE-n, në rastet kur një person ose disa persona të një vendi të tretë, që nuk është anëtar i Komunitetit të Energjisë, marrin kontrollin e këtij operatori.

2. ERE njofton Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë në rastet:

a) kur kërkohej certifikimi nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, i cili kontrollohet nga një person ose persona nga një vend i tretë;

b) për çdo rrethanë që do të rezultojë, nëse një ose disa persona nga një vend i tretë marrin kontrollin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit.

3. ERE shqyrton kërkesën për certifikimin, brenda katër 4 muajve nga data e njoftimit nga Operatori i Sistemit të Transmetimit. ERE ka të drejtë të refuzojë certifikimin nëse:

a) Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk përmbush kërkesat për pavarësinë dhe ndarjen e përcaktuar në këtë ligj;

b) dhënia e certifikimit vë në rrezik sigurinë e furnizimit me energji elektrike të vendit apo vendeve anëtare të Komunitetit të Energjisë. Kur ERE gjykon mbi këtë bazë, merr në konsideratë:

i) të drejtat dhe detyrimet e Komunitetit të Energjisë në lidhje me atë vend të tretë, që rrjedhin sipas së drejtës ndërkombëtare, duke përfshirë të gjitha marrëveshjet e lidhura me një ose

më shumë vende të treta, ku Komuniteti i Energjisë është palë dhe që adreson çështjet e sigurisë së furnizimit me energji;

ii) të drejtat dhe detyrimet e Shqipërisë lidhur me atë vend të tretë, që rrjedhin nga marrëveshjet e lidhura me të, për aq sa ato janë në përputhje me Traktatin e Komunitetit të Energjisë;

iii) fakte dhe rrethana të tjera specifike të lidhura me vendin e tretë në fjalë.

4. Para marrjes së vendimit ERE kërkon mendim nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë nëse:

a) subjekti i interesuar përmbush kërkesat e pavarësisë;

b) dhënia e certifikimit nuk vë në rrezik sigurinë e furnizimit me energji të vendeve të Komunitetit të Energjisë.

5. Në përgatitjen e opinionit, Sekretariati mund të kërkojë qëndrimin e ERE-s, ministrisë dhe palëve të interesuara. Sekretariati do të japë mendimin e tij brenda 4 muajve pas marrjes së kërkesës, në përputhje me pikën 4 të këtij neni. Në mungesë të opinionit të Sekretariatit, brenda këtij afati ERE vijon procedurat për marrjen e vendimit.

6. Vendimi përkatës i ERE-s për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose refuzimin për dhënien e certifikimit do t'i njoftohet menjëherë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, së bashku me të gjitha informacionet e nevojshme.

7. Vendimi përfundimtar për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, kontrolli i të cilit merret nga një ose disa persona të një vendi të tretë, miratohet dhe publikohet në përputhje me nenin 62 të këtij ligji.

Neni 64

Zhvillimi i rrjetit të transmetimit

1. OST-ja duhet të paraqesë për miratim në ERE një plan dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit, i cili është hartuar pas konsultimeve me palët e interesuara, duke përfshirë modelimin e rrjetit të integruar, zhvillimin e skenarëve dhe një vlerësim të qëndrueshmërisë së sistemit. Pasi të miratohet nga ERE, Operatori i Sistemit të Transmetimit publikon planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit në faqen e tij zyrtare të internetit.

2. Plani i zhvillimit të rrjetit duhet të përfshijë:

a) kërkesën dhe ngarkesën ekzistuese dhe atë të parashikuar, si dhe kapacitetet e transmetimit ekzistuese dhe të parashikuara;

b) planifikimin urban dhe rajonal të zonës ku do të vendosen instalimet e transmetimit;

c) planet e investimeve për rrjetet rajonale në nivel të Palëve të Komunitetit të Energjisë;

ç) legjislacionin për mbrojtjen e mjedisit;

d) potencialin për përdorimin e përgjigjes ndaj kërkesës, hapësirave depozituese të energjisë ose burimeve të tjera si alternativa ndaj zgjerimit të sistemit, si dhe konsumit të pritshëm, tregtisë me vendet e tjera dhe investimeve për rrjetet në mbarë Bashkimin Evropian dhe në rajon.

3. Plani i zhvillimit të rrjetit duhet të përmbajë:

a) masa efikase, në mënyrë që të garantojë përshtatshmërinë e sistemit dhe sigurinë e furnizimit;

b) mjetet financiare të parashikuara për investimet në sistemin e transmetimit;

c) të gjitha investimet e miratuara dhe të identifikojë investimet e reja, të cilat duhet të zbatohen në tri vitet e ardhshme;

ç) afate të përcaktuara për të gjitha projektet e investimeve;

d) informacion për pjesëmarrësit e tregut për infrastrukturën transmetuese kryesore që duhet

të ndërtohet ose të përmirësohet gjatë dhjetë viteve të ardhshme.

4. Të paktën çdo dy vjet, Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të rishikojë planin 10-vjeçar të zhvillimit dhe ta paraqesë atë për miratim nga ERE. ERE duhet të rishikojë planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit dhe duhet të konsultohet me përdoruesit përkatës aktualë ose potencialë të sistemit në një mënyrë të hapur dhe transparente. ERE është e lirë të përcaktojë fushëveprimin e përdoruesve përkatës aktualë ose potencialë të sistemit. Personat ose shoqëritë që pretendojnë të jenë përdorues përkatës aktualë ose potencialë të sistemit kanë të drejtë të kërkojnë pjesëmarrjen e tyre në konsultime me ERE-n pasi të mbështesin pretendimet e tyre. ERE duhet të publikojë rezultatin e procesit të konsultimit, në veçanti nevojat e mundshme për investime. ERE gjithashtu duhet të shqyrtojë nëse plani dhjetëvjeçar i zhvillimit të rrjetit mbulon të gjitha nevojat e investimeve të identifikuara gjatë procesit të konsultimit dhe nëse është në përputhje me planin jo-detyrues dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit në të gjithë Bashkimin Evropian. Nëse lind ndonjë dyshim në lidhje me përputhshmërinë me planin e zhvillimit të rrjetit në të gjithë Bashkimin Evropian, ERE duhet të konsultohet me ACER-in. Nëse ERE, si rezultat i shqyrtimit të saj, vëren se nuk janë përmbushur kushtet e përcaktuara në pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni, i kërkon Operatorit të Sistemit të Transmetimit të plotësojë dhe/ose ndryshojë planin dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit.

5. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet t'i paraqesë ERE-s, së bashku me kërkesën për miratimin e tarifës, planin e përditësuar të investimeve për vitin pasardhës. Nëse Operatori i Sistemit të Transmetimit aplikon për një tarifë për periudhën rregullatore më të gjatë se 1 vit, programi i investimeve duhet të përmbajë një analizë të investimeve të planifikuara për periudhën rregullatore përkatëse.

6. Kur ERE vëren se Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk ka kryer një investim, përveç arsyeve mbizotëruese përtej kontrollit të tij, i cili sipas planit dhjetëvjeçar të zhvillimit të rrjetit, duhej të kryhej në tre vitet në vijim dhe ERE gjykon se investimi është ende i nevojshëm dhe mund të financohet pa penguar funksionimin normal të rrjetit, atëherë ERE kërkon të marrë të paktën një nga masat e mëposhtme:

- a) kërkon që Operatori i Sistemit të Transmetimit të kryej dhe realizojë investimin në fjalë;
- b) organizon një procedurë konkurruese për të realizuar investimin në fjalë, të hapur për çdo investitor;
- c) detyron Operatorin e Sistemit të Transmetimit të pranojë një rritje të kapitalit për të financuar investimet e nevojshme dhe u lejon investitorëve të pavarur të marrin pjesë në kapital.

7. Kur ERE merr masat, sipas shkronjës "b" të pikës 6 të këtij neni, ajo mund ta detyrojë Operatorin e Sistemit të Transmetimit të zbatojë një ose më shumë nga sa vijon:

- a) siguron financim nga çdo palë e tretë;
- b) kërkon ndërtimin nga çdo palë e tretë;
- c) ndërton asetet e reja;
- ç) menaxhon asetet e reja pas ndërtimit.

8. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet t'u ofrojë investitorëve të gjithë informacionin e nevojshëm për të realizuar investimin, duhet të lidhë asetet e reja me rrjetin e transmetimit dhe në përgjithësi duhet të bëjë përpjekjet e tij më të mira për të lehtësuar zbatimin e projektit të investimit.

9. ERE harton dhe miraton rregulloren mbi procedurat e paraqitjes dhe miratimit të planeve të zhvillimit.

10. Kur ERE prezanton ndonjë nga masat e listuara në pikën 6 të këtij neni, tarifatat përkatëse

mbulojnë kostot e investimeve në fjalë.

Neni 65

Dispeçerimi i energjisë elektrike

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës për dispeçerimin e energjisë elektrike nga impiantet e prodhimit, impiantet e depozitimit të energjisë, ofruesit e shërbimit të përgjigjes ndaj kërkesës dhe përdorimin e linjave të interkoneksionit, pa ndikuar në detyrimet kontraktuale të furnizimit me energji elektrike.

2. Dispeçerimi i energjisë elektrike nga impiantet gjeneruese të energjisë dhe ofruesit e shërbimit të përgjigjes ndaj kërkesës duhet të jetë jodiskriminues, transparent dhe në bazë të tregut përveç rasteve kur parashikohet ndryshe, në përputhje me Rregulloren e BE-së 2019/943.

3. Dispeçerimi i energjisë elektrike nga impiantet e prodhimit, impiantet e depozitimit të energjisë, ofruesit e përgjigjes ndaj kërkesës dhe përdorimi i linjave të interkoneksionit bëhet mbështetur në Kodin e Transmetimit, rregullat e tregut, siç referohen në nenin 118 të këtij ligji dhe rregulloret e tjera në fuqi të miratuara nga ERE.

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet t'i japë përparësi energjisë elektrike të prodhuar nga impiantet që përdorin burime të rinovueshme të energjisë, për aq sa mund të lejojë siguria e operimit të rrjetit kombëtar të energjisë, bazuar në kritere transparente dhe jodiskriminuese dhe kur këto impiante prodhimi janë:

a) Impiante të prodhimit që përdorin burime të rinovueshme të energjisë dhe kanë një kapacitet të instaluar elektrik më të vogël se 400 kW;

b) projekte demonstruese për teknologji inovative, që i nënshtrohen miratimit nga ERE, me kusht që një përparësi e tillë të jetë e kufizuar në kohën dhe masën e nevojshme për arritjen e qëllimeve të demonstrimit; ose

c) impiante prodhimi që përdorin që përdorin koogjenerim me efikasitet të lartë një kapacitet të instaluar elektrik më të vogël se 400 kW.

5. Për impiantet e prodhimit të vëna në punë duke filluar nga 1 janari 2027, pika "a" e paragrafit 4 zbatohet vetëm për impiantet e prodhimit që përdorin burime të rinovueshme të energjisë dhe kanë një kapacitet të instaluar të energjisë elektrike më të vogël se 200 kW.

6. Pa cenuar kontratat e lidhura para datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji, impiantet e prodhimit që përdorin burime të rinovueshme të energjisë ose koogjenerim me efikasitet të lartë dhe që janë vënë në punë deri më 31 dhjetor 2025 dhe, në momentin e vënies në punë, kanë qenë subjekt i dispeçerimit me përparësi, do të vazhdojnë të përfitojnë nga dispeçerimi me përparësi. Dispeçerimi me përparësi nuk do të zbatohet më për këto impiante prodhimi nga data në të cilën impianti i prodhimit i nënshtrohet modifikimeve të rëndësishme, të cilat konsiderohen se ndodhin të paktën kur kërkohet një marrëveshje e re lidhjeje ose kur rritet kapaciteti prodhues i impiantit.

7. Dispeçerimi me përparësi nuk duhet të rrezikojë operimin e sigurt të sistemit të energjisë elektrike dhe të përdoret si justifikim për reduktimin e kapaciteteve ndërzonale përtej asaj që parashikohet në pikën 4 të nenit 71 si dhe do të bazohet në kritere transparente dhe jodiskriminuese.

8. Në rastet kur Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes merr masa për të reduktuar kapacitetin prodhues nga impiantet që përdorin

burimet e rinovueshme të energjisë, për të garantuar sigurinë e operimit të sistemit elektroenergetik dhe sigurinë e furnizimit me energji elektrike të klientëve, informon ERE-n për masat e marra dhe propozon masa të tjera korrigjuese që do të ndërmarrë në të ardhmen, në mënyrë që të parandalojë reduktimet e panevojshme të kapaciteteve prodhuese.

9. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të përmbushë kërkesat për mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të transmetimit, përfshirë edhe kapacitetet e interkoneksionit, në përputhje me parashikimet e Kodeve të Rrjetit.

10. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të vendosë të mos aplikojë dispeçerimin me përparësi në impiantet e prodhimit të referuara në pikën "a" të pikës 4 me një fillim të operimit të paktën gjashtë muaj pas këtij vendimi, ose të zbatojë një kapacitet minimal më të ulët se ai i përcaktuar në pikën "a" të pikës 4, me kusht që:

a) ERE të ketë përcaktuar se në vend ka një mirëfunksionim të tregut brenda të njëjtës ditë, shitjes me shumicë dhe atij të balancimit, të cilët janë plotësisht të aksesueshëm për të gjithë pjesëmarrësit e tregut bazuar në kritere objektive dhe jodiskriminuese. Për përcaktimin e sa më sipër, ERE merr parasysh, ndër të tjera, nëse vëllimet e tregtuara në tregun brenda të njëjtës ditë, në lidhje me madhësinë fizike të tregut, janë në një nivel të krahasueshëm me ato që vërehen në tregjet brenda të njëjtës ditë të vendeve të Bashkimit Evropian. Për këtë qëllim, ERE ka të drejtë të zgjedhë një ose më shumë tregje brenda të njëjtës ditë të Bashkimit Evropian për të kryer një vlerësim të përshtatshëm krahasues.

b) Rregullat e dispeçerimit dhe menaxhimit të kongjestionit janë transparente për të gjithë pjesëmarrësit e tregut; dhe

c) Pjesa e energjisë nga burimet e rinovueshme në vend në konsumin final bruto është të paktën 50%.

Neni 66

Ridispeçerimi i energjisë elektrike

1. Ridispeçerimi i prodhimit të energjisë elektrike dhe ridispeçerimi i përgjigjes ndaj kërkesës do të bazohet në kritere objektive, transparente dhe jodiskriminuese dhe do të jetë i hapur për të gjitha teknologjitë e prodhimit të energjisë elektrike, të gjitha sistemet e depozitimit të energjisë si dhe të përgjigjes ndaj kërkesës, përfshirë ato të vendosura në Palët e tjera të Komunitetit të Energjisë, përveç rasteve kur teknikisht nuk është e mundur.

2. Burimet që i nënshtrohen ridispeçerimit përzgjidhen ndërmjet impianteve të prodhimit të energjisë elektrike, të depozitimit të energjisë ose përgjigjes ndaj kërkesës, duke përdorur mekanizma të bazuar në treg dhe do të kompensohen financiarisht. Ofertat balancuese të energjisë të përdorura për ridispeçerim nuk do të jenë përcaktuese për çmimin e energjisë balancuese.

3. Ridispeçerimi i prodhimit të energjisë elektrike, i depozitimit të energjisë dhe përgjigjes ndaj kërkesës, jo të bazuara në treg, mund të përdoret vetëm në rastet kur:

- a) ; nuk është e disponueshme asnjë alternativë e bazuar në treg;
- b) janë përdorur të gjitha burimet e disponueshme të bazuara në treg;
- c) numri i impianteve të disponueshme të prodhimit të energjisë elektrike, sistemeve të depozitimit të energjisë ose burimeve të përgjigjes ndaj kërkesës është shumë i ulët për të siguruar konkurrencë efektive në zonë ku ndodhen impiantet e përshtatshme për ofrimin e shërbimit; ose
- ç) situata aktuale e rrjetit çon në kongjestion në një mënyrë të tillë të rregullt dhe të

parashikueshëm, sa që ridispeçerimi i bazuar në treg do të çonte në oferta të rregullta strategjike që do të rrisnin nivelin e kongestionit së brendshëm dhe ka një plan veprimi të miratuar për të adresuar këtë kongestion, siç parashikohet në pikën 2 të nenit 71 të këtij ligji, ose kapaciteti minimal i disponueshëm për tregtinë ndërzonale është në përputhje me pikën 4 të nenit 71 të këtij ligji.

4. Operatorët e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes duhet të raportojnë të paktën një herë në vit në ERE, lidhur me:

(a) nivelin e zhvillimit dhe efektivitetit të mekanizmave të ridispeçerimit të bazuar në treg për impiantet e prodhimit të energjisë, depozitimit të energjisë dhe përgjigjen ndaj kërkesës;

(b) arsyet, vëllimet në MWh dhe llojin e burimit gjenerues që i nënshtrohet ridispeçerimit;

(c) masat e marra për të reduktuar në të ardhmen nevojën për ridispeçerimin në ulje të instalimeve gjeneruese që përdorin burime të rinovueshme të energjisë ose koogjenerim me efikasitet të lartë, përfshirë investimet në digjitalizimin e infrastrukturës së rrjetit dhe në shërbimet që rrisin fleksibilitetin.

ERE i paraqet raportin ECRB-së dhe publikon një përmbledhje të të dhënave të përmendura në shkronjat (a), (b) dhe (c) të kësaj pike dhe kur është e nevojshme së bashku me rekomandimet për përmirësim.

5. Në varësi të kërkesave që lidhen me ruajtjen e besueshmërisë dhe sigurisë së rrjetit, mbi bazën e kritereve transparente dhe jodiskriminuese të përcaktuara nga Enti Rregullator i Energjisë (ERE), Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të:

a) garantojnë aftësinë e rrjeteve të transmetimit dhe shpërndarjes për të transmetuar energji elektrike të prodhuar nga burime të rinovueshme të energjisë ose nga koogjenerimi me efikasitet të lartë, me ridispeçerimin minimal të mundshëm, gjë e cila nuk pengon planifikimin e rrjetit që të marrë parasysh ridispeçerimin e kufizuar, në rastet kur Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të demonstrojë në mënyrë transparente se kjo është ekonomikisht më efikase;

b) të marrë masa operacionale të përshtatshme që lidhen me rrjetin dhe tregun, me qëllim minimizimin e ridispeçerimit në ulje të energjisë elektrike të prodhuar nga burimet e rinovueshme të energjisë ose nga koogjenerimi me efikasitet të lartë;

c) të sigurojnë që rrjetet e tyre janë mjaftueshëm fleksibël, në mënyrë që të jenë në gjendje t'i menaxhojnë ato.

Neni 67

Prokurimi i humbjeve të energjisë në rrjetin e transmetimit, shërbimet e balancimit dhe shërbimet ndihmëse

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit prokuron energjinë elektrike për të mbuluar humbjet në rrjet, shërbimet e balancimit ose ato ndihmëse të nevojshme për funksionimin e sistemit. Prokurimi nuk i nënshtrohet legjislacionit në fuqi për prokurimin publik, por i nënshtrohet:

a) Prokurimi i energjisë për mbulimin e humbjeve nga Operatori i Sistemit të Transmetimit do të

kryhet përmes procedurës konkurruese, jodiskriminuese dhe transparente, duke përfshirë tregun e ditës në avancë dhe tregun brenda të njëjtës ditë

- b) lejimit të pjesëmarrjes të të gjitha shoqërive elektroenergjetike të kualifikuara dhe pjesëmarrësve të tregut, duke përfshirë pjesëmarrësit e tregut që ofrojnë energji nga burimet e rinovueshme, pjesëmarrësit e tregut të angazhuar në përgjigjen ndaj kërkesës, operatorët e objekteve të depozitimit të energjisë dhe pjesëmarrësit e tregut të përfshirë në agregim.

Për qëllime të shkronjës "b" të pikës 1 të këtij neni, ERE dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit, në bashkëpunim me pjesëmarrësit përkatës të tregut të energjisë elektrike, do të përcaktojnë kërkesat teknike për pjesëmarrjen në këto tregje..

2. ERE është përgjegjëse për monitorimin e zbatimit të procedurës të parashikuar në pikën 1 të këtij neni..

Neni 68

Kodi i Transmetimit

1. Operimi i sistemit të transmetimit kryhet në përputhje me dispozitat e Kodeve dhe Udhëzimeve të rjetit, termat dhe kushtet e metodologjive (TCM) Transmetimit dhe Kodit të Transmetimit, i cili hartohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, në përputhje me kërkesat e Bashkimit Evropian dhe miratohet nga ERE.

2. Kodi i Transmetimit parashikon:

- a) metodat dhe kriteret për planifikimin dhe zhvillimin e sistemit;
- b) kushtet dhe dokumentacionin e nevojshëm për aplikimin për akses në sistemin e transmetimit;
- c) specifikimet minimale teknike dhe funksionale për dhënien e aksesit dhe lidhjen me sistemin e transmetimit të centraleve prodhuese, impianteve depozituese të energjisë, shoqërive shpërndarëse, klientëve fundorë, si dhe linjave të interkoneksionit;
- ç) afatin në të cilin Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet t'i përgjigjet aplikimit të paraqitur, si dhe pasojat në rast se përgjigjja nuk jepet brenda afatit të parashikuar;
- d) shërbimet e balancimit dhe ato ndihmëse;
- dh) planin operacional dhe rregullat e planifikimit;
- e) administrimin dhe kontrollin e sistemit në kushtet normale dhe emergjente të operimit; ë) rregullat e matjes;
- f) kriteret e aplikuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit për dispeçerimin e instalimeve prodhuese në dispozicion dhe impianteve depozituese të energjisë si dhe për përdorimin e linjave të interkoneksionit.
- g) mënyrën, afatin, kushtet dhe detyrimet, sipas të cilave Operatori i Sistemit të Transmetimit dispeçeron energjinë e prodhuar prej burimeve të rinovueshme të energjisë elektrike.
- gj) çdo veprimtari tjetër të nevojshme për administrimin e qëndrueshëm dhe të sigurt të sistemit të transmetimit.
- h) mënyrën e funksionimit dhe të operimit të operatorit të tregut;
- i) zbatimin e rregullave në lidhje me identifikimin dhe zbutjen e kongjestioneve strukturore.

Neni 69

Konfidencialiteti i Operatorit të Sistemit të Transmetimit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit, duke respektuar në çdo rast përcaktimet e nenit 49, të këtij ligji, apo ndonjë detyrim tjetër ligjor për dhënien e informacionit, ruan konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar, të siguruar gjatë ushtrimit të veprimtarisë dhe parandalon përhapjen në mënyrë diskriminuese të informacionit për veprimtarinë e tij, me qëllim që të krijojë avantazh tregtar te një palë tjetër.

2. OST-ja nuk shpërndan të dhënat e ndjeshme tregtare te çdo i licencuar tjetër, përveçse kur kjo është e nevojshme për kryerjen e një transaksioni tregtar. Për të siguruar respektimin e plotë të rregullave të shpërndarjes së informacionit dhe ndarjes së veprimtarive, ERE merr masa që Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe çdo i licencuar tjetër të mos përdorin shërbime të përbashkëta, të tilla si shërbime të përbashkëta ligjore, përveç funksioneve të thjeshta administrative apo të teknologjisë së informacionit.

3. Operatori i Sistemit të Transmetimit, gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij, nuk keqpërdor informacionin e ndjeshëm tregtar të siguruar nga palët e treta, në kuadër të ofrimit apo negocimit të aksesit në sistem.

4. Informacioni i nevojshëm që garanton konkurrencën dhe funksionimin normal të tregut bëhet publik.

5. Dispozitat e këtij neni do të zbatohen në përputhje me dispozitat për menaxhimin e të dhënave, të parashikuara në nenin 28 të këtij ligji.

Neni 70

Alokimi i kapaciteteve të interkoneksionit

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton rregulloren për alokimin e kapaciteteve të interkoneksionit, e cila miratohet nga ERE.

2. Rregullorja për alokimin e kapaciteteve të interkoneksionit parashikon:

- a) publikimin e informacionit për kapacitetet e interkoneksionit;
- b) shkëmbimin e informacionit për kapacitetet e interkoneksionit me operatorët e vendeve fqinje;
- c) menaxhimin dhe alokimin e kapaciteteve transmetuese disponibël të interkoneksionit; ç) të dhëna për tregun sekondar të tregtimit të kapaciteteve të interkoneksionit;
- d) parime të përgjithshme dhe procedura për menaxhimin e kapacitetit të kufizuar;
- dh) përdorimin e të ardhurave nga alokimi i kapaciteteve të linjave të interkoneksionit dhe nga menaxhimi i kapacitetit të kufizuar.
- e) detyrimin e pjesëmarrësit të tregut për të njoftuar paraprakisht Operatorin e Sistemit të Transmetimit, nëse do të përdorin kapacitetin e alokuar dhe periudhën e përdorimit të tij;

ë) rialokimin në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese të çdo kapaciteti të alokuar që nuk do të përdoret prej pjesëmarrësit të tregut;

f) rillogaritjen e kapacitetit të disponueshëm të interkoneksionit të paktën pas orarit të mbylljes së portës së ditës në avancë dhe pas mbylljes së portës së të njëjtës ditë;

g) alokimin e kapacitetit të disponueshëm të interkoneksionit dhe çdo kapacitet të mbetur të interkoneksionit të pashpërndarë më parë dhe të çdo kapacitet interkoneksioni të lëshuar nga mbajtësit e të drejtave fizike të transmetimit nga alokimet e mëparshme në procesin pasardhës të alokimit të kapacitetit të interkoneksionit.

3. Alokimi i kapaciteteve nuk duhet të diskriminojë pjesëmarrësit e tregut që dëshirojnë të ushtrorjnë

të drejtat e tyre për zbatimin e kontratave dypalëshe të furnizimit apo për të ofertuar në tregun e hapur të energjisë elektrike.

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit, së bashku me operatorët respektivë të vendeve fqinje, publikojnë kapacitetet e disponueshme që do të alokohen, duke përfshirë, sipas rastit, edhe kapacitetet e çliruara nga të drejtat e transmetimit të siguruara më parë, si dhe periudhën kohore, gjatë së cilës kapaciteti do të reduktohet ose nuk do të jetë i disponueshëm.

5. Në procedurat e alokimit të kapaciteteve mund të marrin pjesë të gjithë pjesëmarrësit e tregut. Për të shmangur problemet në treg, që lidhen me krijimin apo forcimin e pozitës dominuese të një apo disa pjesëmarrësve, ERE dhe/ose Autoriteti i Konkurrencës, sipas rastit, mund të vendosin kufizime të përgjithshme ose të veçanta ndaj një pjesëmarrësi të tregut, për shkak të pozitës dominuese të tij.

6. Ndalohen procedurat për alokimin e kapaciteteve që vendosin çmime rezervë, me përjashtim të rasteve të linjave të reja të interkonjeksionit, të cilat përjashtohen sipas nenit 36 të këtij ligji.

7. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të pranojë të gjitha transaksionet e mundshme tregtare, përfshirë edhe ato që rrjedhin prej tregtisë me vendet kufitare.

8. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk do të zbatojë masa që kufizojnë aksesin e pjesëmarrësve të tregut në linjat e interkoneksionit, përveç rastit të kapacitetit të kufizuar.

9. Procedura e alokimit të kapaciteteve të disponueshme të transmetimit zhvillohet në afate të arsyeshme, përpara momentit të fillimit të shfrytëzimit të kapaciteteve.

10. Të drejtat e aksesit për alokimin e kapaciteteve konsiderohen si të drejta të fituara, bazuar në parimet e përcaktuara në rregulloren e alokimit të kapaciteteve.

Neni 71

Identifikimi dhe adresimi i kongjestioneve strukturore në lidhje me kapacitetet e interkoneksionit

- 1 Operatori i sistemit të transmetimit do të marrë të gjithë masat e përshtatshme për të adresuar kongjestionin. Kufijtë e zonave të ofertimit do të bazohen në kongjestionet strukturore afatagjata në rrjetin e transmetimit.
- 2 OST do të marrë pjesë në shqyrtimin e zonës së ofertimit, i cili do të kryhet nga operatorët e sistemit të transmetimit të CCR-së. Ky shqyrtim duhet të identifikojë të gjitha kongjestionet strukturore dhe duhet të përfshijë një analizë të konfigurimeve të ndryshme të zonave të ofertimit në një mënyrë të koordinuar me përfshirjen e palëve të interesuara të prekura. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të përgatisë një raport mbi rezultatet e një shqyrtimi të tillë të zonës së ofertimit dhe ta paraqesë në ERE për miratim.
- 3 Çdo tre vjet, ENTSO-E raporton mbi kongjestionet strukturore dhe kongjestionet e tjera të mëdha fizike midis dhe brenda zonave të ofertimit, duke përfshirë vendndodhjen dhe frekuencën e këtyre kongjestioneve, në përputhje me udhëzuesin për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestioneve. Ky raport duhet të përmbajë një vlerësim nëse kapaciteti tregtar ndërzonar ka arritur trajektoren lineare në përputhje me Nenin 15 ose kapacitetin minimal në përputhje me Nenin 16 të Rregullores së BE-së 2019/943.

- 4 Kur kongestionet strukturor janë identifikuar në raportin përkatës të ENTSO-E ose në rishikimin e zonave të ofertimit sipas pikës 2 të këtij neni, ose nga operatori i sistemit të transmetimit në zonën e tij të kontrollit në një raport të miratuar nga ERE, atëherë ministria në bashkëpunim me ERE-n dhe OST, pas konsultimit me palët e tjera përkatëse të interesuara, vendos brenda gjashtë muajve nga marrja e raportit, për hartimin e një plani veprimi kombëtar ose ndërkombëtar. Ky vendim i njoftohet menjëherë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë.
- 5 Brenda gjashtë muajve nga vendimi sipas pikës 4 të këtij neni, Ministria, në bashkëpunim me ERE-n dhe Operatorin e Sistemit të Transmetimit, harton një plan veprimi. Ky plan veprimi duhet të përmbajë një afat kohor konkret për miratimin e masave për të reduktuar kongestionet strukturore të identifikuar, brenda katër viteve nga miratimi i vendimit sipas pikës 4 të këtij neni.
- 6 Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe ERE sigurojnë që rregullat e hollësishme në lidhje me identifikimin dhe zbutjen e bllokimeve strukturore të zbatohen në Kodin e Transmetimit në përputhje me Rregulloren (BE) 2019/943 dhe Udhëzimin CACM dhe në përputhje me dispozitat e tyre mbi tregun e brendshëm të energjisë elektrike.

Neni 72

Shfrytëzimi i të ardhurave nga alokimi i kapaciteteve të interkoneksionit

1. Procedurat e menaxhimit të kongjestionëve që lidhen me një afat kohor të paracaktuar mund të gjenerojnë të ardhura vetëm në rast të kongjestionit që lind për atë afat kohor, përveç në rastin e interkoneksioneve të reja që përfitojnë nga një përjashtim i dhënë nga Këshilli i Ministrave. Procedura për shpërndarjen e këtyre të ardhurave do t'i nënshtrohet shqyrtimit nga ERE dhe nuk duhet të shtrembërojë procesin e ndarjes në favor të ndonjë pale që kërkon kapacitet ose energji, as të ofrojë një dekurajim për të zvogëluar kongjestionin.

2. Çdo e ardhur që rezulton nga ndarja e kapacitetit ndërzonat do të përdoret për qëllimet e mëposhtme:

a) sigurimin e disponueshmërisë së kapacitetit të alokuar, duke përfshirë kompensim të qëndrueshëm; dhe/ose

b) mirëmbajtja dhe rritja e kapaciteteve ndërzonale, nëpërmjet optimizimit të përdorimit të interkoneksioneve ekzistues me anë të veprimeve të koordinuara korrigjuese ose duke realizuar investimet në rrjet, që janë të rëndësishme për të zvogëluar kongjestionin e interkoneksioneve.

3. Kur objektivat prioritarë të përcaktuara në pikën 2 janë përmbushur në mënyrë adekuate, atëherë me miratimin paraprak të ERE-s, ato mund të konsiderohen si fitim deri në një vlerë të caktuar dhe të merren parasysh në llogaritjen e tarifës së rrjetit në përputhje me metodologjitë përkatëse. Të ardhurat e mbetura do të vendosen në një llogari të veçantë të brendshme deri në kohën kur të mund të shpenzohen për qëllimet e përcaktuara në pikën 2.

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të përcaktojë qartë, paraprakisht, se si do të përdoren të ardhurat nga kongjestionet dhe duhet t'i raportojë ERE-s mbi përdorimin aktual të këtyre të ardhurave. Përdorimi i të ardhurave në përputhje me shkronjën (a) ose (b) të pikës 2 do t'i nënshtrohet një metodologjie të propozuar nga OST-ja pas konsultimit me ERE-n dhe palët e interesuara përkatëse dhe pas miratimit nga ACER. Metodologjia duhet të përcaktojë të paktën kushtet sipas të cilave të ardhurat mund të përdoren për qëllimet e përmendura në

pikën 2, kushtet sipas të cilave këto të ardhura mund të vendosen në një llogari të veçantë brendshme për përdorim në të ardhmen për ato qëllime dhe për sa kohë këto të ardhura mund të vendosen në këtë llogari.

5. Deri më 1 mars të çdo viti, ERE informon Bordin Rregullator të Komunitetit të Energjisë dhe publikon një raport që përcakton:

a) shumën e të ardhurave të mbledhura për periudhën 12-mujore që përfundon më 31 dhjetor të vitit të kaluar;

b) si janë përdorur këto të ardhura në përputhje me pikën 2, duke përfshirë projektet specifike për të cilat janë përdorur të ardhurat dhe shumën e vendosur në një llogari të veçantë;

c) shuma që është përdorur gjatë llogaritjes së tarifave të rrjetit; dhe

ç) verifikimin se shuma e përmendur në shkronjën "c" është në përputhje me këtë nen dhe metodologjinë përkatëse të zhvilluar nga ACER dhe vendimin përkatës të ERE-s.

6. Kur disa nga të ardhurat nga kongjestionet përdoren gjatë llogaritjes së tarifave të rrjetit, raporti duhet të përcaktojë se si Operatori i Sistemit të Transmetimit i ka përmbushur objektivat prioritare të përcaktuara në pikën 2.

Neni 73

Menaxhimi i kapacitetit të kufizuar

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton rregulloren për menaxhimin e kapacitetit të kufizuar, e cila miratohet nga ERE

2. Rastet e kapacitetit të kufizuar të rrjetit duhet të trajtohen me zgjidhje jo-diskriminuese të bazuara në treg, të cilat u japin sinjale ekonomike efektive pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike dhe operatorëve të sistemit të transmetimit të përfshirë. Problemet e kongjestioneve të rrjetit duhet të zgjidhen me anë të metodave jo të bazuara në transaksione, përkatësisht metodave që nuk përfshijnë një përzgjedhje midis kontratave të pjesëmarrësve individualë të tregut të energjisë elektrike. Kur merr masa operative për të siguruar që sistemi i tij i transmetimit të mbetet në gjendje normale, Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të marrë parasysh efektin e këtyre masave në zonat fqinje të kontrollit dhe t'i koordinojë këto masa me sistemet e tjera të transmetimit të prekura.

3. Rregullorja për menaxhimin e kapacitetit të kufizuar duhet të bazohet në parimet e mëposhtme:

a) Procedurat e kapacitetit të kufizuar duhet të kryhen në rast të situatave emergjente ku Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të veprojë shpejt dhe kur rishpërndarja ose shkëmbimi i rrjedhjes së energjisë nuk është i mundur. Çdo procedurë e tillë duhet të zbatohet në mënyrë jodiskriminuese;

b) Përveç rasteve të forcës madhore, pjesëmarrësit e tregut do të kompensohen për çdo kufizim të aplikuar nga Operatori i Sistemit të Transmetimit në lidhje me kapacitetet e alokuara.

c) Kapaciteti maksimal i linjave të interkoneksionit dhe/ose rrjetit të transmetimit, i cili ndikon në rrjedhjet ndërkuftare, është në dispozicion të pjesëmarrësve të tregut, në përputhje me standardet e sigurisë së funksionimit të sistemit. Tregtimi -me kah të kundërt dhe ridispeçerimi, duke përfshirë ridispeçerimin ndërkuftar, do të përdoren për të maksimizuar kapacitetet e disponueshme. Një proces i koordinuar dhe jo-diskriminues për veprimet korrigjuese ndërkuftare do të zbatohet për të mundësuar një maksimizim të tillë, pas zbatimit të një metodologjie të ndarjes së kostos së ridispeçerimi dhe tregtimit me kah të kundërt;

ç) Operatori i Sistemit të Transmetimit, në masën që është teknikisht e realizueshme,

balancon rrjedhjet e energjisë në rrjedhën e sipërme, për të përdorur kapacitetin e tij maksimal;

d) Në funksion të sigurisë së rrjetit, Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk duhet të pengojë transaksionet, të cilat zvogëlojnë mundësinë e kapacitetit të kufizuar;

d h) Kapaciteti do të alokohet me anë të ankandeve eksplicite të kapacitetit ose ankandeve implicite që përfshijnë si kapacitetin ashtu edhe energjinë. Të dyja metodat mund të qëndrojnë në të njëjtin interkoneksion. Për tregtinë brenda të njëjtës ditë, do të përdoret tregtimi i vazhdueshëm, i cili mund të plotësohet nga ankandet;

e) në rastin e kongjestionit, ofertat e vlefshme me vlerën më të lartë për kapacitetin e rrjetit, qofshin eksplicite ose implicite, që ofrojnë vlerën më të lartë për kapacitetin e kufizuar të transmetimit në një afat kohor të caktuar, do të jenë të suksesshme. Përveç rastit të interkonektorëve të rinj që përfitojnë nga një përjashtim sipas nenit 35, vendosja e çmimeve rezervë në metodat e alokimit të kapaciteteteve do të ndalohet;

f) Kapaciteti do të jetë i tregtueshëm lirisht në bazë dytësore, me kusht që Operatori i Sistemit të Transmetimit të informohet mjaftueshëm paraprakisht. Kur Operatori i Sistemit të Transmetimit refuzon çdo tregti (transaksion) dytësor, kjo do t'u komunikohet dhe shpjegohet në mënyrë të qartë dhe transparente të gjithë pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe t'i njoftohet ERE-s.

Neni 74

Bashkëpunimi ndërmjet Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin në planifikimin dhe operimin e rrjeteve të tyre. Në veçanti, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të shkëmbejnë të gjithë informacionin dhe të dhënat e nevojshme në lidhje me performancën e aseteve të prodhimit, të hapësirave të depozitimit të energjisë dhe përgjigjen ndaj kërkesës, operimin ditor të rrjeteve të tyre dhe planifikimin afatgjatë të investimeve në rrjet, me synimin për të siguruar zhvillimin dhe operimin e rrjeteve të tyre me kosto efektive, të sigurt dhe të besueshëm.

2. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të bashkëpunojnë me njëri-tjetrin për të arritur akses të koordinuar në burime të tilla si prodhimi i shpërndarë, depozitimi i energjisë ose përgjigja ndaj kërkesës që mund të mbështesë nevoja të veçanta si të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ashtu edhe të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.

Neni 75

Pronësia e Operatori i Sistemit të Transmetimit mbi impiantet e depozitimit të energjisë

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk do të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë impiantet e depozitimit të energjisë, përveç impianteve të depozitimit të energjisë që janë komponentë plotësisht të integruar të rrjetit të sistemit të transmetimit, siç parashikohet në pikën 2 të këtij neni ose kur të gjitha kushtet e përcaktuara në pikën 3 të këtij neni të përmbushen.

2. Me përjashtim nga pika 1, Operatori i Sistemit të Transmisionit mund të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë impiantet e depozitimit të energjisë atëherë kur ato janë komponentë të integruar plotësisht të rrjetit të kërkuara për qëllimin e vetëm për të garantuar

operimin e sigurt dhe të besueshëm të rrjetit të transmetimit në përputhje me parimin e kostos më të ulët të mundshme dhe të jenë objekt i miratimit nga ERE. ERE refuzon të japë miratimin nëse impianti i depozitimit të energjisë nuk është i nevojshëm për kryerjen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit të detyrave të tij të përcaktuara në këtë ligj.

3. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të zotëroj, zhvillojë, menaxhojë ose operojë objekte të depozitimit të energjisë në përputhje me parimin e kostos më të ulët të mundshme, nëse përmbushen të gjitha kushtet e mëposhtme:

a) palët e tjera, në bazë tregu ose duke ndjekur një procedurë tenderimi të hapur, transparente dhe jodiskriminuese që i nënshtrohet shqyrtimit dhe miratimit nga ERE, nuk kanë zhvilluar ose nuk u është dhënë e drejta për të zotëruar, zhvilluar, menaxhuar ose operuar objekte të tilla, ose nuk kanë mundur t'i ofrojnë këto shërbime me një kosto të arsyeshme dhe në kohën e duhur;

b) impiante ose shërbime ndihmëse jo të lidhura me frekuencën të tilla janë të nevojshme që Operatori i Sistemit të Transmetimit të përmbushë detyrimet e tij për funksionimin efikas, të besueshëm dhe të sigurt të sistemit të transmetimit dhe ato nuk përdoren për të blerë ose shitur energji në tregjet e energjisë elektrike; dhe

c) ERE ka vlerësuar nevojën e një përjashtimi të tillë dhe ka kryer një shqyrtim paraprak të zbatueshmërisë së një procedure tenderimi, duke përfshirë kushtet e procedurës së tenderimit, dhe ka dhënë miratimin e saj.

4. Rregulloret e detajuara për procedurat e ERE-s për dhënien e miratimeve të përmendura në pikat 2 dhe 3 hartohen dhe miratohen nga ERE.

5. Vendimi për të dhënë një derogim duhet t'i njoftohet Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë, së bashku me informacionin përkatës në lidhje me kërkesën dhe arsyet e dhënies së derogimit.

6. ERE kryen të paktën çdo pesë vjet një konsultim publik mbi impiantet ekzistuese të depozitimit të energjisë, me qëllim vlerësimin e disponueshmërisë dhe interesit të mundshëm të palëve të tjera për të investuar në objekte të tilla. Kur konsultimi publik, siç vlerësohet nga autoriteti rregullator, tregon se palët e tjera janë në gjendje të zotërojnë, zhvillojnë, operojnë ose menaxhojnë objekte të tilla në një mënyrë efektive nga ana e kostos, ERE duhet të sigurojë që aktivitetet e operatorëve të sistemit të transmetimit në këtë drejtim të hiqen gradualisht brenda 18 muajve.

SEKSIONI V SHPËRNDARJA E ENERGISË ELEKTRIKE

Neni 76

Shpërndarja e energjisë elektrike

1. Shpërndarja e energjisë elektrike kryhet nga operatorë të sistemit të shpërndarjes, të cilët janë persona juridikë, të licencuar nga ERE sipas dispozitave të këtij ligji.

2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ka në pronësi sistemin e shpërndarjes së energjisë elektrike në tension të lartë, të mesëm dhe të ulët, me qëllim lëvrimin e saj te klientët, ku kufiri i tij me sistemin e transmetimit është ai i përcaktuar në pikën 2, të nenit 58, të këtij ligji.

3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është përgjegjës për:

- a) sigurimin e zhvillimit të sigurt dhe të qëndrueshëm të sistemit të shpërndarjes;
- b) përmbushjen e kërkesave për shpërndarjen e energjisë elektrike;

c) mirëmbajtjen dhe operimin e sigurt të sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike në gjithë territorin për të cilin është licencuar.

4. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ofron pa diskriminim shërbimin e shpërndarjes së energjisë elektrike për të gjithë përdoruesit e rrjetit, që plotësojnë kërkesat e përcaktuara në këtë ligj dhe aktet e tjera nënligjore. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes respekton treguesit e cilësisë së shërbimit dhe kërkesat e parashikuara nga rregulloret teknike.

5. Rrjeti i shpërndarjes së energjisë elektrike zhvillohet mbi parimin e kostos më të ulët, në përputhje me legjislacionin mbi planifikimin urban, të drejtat e pronësisë, mbrojtjen e mjedisit, mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të njerëzve dhe përdorimin me eficientë të energjisë.

6. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes instalon dhe përpunon të gjitha llojet e informacionit, komunikimeve dhe sistemeve teknologjike. Në varësi të mundësive, pjesë të infrastrukturës së komunikimeve dhe/ose kapaciteteve të rrjetit të komunikimit të shpejtësive të larta mund të jepen në përdorim pa dëmtuar dhe rrezikuar veprimtaritë dhe rrjetet e veta brenda kuadrit të legjislacionit përkatës, në përputhje me opinionin e ERE-s.

7. ERE, me kërkesë të Operatorëve të Sistemit të Shpërndarjes, mund të lejojë Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes të kryejë aktivitete të ndryshme nga ato të parashikuara në këtë ligj, kur këto aktivitete janë të nevojshme që Operatori i Sistemit të Shpërndarjes të përmbushë detyrimet e tij sipas këtij ligji, me kusht që ERE të ketë vlerësuar nevojën e një derogimi të tillë. Kjo pikë nuk cenon të drejtën e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes për të zotëruar, zhvilluar, menaxhuar ose operuar rrjete të ndryshme nga rrjetet e energjisë elektrike ku Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes i është dhënë kjo e drejtë.

8. ERE siguron mbikëqyrje rregullatore efektive të aktiviteteve të sistemit të shpërndarjes, duke përfshirë monitorimin, verifikimin e përputhshmërisë dhe zbatimin e të gjitha detyrimeve që lidhen me ndarjen, menaxhimin e të dhënave, prokurimin e shërbimeve, zhvillimin e rrjetit dhe zbatimin e derogimeve. ERE miraton të gjitha aktet rregullatore dhe vendimet e nevojshme për të siguruar funksionimin e duhur të sistemit të shpërndarjes në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi dhe kërkesat e Direktivës (BE) 2019/944.

Neni 77

Detyrat e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes

Operatori i Sistemit të Shpërndarjes:

- a) operon një sistem shpërndarjeje të sigurt, të qëndrueshëm dhe të efektshëm;
- b) zhvillon rrjetin e shpërndarjes, në përputhje me zhvillimin ekonomik të vendit dhe parashikimet e kërkesës për shpërndarjen e energjisë elektrike;
 - b/1) mirëmban dhe riparon kabinat elektrike në mënyrë periodike ose sipas nevojës, të cilat janë në bashkëpronësi, apo në pronësi të të tretëve. Përgjegjësi janë përgjegjës vetë për mirëmbajtjen dhe riparimin e kabinave elektrike, klientët jofamiljarë privatë që shprehin vullnetin për kryerjen vetë të mirëmbajtjes dhe riparimit, si dhe kur kabina elektrike është me një përdorues.
- c) lidh në rrjetin e shpërndarjes të gjithë klientët dhe/ose prodhuesit, bazuar në kushte jodiskriminuese, transparente, të parashikuara në rregulloret në fuqi;
- ç) siguron akses jodiskriminues të klientëve në rrjetin e shpërndarjes, në përputhje me dispozitat e legjislacionit në fuqi;
- d) u siguron përdoruesve të rrjetit informacionin për akses dhe përdorim të efektshëm të rrjetit të shpërndarjes;
- dh) mbledh dhe paraqet tek Operatori i Sistemit të Transmetimit të dhënat e nevojshme për

funksionimin e tregut të energjisë elektrike, në përputhje me këtë ligj, rregullat e tregut dhe rregullat për ndryshimin e furnizuesit;

e) ruan konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar, të siguruar gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij;

ë) prokuron energji elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, duke vepruar si lehtësues neutral i tregut, në përputhje me procedura transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg, vetëm pasi Operatori i Energjisë së Rinovueshme të jetë operacional dhe pasi ERE të ketë kryer një vlerësim pozitiv të gatishmërisë së tregut, sipas ligjit për nxitjen e përdorimit të energjisë nga burime të rinovueshme, por jo më vonë se 31 dhjetor 2027. Deri atëherë, procedura për prokurimin e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes përcaktohet me Vendim të Këshillit të Ministrave në kuadër të Detyrimit të Shërbimit Publik;

f) harton profile të standardizuara të ngarkesës për kategori të caktuara klientësh, në rast se të dhënat e matjeve, të nevojshme për llogaritjen e disbalancave, nuk janë të disponueshme;

f) mban evidencën e shoqërive të licencuara që furnizojnë me energji elektrike, në të gjitha pikat e lidhjes dhe pikat e matjes së rrjetit respektiv shpërndarës;

gj) i siguron, pa pagesë dhe mbi bazën e një marrëveshjeje, çdo furnizuesi të energjisë elektrike, akses në të dhënat e matjes për klientët, me të cilët furnizuesi ka nënshkruar një kontratë furnizimi, objekt i parashikimeve të nenit 28 të këtij ligji.;

g) ofron shërbime të tjera të nevojshme për përmbushjen e detyrimeve, sipas këtij neni;

h) siguron akses jodiskriminues, transparent dhe në kohë në të dhëna për të gjithë pjesëmarrësit e kualifikuar të tregut, përfshirë furnizuesit, agregatorët, operatorët e objekteve të impianteve të depozitimit të energjisë dhe palë të tjera përkatëse, në kushte të barabarta, në përputhje me nenin 28.

i) pavarësisht shkronjës "i" të kësaj pike, merr të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që anëtarët e të njëjtës shoqërie të integruar vertikalisht të mos kenë akses të privilegjuar në të dhëna për kryerjen e aktiviteteve të tyre të furnizimit;

j) vepron si një menaxher neutral i të dhënave dhe nuk përdorë të dhëna të ndjeshme tregtare për të fituar avantazh konkurrues ose për të favorizuar shoqëritë e ndërlidhura.

k) bashkëpunon me ministrinë si autoritet kompetent i caktuar në lidhje me planifikimin e gatishmërisë ndaj riskut dhe menaxhimin e riskut sipas nenit 6 të këtij ligji;

l) merr pjesë në krijimin dhe funksionimin e Grupit Koordinues të Operatorëve të Sistemit të Shpërndarjes së Komunitetit të Energjisë me qëllim të promovimit të plotësisht dhe funksionimit të tregut të vetëm për energjinë elektrike dhe për të promovuar menaxhimin optimal dhe operimin e koordinuar të sistemeve të shpërndarjes dhe transmetimit.

Neni 78

Prokurimi i produkteve dhe shërbimeve nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes

- 1 Kur Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është përgjegjës për prokurimin e produkteve dhe shërbimeve të nevojshme për funksionimin efikas, të besueshëm dhe të sigurt të sistemit të shpërndarjes, rregullat e miratuara nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes për këtë qëllim duhet të jenë objektive, transparente dhe jo-diskriminuese, si dhe duhet të zhvillohen në koordinim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe pjesëmarrësit e tjerë përkatës në tregun e energjisë elektrike. Kushtet dhe afatet, duke përfshirë rregullat dhe tarifatat, kur është e aplikueshme, për ofrimin e produkteve dhe shërbimeve të tilla për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes duhet të përcaktohen në përputhje me parimet e

- përcaktuara në Nenin 21 dhe duhet të publikohen. Prokurimi i Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes sipas këtij neni nuk i nënshtrohet legjislacionit në fuqi për prokurimin publik.
- 2 Në lidhje me prokurimin e produkteve dhe shërbimeve të përshkruara në pikën 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të prokurojë shërbimet ndihmëse jo të lidhura me frekuencën, të nevojshme për sistemin e tij, në përputhje me procedurat transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg, përveç rasteve kur ERE ka vlerësuar se ofrimi i shërbimeve ndihmëse jo të lidhura me frekuencën, të bazuara në treg, nuk është ekonomikisht efikas dhe ka dhënë një derogim. Detyrimi për të prokuruar shërbime ndihmëse jo të lidhura me frekuencën, nuk zbatohet për komponentët e rrjetit të integruar plotësisht.
- 3 Prokurimi i produkteve dhe shërbimeve të përmendura në pikën 1 të këtij neni do të sigurojë pjesëmarrjen efektive të të gjithë pjesëmarrësve të kualifikuar të tregut të energjisë elektrike, duke përfshirë pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike që ofrojnë energji nga burimet e rinovueshme, pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike të angazhuar në përgjigjen ndaj kërkesës, operatorët e impianteve të depozitimit të energjisë dhe agregatorëve, në veçanti duke i kërkuar ERE-s, Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes në bashkëpunim të ngushtë me të gjithë pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike, si dhe Operatorit të Sistemit të Transmetimit, të përcaktojë kërkesat teknike për pjesëmarrjen në këto tregje në bazën e karakteristikave teknike të këtyre tregjeve dhe aftësitë e të gjithë pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike.
- 4 Operatori i Sistemit të Shpërndarjes bashkëpunon me Operatorin e Sistemit të Transmetimit për pjesëmarrjen efektive të pjesëmarrësve të tregut të lidhur me rrjetin e tyre në tregjet me shumicë, me pakicë dhe atë të balancimit. Ofrimi i shërbimeve të balancimit që rrjedhin nga burimet e lidhura në sistemin e shpërndarjes duhet të dakordësohet me Operatorin e Sistemit të Transmetimit në përputhje me nenin 74 të këtij ligji.

Neni 79

Prokurimi i shërbimeve të fleksibilitetit nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes prokuron shërbime fleksibiliteti, duke përfshirë menaxhimin e kongestionit në zonën e tij, në përputhje me procedura transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg, përveç rasteve kur ERE ka vendosur se prokurimi i këtyre shërbimeve nuk është ekonomikisht efikas ose se një prokurim i tillë do të çonte në deformim të tregut ose në kongestion më të lartë.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, me miratimin e ERE-s, përcakton, nëpërmjet një procesi transparent dhe gjithëpërfshirës, i cili përfshin të gjithë përdoruesit e kualifikuar të sistemit dhe Operatorin e Sistemit të Transmetimit, specifikimet për shërbimet e fleksibilitetit që do të prokurohen dhe kur është e përshtatshme, produktet e standardizuara të tregut për këto shërbime. Specifikimet sigurojnë pjesëmarrjen efektive dhe jodiskriminuese të të gjithë pjesëmarrësve të tregut, duke përfshirë pjesëmarrësit e tregut që ofrojnë energji nga burimet e rinovueshme, pjesëmarrësit e tregut të angazhuar në përgjigjen ndaj kërkesës, operatorët e impianteve të depozitimit të energjisë dhe pjesëmarrësit e tregut të përfshirë në agregim. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes shkëmben të gjithë informacionin e nevojshëm dhe koordinohet me Operatorin e Sistemit të Transmetimit me qëllim sigurimin e përdorimit optimal të burimeve, garantimin e operimit të sigurt dhe efikas të sistemit dhe lehtësimin e zhvillimit të tregut. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të kompensohet në mënyrë të

përshtatshme për prokurimin e këtyre shërbimeve, në mënyrë që të rikuperojë të paktën kostot e tij të arsyeshme, përfshirë shpenzimet e nevojshme të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit si dhe kostot e infrastrukturës.

Neni 80

Integrimi i elektromobilitetit në rrjetin elektrik

1. Ministri, me propozimin e OSSH-së, miraton dhe publikon rregulloret e detajuara për të lehtësuar lidhjen e pikave të karikimit publike dhe private në rrjetin e shpërndarjes së energjisë elektrike. Këto rregullore sigurojnë bashkëpunimin mbi baza jodiskriminuese të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, me çdo shoqëri që zotëron, zhvillon, operon ose menaxhon pika rikarikimi për automjetet elektrike, përfshirë edhe lidhjen në rrjet.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk do të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë pika rikarikimi, përveç rasteve kur operatori i sistemit të shpërndarjes ka në pronësi pika private rikarikimi për përdorim vetjak dhe sipas parashikimeve të pikës 3 të këtij neni.
3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të ketë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë ose operojë në përputhje me parimin e kostos më të ulët të mundshme një pikë rikarikimi nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:
 - a) palët e tjera, në bazë tregu ose pas një procedure tenderimi të hapur, transparente dhe jodiskriminuese, që i nënshtrohet shqyrtimit dhe miratimit nga ERE, nuk kanë zhvilluar ose nuk u është dhënë e drejta të zotërojnë, zhvillojnë, menaxhojnë ose operojnë pika rikarikimi për automjetet elektrike, ose nuk mund t'i ofrojnë këto shërbime me një kosto të arsyeshme dhe brenda një kohe të përshtatshme;
 - b) ERE ka kryer një shqyrtim paraparak të kushteve të procedurës së tenderit të përcaktuar në shkronjën “a” të kësaj pike dhe ka dhënë miratimin e tij
 - c) Operatori i Sistemit të Shpërndarjes operon pikat e rikarikimit mbi bazën e të drejtës të aksesit të palëve të treta dhe nuk bën diskriminim midis përdoruesve të sistemit ose kategorive të tyre, veçanërisht në favor të shoqërive të lidhura me të.
4. Rregullat e detajuara për procedurat e ERE-s të përmendura në pikën 3 të këtij neni, hartohen dhe miratohen nga ERE.

Neni 81

Të drejtat e OSSH-së lidhur me burimet dytësore të energjisë

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes harton kushtet teknike, që miratohen nga ERE, për instalimin e një burimi dytësor të furnizimit me energji elektrike për klientët që kërkojnë këtë

shërbim, përfshirë edhe kushtet që duhet të përmbushë burimi dytësor, me qëllim që të parandalohen çrregullimet në rrjet.

2. Çdo klient, që kërkon të instalojë burimin dytësor, dërgon paraprakisht një njoftim me shkrim pranë Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe njëkohësisht u siguron përfaqësuesve të furnizuesit, me të cilin ka kontratë furnizimi, akses në burimin dytësor, me qëllim inspektimin e këtij instalimi.

3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ka të drejtë të ndërpresë furnizimin me energji elektrike për një klient, në rast se nuk përmbush detyrimet e parashikuara në pikat 1 dhe 2 të këtij neni.

Neni 82

Të drejtat lidhur me sistemet e mbyllura të shpërndarjes

1. ERE mund të klasifikojë si sistem të mbyllur shpërndarjeje, atë sistem që shpërndan energji elektrike brenda një zone gjeografikisht të kufizuar industriale, tregtare apo shërbimesh të përbashkëta, nga i cili nuk shpërndahet energji për klientët familjarë ose klientët jofamiljarë të vegjël dhe nëse:

a) për arsye të veçanta teknike apo të sigurisë, veprimtaritë ose proceset e prodhimit të përdoruesve të këtij sistemi janë të integruara; ose,

b) ky sistem shpërndan energji elektrike kryesisht te pronari, tek operatori i sistemit të mbyllur apo shoqëri të lidhura me të.

2. ERE mund të përjashtojë operatorin e një sistemi të mbyllur shpërndarjeje nga:

a) detyrimi i përcaktuar në nenin 77, për të prokuruar energjinë që përdor për të mbuluar humbjet në rrjet dhe kapacitetin rezervë në sistemin e tij, sipas procedurave transparente, jodiskriminuese, konkurruese dhe të bazuara në treg;

b) detyrimi që tarifat ose metodologjitë e llogaritjes së tyre të jenë sipas parashikimeve të nenit 21, të këtij ligji, të miratuara nga ERE para hyrjes në fuqi të tyre.

c) detyrimi për të prokuruar shërbimet e fleksibilitetit të përcaktuara në nenin 79 të këtij ligji dhe detyrimi për të zhvilluar sistemin e operatorit në bazë të planeve të zhvillimit të rrjetit të përcaktuara në nenin 87 të këtij ligji;

ç) kërkesa për të mos patur në pronësi, zhvilluar, menaxhuar ose operuar pika rikarikimi, sipas përcaktimeve të nenit 80 të këtij ligji;

d) kërkesa për të mos zotëruar, zhvilluar, menaxhuar ose operuar impiante të depozitimit të energjisë, të përcaktuara në nenin 88 të këtij ligji.

3. Kur është dhënë një përjashtim, sipas pikës 2, të këtij neni, tarifat e aplikueshme ose metodologjitë për llogaritjen e tyre, me kërkesë të një përdoruesi të sistemit të mbyllur të shpërndarjes, do të shqyrtohen dhe do të miratohen nga ERE, në përputhje me nenin 21 të këtij ligji.

4. Përjashtimi, sipas pikës 2, të këtij neni, mund të jepet edhe në rastet kur energjia elektrike përdoret nga një numër i vogël i klientëve familjarë dhe jofamiljarë të vegjël, të cilët ndodhen në zonën e mbuluar nga një sistem i mbyllur i shpërndarjes dhe vjen si rrjedhojë e marrëdhënieve të punësimit ose raporteve të ngjashme me pronarin e sistemit të shpërndarjes.

5. Operatori i Sistemit të mbyllur të Shpërndarjes ushtron aktivitetin sipas licencës për sistemin e mbyllur të shpërndarjes dhe rregullave përkatëse të funksionimit, të miratuara nga ERE.

Neni 83

Kabinat Elektrike

1. Kushtet teknike për ndërtimin dhe instalimin e pajisjeve në kabinat e reja elektrike, si dhe kriteret që duhet të plotësojnë subjektet që i ndërtojnë ato përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim të ministrit, të cilat harmonizohen me rregullat dhe kushtet teknike ndërkombëtare.

2. Vlerësimi i konformitetit të ndërtimit të kabinave elektrike kryhet nga organe të miratuara për këtë qëllim nga ministri. Rregullat dhe procedurat për miratimin e këtyre organeve miratohen me udhëzim të ministrit.

3. Çmimi i punimeve të ndërtimit dhe mirëmbajtjes së kabinave elektrike përditësohet në mënyrë periodike në manualin teknik të çmimeve të punimeve të ndërtimit dhe të analizave teknike të tyre, që miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 84

Ndarja e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të jetë i ndarë dhe i pavarur nga aktivitetet e tjera që nuk kanë të bëjnë me shpërndarjen e energjisë elektrike. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk do të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë impiantet e depozitimit të energjisë, me përjashtim të rasteve kur zbatohen përjashtimet e përcaktuara në nenin 88 të këtij ligji. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk do të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë pika rikarikimi, me përjashtim të rasteve siç përcaktohet në nenin 94 të këtij ligji.

2. Kur Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është pjesë e një shoqërie vertikalisht të integruar, në mënyrë që të provojë organizimin dhe funksionimin ligjor, të ndarë nga aktivitetet e tjera, duhet të mbajë një emër tregtar dhe markë tregtare, të ndryshme nga emrat dhe markat tregtare të aktiviteteve të tjera që nuk lidhen me shpërndarjen e energjisë elektrike.

3. Kur Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është pjesë e një shoqërie vertikalisht të integruar, me qëllim që të jetë i pavarur në aspektin organizativ dhe të vendimmarrjes nga aktivitetet e tjera që nuk lidhen me shpërndarjen e energjisë elektrike, ai duhet të plotësojë kushtet e mëposhtme:

a) të ketë të drejta të plota vendimmarrëse, të pavarura nga shoqëria e integruar e energjisë elektrike, lidhur me asetet e nevojshme për funksionimin, mirëmbajtjen ose zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes. Për të përmbushur këto detyra, operatori i sistemit të shpërndarjes duhet të ketë në dispozicion burimet e nevojshme, përfshirë burimet njerëzore, teknike, fizike dhe financiare. Shoqëria mëmë (kontrolluese) ka të drejtën e mbikëqyrjes ekonomike dhe menaxheriale, në lidhje me kthimin e aktiveve, miratimin e planit ekonomik financiar ose çdo instrument tjetër të barasvlershëm të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe të vendosë kufijtë e përgjithshëm në nivelet e borxhit të shoqërisë bijë (të kontrolluar). Shoqëria mëmë (kontrolluese) nuk mund të japë udhëzime për veprimtarinë e përditshme operationale të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë dhe nuk ka të drejtë të marrë vendime lidhur me ndërtimin apo rikonstruksionin e linjave të shpërndarjes, vlera e investimit të cilave nuk tejkalon nivelet e planeve financiare të miratuara apo vlerat e përcaktuara në statutin e shoqërisë apo legjislacionin në fuqi;

b) të hartojë një program pajtueshmërie që përcakton masat që do të merren për të siguruar ndalimin e veprimeve diskriminuese, si dhe të sigurojë që respektimi i programit të monitorohet në mënyrën e duhur. Programi i pajtueshmërisë përcakton detyrimet specifike të punonjësve për përmbushjen e këtij objekti.

Personi ose organi përgjegjës për monitorimin e programit të pajtueshmërisë (zyrtari i pajtueshmërisë së Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes) paraqet çdo vit në ERE një raport vjetor, i cili përcakton masat e marra në kuadër të programit të pajtueshmërisë. Ky raport publikohet në faqen zyrtare të ERE-s.

Zyrtari i pajtueshmërisë së Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes është plotësisht i pavarur dhe ka akses në të gjitha informacionet e nevojshme të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe çdo shoqërie të lidhur, për të përmbushur detyrën e tij.

c) personat përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes nuk duhet të marrin pjesë në strukturat përgjegjëse të shoqërisë së integruar, në mënyrë direkte ose indirekte, lidhur me veprimtarinë e përditshme operationale të prodhimit, transmetimit, furnizimit me energji elektrike dhe operimin e impiantit të depozitimit të energjisë, operimin e pikës së rikarikimit dhe agregimit;

ç) personat përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes janë të aftë profesionalisht dhe veprojnë në mënyrë të pavarur për përmbushjen e detyrave dhe objektivave të shoqërisë. Trajtimi financiar i personave përgjegjës për menaxhimin dhe personat përgjegjës për organet mbikëqyrëse të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes që kontrollohet nga shteti, do të miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

d) në shoqërinë e integruar vertikalisht, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të marrë masa që të shmangë krijimin e paqartësive të palët e interesuara lidhur me emrin dhe markën tregtare të përdorur, në mënyrë që të demonstron identiteti i veçantë i tij, në raport me shoqërinë e furnizimit.

dh) aktivitetet e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes monitorohen nga ERE, e cila, në bashkëpunim me Autoritetin e Konkurrencës, siguron shmangien e përfitimeve të mundshme nga operatori që cenon konkurrencën.

4. ERE, në lidhje me Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, miraton rregulloren dhe procedurat e detajuara të emërimit të Zyrtarit të pajtueshmërisë, duke përfshirë kriteret përkatëse të pavarësisë, sjelljen, përgjegjësitë dhe detyrimet e raportimit të Zyrtarit të Pajtueshmërisë si dhe aksesin e Zyrtarit të Pajtueshmërisë në të dhënat e nevojshme për të kryer detyrën e tij.

5. ERE siguron monitorim dhe zbatim të vazhdueshëm të pavarësisë së Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, duke përfshirë zbatimin efektiv të programit të Pajtueshmërisë, pavarësinë e Zyrtarit të Pajtueshmërisë dhe mungesën e sjelljes diskriminuese, në përputhje me kërkesat e Direktivës (BE) 2019/944.

Neni 85

Kodi i Shpërndarjes

1. Kodi i Shpërndarjes përcakton kërkesat teknike për planifikimin, zgjerimin, funksionimin, kontrollin dhe mirëmbajtjen e rrjetit të shpërndarjes dhe rregullat specifike për lidhjen dhe aksesin në rrjetin e shpërndarjes, si dhe rregullat e matjes.

2. Kodi i Shpërndarjes miratohet nga ERE, me propozim të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, i cili bashkëpunon me të gjithë pjesëmarrësit e sektorit të energjisë elektrike, me qëllim hartimin, rishikimin apo përshtatjen e tij.

3. Funksionimi i rrjetit të shpërndarjes duhet të jetë në përputhje me dispozitat e Kodit të Shpërndarjes.

Neni 86

Konfidencialiteti i Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, duke respektuar në çdo rast përcaktimet e këtij ligji apo ndonjë detyrim tjetër ligjor për dhënien e informacionit, ruan konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar, të siguruar gjatë ushtrimit të veprimtarisë dhe parandalon përhapjen në mënyrë diskriminuese të informacionit për veprimtarinë e tij, me qëllim që të krijojë avantazh tregtar të një palë tjetër.

Neni 87

Zhvillimi i rrjetit të shpërndarjes

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes paraqet për miratim në ERE planin e investimit për zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes për 5 (pesë) vitet e ardhshme kalendarik. Plani i zhvillimit të rrjetit të shpërndarjes siguron transparencë për shërbimet e fleksibilitetit afatmesëm dhe afatgjatë dhe përcakton investimet e planifikuara për pesë deri në dhjetë vitet e ardhshme, me theks të veçantë në infrastrukturën kryesore të shpërndarjes që kërkohet për lidhjen e kapaciteteve të reja gjeneruese dhe ngarkesat e reja, përfshirë pikat e rikarikimit për automjetet elektrike. Plani i zhvillimit të rrjetit përfshin gjithashtu përdorimin e përgjigjes së kërkesës, eficiencën e energjisë, impiantet e depozitimit të energjisë ose burime të tjera që Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet t'i përdorë si alternativë ndaj zgjerimit të sistemit.

2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes konsultohet me të gjithë përdoruesit përkatës të sistemit dhe Operatorin e Sistemit të Transmetimit për planin e zhvillimit të rrjetit të shpërndarjes. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes publikon rezultatet e procesit të konsultimeve dhe e dorëzon në ERE së bashku me planin e zhvillimit të rrjetit të shpërndarjes. ERE mund të kërkojë ndryshime në planin e paraqitur. Pasi miratohet nga ERE, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes publikon planin e zhvillimit të rrjetit të shpërndarjes.

3. ERE mund të vendosë të mos zbatojë detyrimin e përcaktuar në pikën 1 të këtij neni për Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes që u shërbejnë më pak se 100,000 klientëve ose sistemeve të vogla të izoluar.

4. Plani i zhvillimit të rrjetit të shpërndarjes, përmban masat që Operatori i Sistemit të Shpërndarjes planifikon të ndërmarrë për:

- a) eficiencën e energjisë;
- b) menaxhimin e kërkesës;
- c) zhvillimin apo përmirësimin e sistemit të shpërndarjes;
- ç) informacion për mjetet financiare të siguruar për investimet në sistemin e shpërndarjes.

5. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, gjatë hartimit të planit, merr në konsideratë zhvillimin e rrjetit të transmetimit si dhe planifikimin urban dhe rajonal për zonën ku do të zhvillohet sistemi i shpërndarjes.

6. Pavarësisht parashikimeve të pikës 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes kur aplikon për tarifa ose të paktën cdo 2 vjet, paraqet pranë ERE planin e përditësuar të investimeve që i korrespondon periudhës përkatëse rregullatore.

7. Kur ERE zbulon se Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk ka kryer një investim, përveç se për arsye thelbësore jashtë kontrollit të saj, i cili sipas planit 5-vjeçar duhej të realizohej në tre vitet në vijim, dhe ERE vlerëson se investimi është ende i nevojshëm dhe mund të realizohet pa penguar funksionimin normal të rrjetit, atëherë ERE mund të marrë të paktën një nga masat e mëposhtme:

- a) të kërkojë që Operatori i Sistemit të Shpërndarjes të kryejë investimin në fjalë;

b) të organizojë një procedurë të hapur konkurruese për realizimin e investimit në fjalë, e hapur për çdo investitor.

8. Kur ERE merr masa sipas shkronjës “b”, të pikës 7, të këtij neni, mund të detyrojë Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes të zbatojë një ose më shumë nga alternativat e mëposhtme:

- a) të sigurojë financimin nga ndonjë palë e tretë;
- b) të kërkojë ndërtimin nga ndonjë palë e tretë;
- c) të administrojë asetet e reja pas ndërtimit.

9. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet t'u ofrojë investitorëve të gjithë informacionin e nevojshëm për të realizuar investimin, duhet të lidhë asete të reja me rrjetin e shpërndarjes dhe në përgjithësi duhet të bëjë përpjekjet e tij më të mira për të lehtësuar zbatimin e projektit të investimit.

10. ERE përpara se të ushtrojë kompetencat e saj të parashikuara në pikat 1, 2, 7 dhe 8 të këtij neni, kërkon mendimin e Ministrisë.

11. Kur ERE prezanton ndonjë nga masat e listuara në pikën 7 të këtij neni, tarifat përkatëse mbulojnë kostot e investimeve në fjalë.

12. ERE harton dhe miraton rregulloren për procedurat e paraqitjes dhe miratimit të planeve të investimit.

Neni 88

Pronësia e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes mbi impiantet e depozitimit të energjisë

1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk do të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë impiantet e depozitimit të energjisë, përveç sipas parashikimeve të pikave 2 dhe 3 të këtij neni.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë impiantet e depozitimit të energjisë aty ku ato janë komponentë plotësisht të integruar të rrjetit të sistemit të shpërndarjes në përputhje me parimin e kostos më të ulët të mundshme, që i nënshtrohen miratimit nga ERE. ERE do të refuzojë të japë miratimin nëse impianti i depozitimit të energjisë nuk është i nevojshëm për kryerjen nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes të detyrave të tij të përcaktuara në këtë ligj.
3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë impiantet e depozitimit të energjisë në përputhje me parimin e kostos më të ulët të mundshme, nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:
 - a) palët e tjera, në bazë tregu ose pas një procedure tenderimi të hapur, transparente dhe jodiskriminuese, që i nënshtrohet shqyrtimit dhe miratimit nga ERE, nuk u është dhënë e drejta për të zotëruar, zhvilluar, menaxhuar ose operuar objekte të tilla, ose nuk mund t'i ofrojnë këto shërbime në një kosto me nivel të arsyeshëm dhe brenda një kohe të përshtatshme;
 - b) impiante ose shërbime ndihmëse jo të lidhura me frekuencën të tilla, janë të nevojshme që Operatori i Sistemit të Shpërndarjes të përmbushë detyrimet e tij për funksionimin efiçent, të besueshëm dhe të sigurt të sistemit të shpërndarjes dhe ato nuk përdoren për të blerë ose shitur energji elektrike në tregjet e energjisë elektrike; dhe
 - c) ERE ka vlerësuar domosdoshmërinë e një përjashtimi të tillë dhe ERE ka kryer një vlerësim paraprak të zbatueshmërisë së një procedure tenderimi, duke përfshirë kushtet e procedurës së tenderit dhe ka dhënë miratimin e tij.

4. Rregulloret e detajuara për procedurat e ERE-s për dhënien e miratimeve të përmendura në pikat 2 dhe 3 të këtij neni, miratohen me Vendim të Bordit të ERE.
5. ERE duhet të kryejë të paktën çdo pesë vjet, një konsultim publik mbi impiantet ekzistuese të depozitimit të energjisë, me qëllim vlerësimin e disponueshmërisë dhe interesit potencial për të investuar në impiante të tilla. Kur konsultimi publik, siç vlerësohet nga ERE, tregon se palët e treta janë në gjendje të zotërojnë, zhvillojnë, operojnë ose menaxhojnë impiante të tilla në një mënyrë me kosto efektive, ERE duhet të sigurojë që brenda 18 muajve operatorët e sistemit të shpërndarjes të tërhiqen gradualisht nga ky aktivitet.

SEKSIONI VI MATJA E ENERGJISË ELEKTRIKE

Neni 89

Matja e energjisë elektrike

1. Operatorët e sistemit të transmetimit dhe të shpërndarjes janë përgjegjës për veprimtarinë e matjes dhe shërbimin e leximit të matësve në rrjetet e tyre përkatëse.
2. Pavarësisht dispozitavë të nenit 91 të këtij ligji, të gjithë klientët fundorë kanë të drejtë të pajisen me matës konvencionalë individualë që masin saktë konsumin e tyre aktual. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të sigurojnë që të gjithë klientët fundorë të jenë në gjendje të lexojnë me lehtësi matësat e tyre konvencionalë, drejtpërdrejt ose tërthorazi përmes një ndërfaqeje në internet ose përmes një ndërfaqe tjetër të përshtatshme.
3. Me miratim të ERE-s, në përputhje me Kodin e Shpërndarjes, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të kontrakttojë operatorë të pavarur për kryerjen e veprimtarisë së matjes dhe/ose shërbimeve të leximit të matësve në rrjetin e tij përkatës.
4. Energjia elektrike e hedhur në rrjet ose e furnizuar te klientët fundorë matet nëpërmjet pajisjeve matëse, në përputhje me parashikimet e Kodeve të Rrjetit, si dhe në legjislacionin në fuqi për metrologjinë. Klientët kanë të drejtë të instalojnë njësi matëse shtesë me kërkesën dhe shpenzimet e tyre.
5. Në rast se të dhënat e matjes janë përkohësisht të padisponueshme ose të paarrtshme për një periudhë më të gjatë se 1 muaj, operatorët e rrjetit llogarisin vlera reference zëvendësuese, bazuar në metodologjinë e miratuar nga ERE. Periudha e zbatimit të vlerave referuese nuk mund të zgjasë më shumë se 3 muaj.
6. Matësi dhe/ose sistemi matës duhet të jenë në përputhje me kërkesat e legjislacionit për metrologjinë dhe pas instalimit duhet të bashkëvulosen nga operatori i sistemit dhe Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë, ose nga personi juridik i autorizuar prej saj. Vula miratohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë. Klasa e saktësisë së matësve të energjisë elektrike përcaktohet në Kodet e Rrjetit.

Neni 90

Verifikimi i matësve

1. Verifikimi i matësve të energjisë elektrike kryhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë (DPM) ose nga një person juridik i autorizuar prej saj. Personi juridik i autorizuar për këtë qëllim akreditohet sipas legjislacionit në fuqi.
2. Aparatet matëse verifikohen përpara vënies në përdorim, nëpërmjet metodës së kampionit, në

bazë të përzgjedhjes rastësore dhe në mënyrë periodike.

3. Verifikimi i matësve mund të realizohet me kërkesë të operatorit të sistemit. Verifikimi mund të realizohet në terren, aty ku matësi është i instaluar, pranë laboratorit të DPM-së apo personit juridik të autorizuar. Periodiciteti i verifikimit të matësve të instaluar te klienti përcaktohet në Kodet e Rrjetit. Në çdo rast duhet të jetë i pranishëm edhe përfaqësuesi i operatorit të sistemit.

4. Gjatë procesit të verifikimit të matësve të energjisë elektrike nga DPM-ja ose nga personi juridik i autorizuar, përfaqësuesi i operatorit të sistemit duhet të jetë i pranishëm në çdo rast. DPM-ja miraton procedurat përkatëse të verifikimit të matësve, në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe standardet ndërkombëtare.

5. Kostot financiare për verifikimin përpara vënies në përdorim dhe verifikimin periodik të matësit apo verifikime të iniciuara nga operatori i sistemit përballohen nga ky i fundit. ERE merr në konsideratë këto kosto të shkaktuara operatorit, gjatë miratimit të tarifave përkatëse.

6. Kur klienti dyshon në saktësinë e aparatit matës, paraqet një kërkesë me shkrim pranë operatorit të rrjetit, si dhe çdo institucioni tjetër përgjegjës për verifikimin e aparatit matës. Procedura për paraqitjen e një kërkesë, shqyrtimin e saj dhe afatet e njoftimit të kërkuarit miratohen me vendim të ERE-s. Kur verifikimi i matësit është bërë me kërkesë të klientit dhe gjatë verifikimit të matësit nuk konstatohen pasaktësi, shpenzimet e verifikimit paguhen nga klienti që ka paraqitur ankesën.

7. Kur pas verifikimit konstatohen pasaktësi në matës dhe nuk ka prova të dëmtimeve me dashje, të bëra nga klienti, bëhen përlllogaritjet përkatëse të sasisë së energjisë së faturuar më shumë ose më pak, si rezultat i pasaktësisë në matës dhe mënyra e rimbursimit, sipas rregullave dhe procedurave të parashikuara në Kodin e Rrjetit.

8. Tarifatat tavan për verifikimin e matësve miratohen me udhëzim të përbashkët të Ministrisë të Financave dhe ministrit përgjegjës për energjinë.

9. Operatori i sistemit nëse konstaton ndërhyrje të paligjshme, merr masa të menjëhershme për riparimin dhe zëvendësimin e pajisjeve, në të cilat është ndërhyrë, përlllogarit dëmin ekonomik të shkaktuar nga ndërhyrjet e paligjshme dhe zbaton procedurat përkatëse sipas legjislacionit në fuqi. ERE miraton rregulloren dhe metodologjinë përkatëse për vendosjen dhe përlllogaritjen e dëmit ekonomik nga ana e operatorit të sistemit.

10. ERE miraton kontratën tip ndërmjet operatorit të sistemit dhe DPM-së ose subjektit të autorizuar nga ana e saj për verifikimin e matësve.

Neni 91

Sistemet matëse inteligjente

1. Në veprimtarinë e matjes së energjisë elektrike mund të zbatohen sisteme matëse inteligjente për klientët fundorë. ERE miraton dhe publikon rregulloren e detajuar lidhur me kërkesat minimale funksionale dhe teknike të sistemeve matëse inteligjente që mund të instalohen.

2. Operatori i sistemit të shpërndarjes, përgatit vlerësimin ekonomik i cili duhet të marrë në konsideratë të gjitha kostot afatgjata dhe përfitimet që do të ketë tregu dhe klientët, duke përfshirë gjithashtu edhe formën e matjes inteligjente që do të përzgjidhet, e cila duhet të jetë ekonomikisht më efektive dhe me afatin kohor më të përshtatshëm për implementimin e këtij sistemi matjeje. Një vlerësim i tillë do të marrë gjithashtu në konsideratë metodologjinë për analizën kosto-përfitim dhe funksionalitetet minimale për sistemet inteligjente matëse të parashikuara në Rekomandimin e Komisionit 2012/148/BE të Komisionit Evropian, si dhe teknikat më të mira të disponueshme për të siguruar nivelin më të lartë të sigurisë kibernetike dhe mbrojtjen e të dhënave. Në këtë kontekst, teknikat më të mira të disponueshme do të nënkuptojnë teknikat më efektive, më të avancuara dhe praktikisht të përshtatshme.

3. Në bazë të vlerësimit të përcaktuar në pikën 2, operatori i sistemit të shpërndarjes përgatit një kalendar për implementimin brenda një periudhë 10-vjeçare të sistemeve inteligjente të matjes, i cili miratohet nga ministri .

4. Nëse promovimi i shtrirjes sistematike të sistemeve inteligjente të matjes vlerësohet pozitivisht si rezultat i vlerësimit të përmendur në pikën 2 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të kryejë vendosjen e matësve inteligjentë në përputhje me kërkesat teknike dhe funksionale të përcaktuara nga ERE. Si rezultat i një vendosjeje të tillë, të paktën 80% e klientëve fundorë do të pajisen me matës inteligjentë brenda shtatë viteve nga data e vlerësimit pozitiv.

5. Në rast të një vendosjeje sistematike sipas pikës 4 më sipër, ERE do të sigurojë që klientët fundorë të kontribuojnë në kostot e lidhura me vendosjen në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese nëpërmjet tarifave të rrjetit, duke marrë parasysh përfitime për të gjithë zinxhirin e vlerës.

6. Në rast të një vendosjeje sistematike sipas pikës 4 më sipër, ERE do të monitorojë rregullisht këtë vendosje për të gjurmuar dhënien e përfitimeve për konsumatorët.

7. Nëse promovimi i vendosjes sistematike të sistemeve inteligjente të matjes vlerësohet negativisht si rezultat i vlerësimit të përmendur në pikën 2 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do të sigurojë që çdo klient fundor të ketë të drejtë sipas kërkesës, duke përballuar kostot përkatëse, të ketë instaluar ose, sipas rastit, të ketë përmirësuar, në kushte të drejta, të arsyeshme dhe me kosto efektive dhe me specifikat teknike të përcaktuara nga ERE.

8. Nëse promovimi i vendosjes sistematike të sistemeve inteligjente të matjes vlerësohet negativisht si rezultat i vlerësimit të përmendur në pikën 2 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do ta rishikojë këtë vlerësim çdo katër vjet, ose më shpesh, në përgjigje të ndryshimeve të rëndësishme në vlerësimet kryesore dhe në përgjigje të zhvillimeve teknologjike dhe të tregut. ERE do t'i njoftojë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë rezultatin e këtij vlerësimi kosto-përfitim të përditësuar, sapo të jetë i disponueshëm.

9. ERE siguron ndërveprueshmërinë e sistemeve të ndryshme matëse që do të zbatohen në të gjithë territorin e vendit, si dhe aftësinë e tyre për të ofruar output për sistemet e menaxhimit të energjisë së klientit. Në këtë drejtim, ERE do të ketë parasysh përdorimin e standardeve përkatëse të disponueshme, duke përfshirë ato që mundësojnë ndërveprim, ndaj praktikave më të mira dhe rëndësisë së zhvillimit të rrjeteve inteligjente dhe zhvillimit të tregut të brendshëm për energjinë elektrike.

10. Dispozitat e këtij ligji në lidhje me sistemet inteligjente të matjes do të zbatohen për instalimet e ardhshme dhe për instalimet që zëvendësojnë matësit më të vjetër inteligjentë. Sistemet matëse inteligjente që janë instaluar tashmë, ose për të cilat fillimi i punimeve ka filluar përpara datës 30 nëntor 2021, mund të qëndrojnë në funksion gjatë gjithë jetës së tyre, por, në rastin e sistemeve matëse inteligjente që nuk plotësojnë kërkesat e këtij ligji, nuk do të jenë më të operueshme pas datës 5 korrik 2031.

PJESA E GJASHTË FURNIZIMI I ENERGJISË ELEKTRIKE

SEKSIONI I

Neni 92

Veprimtaritë e furnizimit

1. Pavarësisht përjashtimeve të parashikuara në nenin 40 të këtij ligji, furnizimi me energji elektrike i klientëve fundorë mund të bëhet nga çdo i licencuar, i cili është i pajisur me licencë për furnizim me energji elektrike, të lëshuar nga ERE.

2. Furnizuesit blejnë energji elektrike për furnizimin e klientëve fundorë në tregun e brendshëm dhe/ose nëpërmjet importit.

3. Furnizimi me energji elektrike i klientëve fundorë bëhet me çmime të parregulluara, i cili përcaktohet në bazë të kontratave të negociuara ndërmjet furnizuesit dhe klientit fundor.

4. Pavarësisht nga parashikimet e pikave 2 dhe 3, të këtij neni, ERE mund të përcaktojë çmime të rregulluara për kategori të caktuara klientësh, në kuadrin e vendosjes së detyrimit të shërbimit publik ndaj të licencuarve, sikurse përcaktohet në nenin 49 dhe 102 të këtij ligji

Neni 93

Klientët aktivë

1. Klientët fundorë që kualifikohen si klientë aktivë do të kenë të drejtë të veprojnë si të tillë pa iu nënshtruar kërkesave teknike disproporcionale ose diskriminuese, kërkesave administrative, procedurave dhe tarifave, si dhe tarifave të rrjetit që nuk pasqyrojnë koston.

2. Të drejtat dhe përgjegjësitë e klientëve aktivë përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozim nga ministri. Vendimi i Këshillit të Ministrave mund të zbatohet dispozita të ndryshme të zbatueshme për klientët aktivë individualë dhe për klientët aktivë që veprojnë së bashku, me kusht që të gjitha të drejtat dhe detyrimet e këtij neni të zbatohen për të gjithë klientët aktivë. Çdo ndryshim në trajtimin e klientëve aktivë që veprojnë së bashku duhet të jetë proporcional dhe i justifikuar në mënyrën e duhur.

3. Klientët aktivë:

a) kanë të drejtë të operojnë drejtpërdrejt ose përmes agregimit;

b) kanë të drejtë të shesin energjinë elektrike të vetëprodhuar, duke përfshirë edhe marrëveshjet e blerjes së energjisë elektrike;

c) kanë të drejtë të ofrojnë shërbime të përgjigjes ndaj kërkesës, të marrin pjesë në skemat e fleksibilitetit dhe skemat e eficiencës së energjisë;

ç) kanë të drejtë të kenë në pronësi dhe të operojnë një impiant të depozitimit të energjisë, pavarësisht nga përcaktimet e nenit 40 të këtij ligji;

d) kanë të drejtë t'i delegojnë një palë të tretë menaxhimin e instalimeve të kërkuara për aktivitetet e tyre, duke përfshirë instalimin, funksionimin, trajtimin dhe mirëmbajtjen e të dhënave, ku kjo palë e tretë nuk do të konsiderohet si një klient aktiv;

dh) janë subjekt i tarifave të rrjetit që pasqyrojnë kostot reale, transparente dhe jodiskriminuese, që llogariten veçmas për energjinë elektrike të futur në rrjet dhe energjinë elektrike të konsumuar nga rrjeti, duke siguruar që ato të kontribuojnë në mënyrë të përshtatshme dhe të balancuar në ndarjen e përgjithshme të kostos së sistemit;

e) janë financiarisht përgjegjës për disbalancat që shkaktojnë në rrjetin elektrik; në atë masë ata do të jenë palë përgjegjëse për balancimin ose do të delegojnë përgjegjësinë e tyre balancuese.

4. Klientët aktivë nuk do të kenë të drejtë të përfshihen në skema vetëprodhimi që nuk llogarisen veçmas energjinë elektrike të injektuar në rrjet dhe atë të konsumuar nga rrjeti (faturim neto), pas 31 dhjetorit 2026. Në çdo rast, klientët që janë të përfshirë në skema ekzistuese të faturimit neto

do të kenë mundësinë që në çdo kohë të zgjedhin një skemë të re, e cila bën ndarjen e veçantë të energjisë elektrike të injektuar në rrjet dhe asaj të konsumuar nga rrjeti, si bazë për llogaritjen e tarifave të rrjetit.

5. Klientët aktivë që zotërojnë një impiant të depozitimit të energjisë:

- a) do të ketë të drejtën për lidhje në rrjet brenda një afati të arsyeshëm pas kërkesës, me kusht që të përmbushen të gjitha kushtet e nevojshme, si përgjegjësia për balancim dhe matja e duhur;
- b) nuk do t'i nënshtrohen asnjë tarife të dyfishtë, përfshirë tarifat e rrjetit, për energjinë elektrike të depozituar që mbetet brenda ambienteve të tyre ose kur ofrojnë shërbime fleksibiliteti për operatorët e sistemit;
- c) nuk do t'i nënshtrohen kërkesave ose tarifave joproporcionale të licencimit;
- ç) lejohet të ofrojë disa shërbime njëkohësisht, nëse është teknikisht e mundur.

Neni 94

Kontrata e furnizimit me energji elektrike

1. Të drejtat dhe detyrimet e furnizuesit dhe klientit të energjisë elektrike përcaktohen në kontratën e nënshkruar nga të dyja palët.
2. Klientët fundorë kanë të drejtë të nënshkruajnë një kontratë me furnizuesin e tyre që specifikon:
 - a) emrin dhe adresën e furnizuesit;
 - b) shërbimet e ofruara, nivelet e cilësisë së shërbimit të ofruar, si dhe kohën për lidhjen fillestare me rrjetin;
 - c) llojet e shërbimit të mirëmbajtjes së ofruar;
 - ç) çmimin dhe mënyrën e njoftimit të ndryshimit të çmimit dhe kushteve të tjera të furnizimit me energji elektrike
 - d) mjetet me anë të të cilave mund të merret informacion i përditësuar mbi të gjitha tarifat e zbatueshme, tarifat e mirëmbajtjes dhe paketat e produkteve ose shërbimeve;
 - e) kohëzgjatjen e kontratës, kushtet për rinovimin dhe përfundimin e kontratës dhe shërbimeve, duke përfshirë paketat e produkteve ose shërbimeve që janë të përfshirë me këto shërbime, dhe nëse lejohet përfundimi i kontratës pa pagesë;
 - f) çdo mekanizëm kompensimi dhe rimbursimi, i cili zbatohet nëse nuk përmbushen nivelet e cilësisë së shërbimit të kontraktuar, duke përfshirë faturimin e pasaktë ose të vonuar;
 - g) metodën e fillimit të një procedure jashtëgjyqësore për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve në përputhje me nenin 26;
 - h) informacionin në lidhje me të drejtat e konsumatorit, duke përfshirë informacionin mbi trajtimin e ankesave dhe të gjithë informacionin e përmendur në këtë paragraf, që komunikohet qartë në faturë ose në faqen e internetit të shoqërisë së energjisë elektrike.
3. Kontrata, përveç kushteve sa më sipër dhe ato të përcaktuara në legjislacionin civil, mund të

përmbajë edhe kushte të tjera, varësisht nga karakteri specifik dhe lloji i shërbimit të ofruar nga furnizuesi.

4. Kushtet e kontratës duhet të jenë të drejta dhe duhet të balancojnë interesat e palëve. Kontrata duhet të përmbajë kushtet që kufizojnë të drejtën e klientit ose që përcaktojnë tarifën financiare për të ndryshuar furnizuesin e energjisë elektrike.
5. Përpara nënshkrimit të kontratës, klientëve duhet t'u jepet një informacion i shkruar, i detajuar dhe transparent mbi kushtet e përgjithshme të kontratës.

Neni 95

E drejta për një kontratë të energjisë elektrike me çmim dinamik

1. Furnizuesi i ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit dhe çdo furnizues që ka më shumë se 200,000 klientë fundorë, do t'i ofrojë çdo klienti fundor të pajisur me matës inteligjent mundësinë për të lidhur një kontratë me çmim dinamik të energjisë elektrike.
2. Furnizuesit duhet të sigurojnë që klientët fundorë që kërkojnë të kalojnë në një kontratë me çmim dinamik të energjisë elektrike, janë plotësisht të informuar prej tyre për mundësitë, kostot dhe rreziqet e një kontrate të tillë dinamike të çmimit të energjisë elektrike dhe duhet t'u ofrojnë informacion klientëve fundorë në përputhje me rrethanat, duke përfshirë dhe ato në lidhje me nevojën për të instaluar një matës të energjisë elektrike të përshatshëm.
3. Furnizuesit duhet të marrin pëlqimin e çdo klienti fundor, përpara se ky klient fundor të kalojë në një kontratë të energjisë elektrike me çmim dinamik.
4. ERE do të monitorojë dhe do të publikojë një raport vjetor për të paktën një periudhë dhjetëvjeçare mbi zhvillimet kryesore të kontratave dinamike të çmimeve të energjisë elektrike, duke përfshirë ofertat e tregut dhe ndikimin në faturat e klientëve, si dhe veçanërisht nivelin e luhatshmërisë së çmimeve. Në veçanti, ERE në raportin e saj vjetor vlerëson rreziqet që mund të sjellin produktet dhe shërbimet e reja dhe përballet me praktika abuzive. Raporti i parë vjetor i ERE-s do të mbulojë vitin kalendarik kur ofrohet kontrata e parë e çmimit dinamik të energjisë elektrike nga një furnizues.

Neni 96

Agregimi

1. ERE përgatit dhe publikon rregulloret e detajuara në lidhje me agregimin, marrjen e licencës për agregim dhe zbatimin e kontratave të agregimit. Të gjithë pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike që kryejnë agregim do të veprojnë në përputhje me këtë rregullore.
2. Klientët do të jenë në gjendje të lidhin një kontratë agregimi pa pëlqimin e furnizuesit me të cilin kanë një kontratë. Kur lidh një kontratë agregimi, agreguesi duhet të njoftojë menjëherë furnizuesin me të cilin klienti ka një kontratë, ofruesin e shërbimit të balancimit të klientit dhe operatorin e tij përkatës të rrjetit.
3. Furnizuesi i kontraktuar i klientit, nuk mund të ndër marrë asnjë veprim të dëmshëm ndaj klientit për shkak të kontratës së agregimit të lidhur midis klientit dhe agreguesit. Në veçanti, furnizuesi i klientit nuk do të zbatojë tarifa apo kërkesa dhe procedura teknike e administrative diskriminuese.

4. Përpara lidhjes së kontratës së agregimit, agreguesi duhet të informojë plotësisht klientin, prodhuesin dhe pronarin ose operatorin e impiantit të depozitimit të energjisë në lidhje me termat dhe kushtet kontraktuale të shërbimeve të ofruara.
5. Agreguesi duhet t'i vendos në dispozicion klientit, pa pagesë, të gjitha të dhënat përkatëse të përgjigjes ndaj kërkesës ose të dhënat për energjinë elektrike të furnizuar dhe të shitur, të paktën një herë në çdo periudhë faturimi, nëse kërkohet nga klienti.
6. ERE siguron që të drejtat e përmendura në pikat 2 dhe 5, t'u jepen klientëve fundorë në një mënyrë jo-diskriminuese për sa i përket kostos, përpjekjes ose kohës. Në veçanti, ERE siguron që klientët të mos i nënshtrohen tarifave apo kërkesave dhe procedurave teknike e administrative diskriminuese nga furnizuesi i tyre, për shkak të faktit nëse ata kanë një kontratë me një pjesëmarrës tregu të angazhuar në agregim.

Neni 97 **Mjetet e krahasimit**

- 1 ERE siguron që klientët të kenë akses pa pagesë në një mjet krahasimi online të pavarur, të operuar nga ERE. Një mjet i tillë krahasimi do të krahasojë ofertat e furnizuesve, duke përfshirë ofertat për kontrata të çmimeve dinamike të energjisë elektrike sipas kritereve të qarta dhe objektive për informimin e konsumatorëve.
- 2 Mjeti i krahasimit duhet të përmbushë të paktën kërkesat e mëposhtme:
 - a) të jetë i pavarur nga pjesëmarrësit e tregut dhe të sigurojë që shoqërive të energjisë elektrike t'u jepet trajtim i barabartë në rezultatet e kërkimit;
 - b) të zbulojë qartë pronarët e mjetit dhe personin fizik ose juridik që operon dhe kontrollon mjetin, si dhe informacionin se si financohet ky mjet;
 - c) të përcaktojë kritere të qarta dhe objektive mbi të cilat do të bazohet krahasimi, duke përfshirë shërbimet dhe t'i publikojë ato;
 - d) të përdorë gjuhë të thjeshtë dhe të qartë;
 - f) të japë informacion të saktë dhe të përditësuar si dhe të deklarojë kohën e përditësimit të fundit;
 - g) të jetë i aksesueshëm nga personat me aftësi të kufizuara, duke qenë i perceptueshëm, i përdorshëm, i kuptueshëm dhe i qëndrueshëm;
 - h) të sigurojë një procedurë efektive për raportimin e informacionit të pasaktë mbi ofertat e publikuara; dhe
 - i) të kryejë krahasime, duke kufizuar të dhënat personale të kërkuara në ato që janë rreptësisht të nevojshme për krahasimin.
3. Furnizuesit duhet të përfshijnë në faturat e tyre të lëshuara si dhe të publikojnë në faqen e tyre të internetit, informacionin mbi disponueshmërinë dhe mënyrën e aksesit në mjetin e krahasimit të përmendur në pikën 1, i cili administrohet nga ERE.

Neni 98 **Faturat dhe informacioni mbi faturimin**

1. ERE siguron që faturat dhe informacioni i faturimit, të lëshuar nga furnizuesit, të jenë të sakta, të lehta për t'u kuptuar, të qarta, koncize, të përshtatshme për përdoruesit dhe të

paraqitura në një mënyrë që lehtëson krahasimin nga klientët fundorë. Sipas kërkesës, klientët fundorë do të marrin një shpjegim të qartë dhe të kuptueshëm se si është bërë fatura e tyre.

2. Klientët fundorë kanë të drejtë të marrin të gjithë faturat dhe informacionin e faturimit të tyre, pa pagesë.
3. ERE siguron që klientëve fundorë, t'u ofrohet opsioni i faturave dhe informacionit të faturimit në mënyrë elektronike, si dhe t'u ofrohen marrëveshje fleksibile për kryerjen e pagesës të faturave.
4. Nëse kontrata e furnizimit parashikon një ndryshim të ardhshëm të produktit ose çmimit, ose për një ulje të tyre, kjo duhet të tregohet në faturë, së bashku me datën në të cilën ndodh ndryshimi.
5. ERE, pas konsultimit me organizatat e mbrojtjes së klientëve, përgatit dhe publikon kërkesat e detajuara në lidhje me informacionin minimal që duhet të përmbahet në faturat dhe në informacionin e faturimit, përfshirë gjithashtu përbërjen e përzierjes energjetike dhe ndikimin mjedisor.
6. Informacioni kryesor i mëposhtëm duhet t'u shfaqet dukshëm klientëve fundorë në faturat dhe informacionin e faturimit, qartësisht i ndarë nga pjesët e tjera të faturës:

a) çmimin që duhet paguar dhe një ndarje të çmimit, kur është e mundur, së bashku me një deklaratë të qartë se të gjitha burimet e energjisë mund të përfitojnë gjithashtu nga stimujt që nuk janë financuar përmes taksave të treguara në ndarjen e çmimit;

b) datën në të cilën duhet të bëhet pagesa.

c) konsumi i energjisë elektrike për periudhën e faturimit;

d) emrin dhe të dhënat e kontaktit të furnizuesit, duke përfshirë një linjë telefonike për kujdesin ndaj klientit dhe adresën e email-it;

(e) emrin e tarifës;

f) datën e përfundimit të kontratës, nëse është e aplikueshme;

g) informacionin mbi disponueshmërinë dhe përfitimet e ndryshimit të furnizuesit;

h) kodin e klientit fundor për ndryshimin e furnizuesit ose kodin unik të identifikimit për pikën e furnizimit të klientit fundor;

i) informacion mbi të drejtat e klientëve fundorë në lidhje me zgjidhjen e mosmarrëveshjeve jashtë gjykatës, duke përfshirë të dhënat e kontaktit të subjektit përgjegjës;

(h) pika e vetme e kontaktit e përmendur në nenin 19;

(i) një lidhje ose referencë për vendin ku mund të gjenden mjetet e krahasimit të përmendura në Nenin 97

Neni 99

Komunitetet Energjetike të Qytetarëve

- 1 Një komunitet energjetik i qytetarëve ka të drejtë të:
 - a) prodhojë, konsumojë, depozitojë, ndajë, shesë energji elektrike dhe ofrojë agregim, duke përfshirë edhe përmes marrëveshjeve të blerjes së energjisë;
 - b) të hyjë në të gjitha tregjet e përshtatshme të energjisë, drejtpërdrejt ose nëpërmjet agregimit, në një mënyrë jodiskriminuese;
 - c) në lidhje me konsumin e energjisë elektrike të vetëprodhuar, të trajtohen si klientë aktivë;
 - d) të organizojë, brenda komunitetit energjetik të qytetarëve, ndarjen e energjisë elektrike që prodhohet nga njësitë e prodhimit në pronësi të komunitetit, në përputhje me kërkesat e tjera të përcaktuara në këtë nen dhe duke ruajtur të drejtat dhe detyrimet si klientë fundorë të anëtarëve të komunitetit.
- 2 Komuniteti energjetik i qytetarëve është i detyruar të mbajë përgjegjësi financiare për disbalancat që shkakton në sistemin elektroenergjetik në masën që do të jetë palë përgjegjëse për balancim ose do të delegojë përgjegjësinë e tij të balancimit.
- 3 Çdo komunitet energjetik i qytetarëve do të mundësojë dhe stimulojë familjet me të ardhura të ulëta ose në nevojë, që të bëhen anëtarë.
- 4 Një shoqëri private mund të jetë anëtare e një komuniteti energjetik të qytetarëve, me kusht që pjesëmarrja e saj të mos përfaqësojë veprimtarinë e saj kryesore tregtare ose profesionale.
- 5 Çdo klient fundor ka të drejtë të bëhet anëtar i një komuniteti energjetik të qytetarëve dhe të ruajë statusin e klientit fundor, si dhe statusin e konsumatorit aktiv me të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin tjetër përkatës. Klienti fundor nuk duhet t'i nënshtrohet kushteve ose procedurave të pajustificueshme ose diskriminuese që do të pengonin pjesëmarrjen e tij në një komunitet energjetik të qytetarëve, me kusht për shoqëritë private që pjesëmarrja e tyre në një komunitet të tillë të mos përbëjë veprimtarinë e tyre kryesore tregtare ose profesionale.
- 6 ERE siguron një kuadër rregullator mundësues për komunitetet energjetike të qytetarëve, duke garantuar që:
 - a) pjesëmarrja në një komunitet energjetik të qytetarëve është e hapur dhe vullnetare;
 - b) anëtarët ose aksionarët e një komuniteti energjetik të qytetarëve kanë të drejtë të largohen nga komuniteti;
 - c) anëtarët ose aksionarët e një komuniteti energjetik të qytetarëve nuk humbasin të drejtat dhe detyrimet e tyre si klientë familjarë ose klientë aktivë;
 - d) kundrejt një kompensimi të drejtë të vlerësuar nga ERE, operatorët përkatës të sistemit të shpërndarjes të bashkëpunojnë me komunitetet energjetike të qytetarëve për të lehtësuar transferimet e energjisë elektrike brenda këtyre komuniteteve;

e) komunitetet energjetike të qytetarëve i nënshtrohen procedurave dhe tarifave të drejta, proporcionale, transparente dhe jo-diskriminuese, përfshirë sa i përket regjistrimit dhe licencimit, si dhe tarifave të rrjetit transparente, jo-diskriminuese dhe të bazuara në kosto, duke siguruar që ato të kontribuojnë në mënyrë të përshtatshme, të drejtë dhe të balancuar në ndarjen e përgjithshme të kostove të sistemit.

7. Ministri nxjerr udhëzim që përcakton:

- a) format ligjore në të cilat mund të krijohet një komunitet energjetik i qytetarëve;
- b) kushtet për një pjesëmarrje të hapur dhe vullnetare;
- c) organizimin e kontrollit efektiv të masave të komunitetit energjetik të qytetarëve për lehtësimin e aksesit tek financat dhe informacioni;
- ç) ofrimin e mbështetjes rregullatore dhe ngritjen e kapaciteteve për të mundësuar autoritetet publike për krijimin dhe ngritjen e komuniteteve energjetike të qytetarëve dhe për të ndihmuar autoritetet që të marrin pjesë drejtpërdrejt;
- ç) çështje të tjera të rëndësishme.

8. Ministri, në udhëzimin e përmendur në pikën 7 të këtij neni, mund t'u japë komuniteteve energjetike të qytetarëve, të drejtën për të menaxhuar rrjetet e shpërndarjes në zonën e tyre të operimit dhe të vendosë procedurat përkatëse, pa cenuar rregullat që zbatohen për operatorët e sistemit të shpërndarjes. Nëse jepet një e drejtë e tillë, komunitetet qytetare të energjisë:

- (a) do të kenë të drejtë të lidhin marrëveshje për funksionimin e rrjetit të tyre me operatorin përkatës të rrjetit me të cilin është lidhur rrjeti i tyre;
- (b) do t'i nënshtrohen tarifave të përshtatshme të rrjetit në pikat e lidhjes ndërmjet rrjetit të tyre dhe rrjetit të shpërndarjes jashtë komunitetit energjetik të qytetarëve dhe këto tarifa rrjeti për energjinë elektrike të injektuar në rrjetin e shpërndarjes do llogariten në mënyrë të ndarë nga energjia elektrike e konsumuar nga rrjeti i shpërndarjes jashtë komunitetit energjetik të qytetarëve.

9 Rregullat në lidhje me komunitetet energjetike të qytetarëve që menaxhojnë rrjetet e shpërndarjes nuk duhet të diskriminojnë apo dëmtojnë klientët që mbeten të lidhur me sistemin e shpërndarjes.”

Neni 100

Detyrimet e furnizuesve

1. Furnizuesi, në zbatim të këtij ligji, ka detyrimin të furnizojë klientët me energji elektrike, në përputhje me kontratën e nënshkruar, në mënyrë të sigurt, të besueshme dhe efikase.

2. Furnizuesi është përgjegjës përballë operatorit të sistemit të transmetimit për çdo disbalancë të shkaktuar. Klientët fundorë janë përgjegjës përballë furnizuesit për disbalancat e shkaktuara. ERE vendos përjashtimin nga përgjegjësia për disbalancat, për kategori të caktuara të klientëve fundorë, të cilët furnizohen mbi bazën e shërbimit universal të furnizimit, si detyrim i shërbimit publik.

3. Furnizuesi, përveç detyrimeve të përgjithshme, të përcaktuara në kontratë, informon klientët e tij për:

a) të drejtën e tyre për të zgjedhur, pavarësisht parashikimeve të pikës 2 të nenit 129 të këtij ligji, për të ndryshuar pa pagesë furnizuesin, pasi kanë ekzekutuar të gjitha detyrimet e mëparshme

të energjisë elektrike;

b) konsumin dhe kostot aktuale të energjisë elektrike, me qëllim mundësimin e menaxhimit të konsumit të energjisë nga ana e klientëve;

c) mënyrat e ndryshme të pagesës, të cilat nuk duhet të jenë diskriminuese midis klientëve. Sistemet e parapagimit, nëse do të aplikohen, duhet të jenë të drejta dhe të reflektojnë konsumin e pritsëm;

ç) mundësinë e përdorimit të procedurave të thjeshta për ndjekjen e ankesave të tyre;

d) ndryshimin e kushteve të kontratës të paktën 14 ditë përpara zbatimit të tyre, duke përfshirë informacionin në lidhje me të drejtën e klientëve për të zgjidhur në mënyrë të njëanshme kontratën e furnizimit pa kosto shtesë, me lëshimin e njoftimit;

dh) të dhënat e konsumit të tij, duke i mundësuar çdo klienti akses ndaj të dhënave të matjes, në bazë të një marrëveshjeje të qartë dhe pa pagesë;

e) të drejtat e tyre, në përputhje me udhëzuesin e miratuar nga Komuniteti i Energjisë.

4. Furnizuesit nëpërmjet faturës së konsumit të energjisë elektrike dhe/apo materialeve promovuese, informon në mënyrë të qartë klientët për:

a) të dhëna për çdo burim energjie të siguar nga furnizuesi gjatë vitit të mëparshëm;

b) elementet përbërëse të çmimit dhe kostot përkatëse;

c) të dhënat për ndikimin në mjedis të dioksidit të karbonit dhe mbeturinave radioaktive të emetuara gjatë prodhimit të energjisë elektrike, të siguar nga furnizuesi në vitin e mëparshëm.

5. Furnizuesit do t'u ofrojnë klientëve fundorë një zgjedhje të gjerë të mënyrave të pagesës. Këto mënyra pagese nuk duhet të bëjnë dallime të padrejta midis klientëve. Çdo ndryshim në kostot në lidhje me mënyrat e pagesës ose sistemet e parapagimit duhet të jetë objektiv, jodiskriminues dhe proporcional dhe nuk duhet të tejkalojë kostot direkte të kryera nga klientët fundor për përdorimin e një mënyre specifike pagese ose një sistemi parapagimi. Klientët familjarë që kanë akses në sistemet e parapagimit nuk do të vihen në kushte të pafavorshme nga sistemet e parapagimit.

Neni 101

Të drejtat e furnizuesit

Furnizuesit, përveç të drejtave të përcaktuara në kontratë, sipas nenit 113, të këtij ligji, kanë këto të drejta:

a) të përdorin, sipas kushteve të rregulluara, shërbimet e operatorit të tregut, Operatorit të Sistemit të Transmetimit, Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, në bazë të rregullave të tregut, Kodeve të Rrjetit dhe kontratave përkatëse;

b) të kenë akses në sistemin e transmetimit dhe sistemin e shpërndarjes, në përputhje me dispozitat për aksesin e palëve të treta, të përcaktuar në nenin 32, të këtij ligji.

c) të kërkojnë ndërprerjen e furnizimit me energji elektrike nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, kur klienti nuk përmbush detyrimet kontraktore, dhe rilidhjen e energjisë elektrike, kur klienti ka përmbushur detyrimet, të cilat shkaktuan ndërprerjen e furnizimit.

Neni 102

Shërbimi universal i furnizimit si detyrim i shërbimit publik

1. Furnizuesit e ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit, si detyrim i shërbimit publik, jo më vonë se data 31 dhjetor 2027, furnizojnë vetëm klientët fundorë që kualifikohen si klientë në nevojë, sipas pikës 4 të nenit 104, klientët familjarë dhe ndërmarrjet e vogla dhe mikro me një konsum vjetor të energjisë elektrike më të vogël se 100,000 kWh, sipas pikës 5 të nenit 104, brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, me çmime të

rregulluara, lehtësisht dhe qartësisht të krahasueshme, transparente dhe jo-diskriminuese, sipas kushteve të përcaktuara nga ERE. Furnizuesi, i ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit, si detyrim i shërbimit publik, nuk furnizon klientët fundorë që operojnë në tregun e liberalizuar.

2. Furnizuesit e ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit, si detyrim i shërbimit publik, blejnë energji elektrike sipas procedurave transparente, jodiskriminuese, bazuar në çmimet e tregut, pavarësisht nëse blerja bëhet në tregun bilateral apo të organizuar.

Neni 103

Kushtet e përgjithshme të kontratës së shërbimit universal të furnizimit si detyrim i shërbimit publik

1. ERE miraton kushtet e përgjithshme të kontratës së furnizimit me energji elektrike, që lidhet ndërmjet klientit fundor dhe furnizuesit të ngarkuar me shërbimin universal të furnizimit, si një detyrim i shërbimit publik.

2. Furnizuesi universal, përveç kushteve të kontratës, të parashikuara në nenin 94, të këtij ligji, duhet:

a) të informojë klientët për të drejtat e tyre dhe për kushtet e furnizimit sipas shërbimit universal;

b) të njoftojë klientët për kushtet e furnizimit dhe çmimin e energjisë elektrike, përfshirë informimin për të drejtën e tyre për të zgjedhur një furnizues tjetër;

c) të furnizojë me energji elektrike, në kushtet e shërbimit universal, kategori të caktuara të klientëve brenda territorit, për të cilin janë licencuar, për të kryer shërbimin universal, sipas parashikimeve të neneve 102 dhe 104 të këtij ligji;

ç) të njoftojë klientin për marrjen e masave për ekzekutimin e detyrueshëm për detyrimet e papaguara;

d) të furnizojë klientët në nevojë, duke respektuar kushtet e përcaktuara në nenin 115 të këtij ligji;

dh) të paguajë për energjinë e lëvruar, sipas shërbimit universal të furnizimit, në përputhje me çmimet e miratuara nga ERE, sipas metodologjisë së përcaktuar në nenin 21 të këtij ligji;

e) të publikojë në faqen e internetit çmimet e furnizimit në kushtet e shërbimit universal, të miratuara nga ERE.

3. Kushtet e përgjithshme të kontratës së furnizimit publikohen në faqen e internetit të ERE-s, si dhe në faqet e internetit të furnizuesit.

Neni 104

Kushtet për çmimet e rregulluara

- 1 ERE përcakton çmimet e rregulluara vetëm për klientët fundorë që furnizohen sipas shërbimit universal të furnizimit, sipas përcaktimit të pikës 1 të nenit 102 të këtij ligji.
- 2 Çmimet e energjisë elektrike që i nënshtrohen rregullimit për shërbimin universal të furnizimit duhet të pasqyrojnë kostot e përcaktuara në metodologjitë përkatëse.
- 3 ERE përcakton afatin e zbatimit të çmimeve të rregulluara për kategori specifike klientësh dhe rishikon çdo vit nivelin e miratuar të çmimit.
- 4 Zbatimi i çmimeve të rregulluara gjatë përcaktimit të detyrimeve të shërbimit universal në

lidhje me furnizimin me energji elektrike të klientëve në nevojë duhet të jetë në përputhje me kriteret e mëposhtme:

- a) duhet të ndjekë një interes të përgjithshëm ekonomik dhe të mos shkojë përtej asaj që është e nevojshme për të arritur atë interes të përgjithshëm ekonomik;
- b) duhet të jetë i përcaktuar qartë, transparent, jodiskriminues dhe i verifikueshëm;
- c) duhet të garantojë akses të barabartë për shoqëritë që ushtrojnë aktivitet në sektorin e energjisë elektrike të Palëve të Komunitetit të Energjisë tek klientët;
- ç) duhet të jetë i kufizuar në kohë dhe proporcional në lidhje me përfituesit e tij;
- d) nuk duhet të rezultojë në kosto shtesë për pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike në një mënyrë diskriminuese.

5 Për efekt të një periudhe tranzicioni, me qëllim vendosjen e një konkurrence efektive për kontratat e furnizimit me energji elektrike midis furnizuesve dhe për të arritur çmime me pakicë të energjisë elektrike plotësisht efektive të bazuara në treg, zbatimi i çmimeve të rregulluara gjatë përcaktimit të detyrimeve të shërbimit universal në lidhje me furnizimin me energji elektrike të klientëve në nevojë, klientëve familjarë dhe ndërmarrjeve të vogla dhe mikro me një konsum vjetor më të vogël se 100,000 kWh, duhet të jetë në përputhje me kriteret e përcaktuara në pikën 4 dhe duhet:

- a) të shoqërohet nga një sërë masash për të arritur konkurrencë efektive dhe një metodologji për vlerësimin e progresit në lidhje me këto masa;
- b) të përcaktohet duke përdorur një metodologji që siguron trajtim jodiskriminues të furnizuesve;
- c) të vendoset me një çmim mbi koston, në një nivel ku mund të ndodhë konkurrencë efektive në çmime;
- ç) të jenë të hartuara për të zbutur çdo ndikim negativ në tregun me shumicë të energjisë elektrike;
- d) të sigurojë që të gjithë përfituesit e masave të tilla të përcaktimit të çmimeve të kenë mundësinë të zgjedhin oferta konkurruese të tregut dhe të informohen drejtpërdrejt të paktën çdo tremujor për disponueshmërinë e ofertave dhe kursimeve në tregun e liberalizuar, në veçanti të kontratave dinamike të çmimeve të energjisë elektrike, dhe të sigurojë që atyre t'u ofrohet ndihmë për të kaluar në një ofertë të bazuar në treg;
- dh) të sigurojë se, me kusht që promovimi i vendosjes sistematike të sistemeve inteligjente të matjes të vlerësohet pozitivisht sipas pikës 4 të nenit 91, të gjithë përfituesit e masave të tilla të përcaktimit të çmimeve të kenë të drejtë dhe t'u ofrohet instalimi i matësve inteligjentë pa asnjë kosto paraprake shtesë për klientin, të informohen drejtpërdrejt për mundësinë e instalimit të matësve inteligjentë dhe t'u ofrohet ndihma e nevojshme;
- e) të mos çojë në ndërsuvencionim të drejtpërdrejtë midis klientëve të furnizuar në treg të lirë dhe atyre të furnizuar me çmime të rregulluara.

6 Furnizuesi i ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit mund t'u kërkojë klientëve fundorë që furnizohen sipas shërbimit universal të furnizimit të bëjnë një deklaratë mbi statusin e tyre si klientë familjarë në nevojë, klientë familjarë dhe ndërmarrje të vogla dhe mikro me një konsum vjetor të energjisë elektrike më të vogël se 100,000

kWh përkatësisht, nëse të dhënat përkatëse nuk janë në dispozicion të furnizuesit të ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit. Klientët të cilëve u kërkohet të bëjnë deklarata të tilla duhet ta paraqesin këtë deklaratë mbi të drejtën e tyre për t'u furnizuar brenda 60 ditëve nga marrja e kërkesës përkatëse. Pas 1 janarit 2027, furnizuesi i ngarkuar me detyrimin e shërbimit universal të furnizimit duhet ta ndërpresë marrëveshjen e furnizimit të atyre klientëve që nuk bëjnë një deklaratë mbi të drejtën e tyre për t'u furnizuar sipas shërbimit universal të furnizimit.

- 7 Ministria duhet të njoftojë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë për masat e marra në përputhje me pikat 4 dhe 5 brenda një muaji pas miratimit të tyre. Njoftimi duhet të shoqërohet me një shpjegim se pse zbatohen masat e caktimit të çmimit, se si përmbushen kërkesat e përcaktuara në pikat 4 dhe 5 dhe për efektet e masave të njoftuara mbi konkurrencën. Njoftimi duhet të përshkruajë gamën e përfituesve, kohëzgjatjen e masave dhe numrin e klientëve familjarë të prekur nga masat, si dhe duhet të shpjegojë se si janë përcaktuar çmimet e rregulluara.
- 8 Ministria, deri më 1 janar 2028, duhet t'i paraqesë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë raporte mbi zbatimin e dispozitave të këtij neni, domosdoshmërinë dhe proporcionalitetin e masave të përcaktimit të çmimeve, si dhe një vlerësim të progresit drejt arritjes së konkurrencës efektive midis furnizuesve dhe kalimit në çmime të bazuara në treg. Raporti, në veçanti, duhet të mbulojë përputhshmërinë e masave të përcaktuara në pikën 5 të këtij neni me kushtet e përcaktuara aty nga furnizuesi që kërkohet të zbatojë një masë të tillë, si dhe mbi ndikimin e çmimeve të rregulluara në gjendjen finaciare të furnizuesit të prekur.

Neni 105 **Furnizuesi i mundësisë së fundit**

1. Furnizuesi i mundësisë së fundit është i detyruar të furnizojë klientët, të cilët mbeten pa furnizues, në rastet kur:
 - a) furnizuesi i mëparshëm është në kushtet e paafësisë paguese ose është në proces falimentimi;
 - b) furnizuesit të mëparshëm i është hequr ose i është pezulluar përkohësisht licenca;
 - c) klienti nuk ka arritur të gjejë një furnizues në treg.
2. ERE miraton rregulloren që përcakton kriteret e vlerësimit dhe përzgjedhjes së furnizuesit të mundësisë së fundit, në përputhje me Vendimin e Këshillit të Ministrave të përmendur në nenin 87.1, detyrimet e tij, transferimin e klientëve drejt dhe nga furnizuesi i fundit, si dhe të drejtat e klientëve fundorë për t'u furnizuar nga furnizuesi i mundësisë së fundit.

Neni 106 **Përcaktimi i furnizuesit të mundësisë së fundit**

1. Këshilli i Ministrave miraton kushtet dhe procedurat për caktimin e furnizuesit të mundësisë së fundit.
2. ERE, bazuar në kushtet e përcaktuara sipas pikës 1, të këtij neni, cakton furnizuesin e mundësisë së fundit.
3. Furnizuesi i mundësisë së fundit caktohet për një periudhë prej tre vjetësh. Vendimi i caktimit përmban kushtet e shërbimit të furnizimit të mundësisë së fundit, informacion në lidhje me

përcaktimin e çmimeve dhe ndryshimet e tij, si dhe kushtet kontraktore.

4. Çmimi, me të cilin furnizuesi i mundësisë së fundit furnizon me energji elektrike, përcaktohet nga ERE sipas metodologjisë së miratuar prej saj, në përputhje me përcaktimet e nenit 21 të këtij ligji.

Neni 107 **Ndryshimi i furnizuesit**

1. Ndërrimi i furnizuesve bëhet me kërkesë të klientit fundor dhe pa kosto shtesë për të, përveç rasteve të parashikuara në pikën 3 të këtij neni. Furnizuesi aktual është i detyruar të furnizojë klientin fundor deri në përfundim të procedurës për ndryshimin e furnizuesit.

2. Klientët familjarë dhe ndërmarrjet e vogla dhe mikro duhet të sigurohen që nuk do të ngarkohen me tarifa të lidhura me ndryshimin e furnizuesit.

3. Furnizuesit mund të kenë të drejtë t'u ngarkojnë klientëve, përveç atyre të përshkruar në pikën 2, me tarifa të përfundimit të kontratës, kur këta klientë i ndërpresin vullnetarisht përpara skadimit të afatit të tyre, kontratat e furnizimit me energji elektrike me çmim fiks dhe afat të caktuar, me kusht që tarifa të tilla të jenë pjesë e një kontrate që klienti e ka lidhur vullnetarisht dhe t'i jenë komunikuar qartë klientit para se të lidhet kontrata. Tarifa të tilla duhet të jenë proporcionale dhe nuk duhet të tejkalojnë humbjen e drejtpërdrejtë ekonomike për furnizuesin që rezulton nga ndërprerja e kontratës nga klienti, duke përfshirë kostot e çdo investimi ose shërbimi të paketuar që i është ofruar tashmë klientit si pjesë e kontratës. Barra e provës së humbjes së drejtpërdrejtë ekonomike do të jetë mbi furnizuesin ose pjesëmarrësin e tregut të angazhuar në agregim, dhe lejueshmëria e tarifave të përfundimit të kontratës do të monitorohet nga ERE.

4. Rregullat për ndryshimin e furnizuesve të energjisë elektrike, miratohen nga ERE dhe përfshijnë:

- a) Periudhën maksimale, sipas rregullave të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni;
- b) kushtet që duhet të përmbushë furnizuesi i ri në lidhje me rregullat e balancimit;
- c) detyrimet e operatorit të sistemit me të cilin është i lidhur klienti fundor;
- ç) detyrimet e klientëve fundorë për të: (i) ekzekutuar të gjitha detyrimet në raport me furnizuesin e parë, (ii) pasur një marrëveshje për shlyerjen me këste të borxhit me furnizuesin e mëparshëm ose (iii) pasur një marrëveshje të lidhur midis furnizuesve, ku furnizuesi i ri merr përsipër borxhin e mëparshëm të klientit.

5. Pavarësisht dispozitave të pikes 1, 2 dhe 3 të këtij neni, rregullat për ndryshimin e furnizuesve të energjisë elektrike duhet të sigurojnë që e drejta për të ndërruar furnizuesin t'u jepet të gjithë klientëve në një mënyrë jodiskriminuese për sa i përket kostos, përpjekjes dhe kohës.

6. Klientët familjarë kanë të drejtë të marrin pjesë në skemat kolektive të ndryshimit të furnizuesve të energjisë elektrike. Rregullat për ndryshimin e furnizuesve të energjisë elektrike duhet të sigurojnë, në lidhje me skemat kolektive të ndërrimit, mbrojtjen maksimale të konsumatorit për të shmangur çdo praktikë abuzive dhe barrierë administrative të pajustificuar.

7. Ndërrimi i furnizuesve duhet të kryhet brenda kohës më të shkurtër të mundshme. Çdo klient që dëshiron të ndryshojë furnizues, duke respektuar kushtet kontraktuale, ka të drejtë për një ndryshim të tillë brenda një maksimumi prej tre javësh nga data e kërkesës. Procesi teknik i ndryshimit të furnizuesit nuk duhet të zgjasë më shumë se 24 orë.
- 2 Çdo ankesë në lidhje me procedurën e ndryshimit të furnizuesit i paraqitet ERE-s. Ankesa nuk pezullon afatin për ndryshimin e furnizuesit dhe/ose hyrjen në fuqi të kontratës së re të furnizimit.
- 3 Për qëllimet e këtij neni, ndryshimi i furnizuesve mbulon edhe ndryshimin e agreguesve.

Neni 108 **Ruajtja e të dhënave**

1. Të licencuarit për furnizimin e energjisë elektrike ruajnë të dhëna për kontratat e furnizimit me energji elektrike, për kontratat me operatorët e shitjes me shumicë dhe operatorët e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes, për një periudhë të paktën pesëvjeçare. Këto të dhëna, nëse kërkohet, mund t'i vihen në dispozicion ERE-s dhe/ose Autoritetit të Konkurrencës.

2. Të dhënat përfshijnë detaje për karakteristikat e transaksioneve, të tilla si kohëzgjatja, rregullat e shpërndarjes dhe të shlyerjes, sasia, afatet e ekzekutimit, çmimet e transaksionit, mjetet e identifikimit të operatorit të shitjes me shumicë në fjalë, detajet e specifikuara për të gjitha kontratat e pashlyera të furnizimit me energji elektrike, si dhe derivativët e energjisë elektrike.

3. ERE mund të vërë në dispozicion të pjesëmarrësve të tregut pjesë të këtij informacioni, duke ruajtur konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar.

Neni 109 **Situatat emergjente në furnizimin me energji elektrike**

1. Këshilli i Ministrave mund të shpallë gjendjen e emergjencës në furnizimin me energji elektrike në rast të:

a) një force madhore, përfshirë edhe një thatësi, e cila redukton prodhimin e hidrocentraleve në Shqipëri;

b) masave të marra nga strukturat shtetërore për garantimin e sigurisë kombëtare dhe mbrojtjen e vendit;

c) aksidenteve dhe avarive në pajisjet e prodhimit, transmetimit dhe shpërndarjes së sistemit të energjisë elektrike;

ç) mungesave afatgjata të burimeve parësore energjetike për prodhimin e energjisë elektrike.

2. Gjatë situatave emergjente, të licencuarit dhe klientët duhet të respektojnë kufizimet në përdorimin e energjisë elektrike. Ministri përcakton shtrirjen dhe mënyrën e kufizimit të furnizimit me energji elektrike.

3. Kufizimet e furnizimit në situata të jashtëzakonshme bazohen në kritere të paracaktuara, që kanë të bëjnë me menaxhimin e disbalancave prej Operatorit të Sistemit të Transmetimit. Çdo masë mbrojtëse merret në konsultim të ngushtë me operatorët e sistemeve të transmetimit të vendeve ndërkuftare, duke respektuar marrëveshjet përkatëse dypalëshe, përfshirë edhe marrëveshjet për shkëmbimin e informacionit.

4. Të licencuarit nuk janë përgjegjës për sanksionet e ardhura si rezultat i ndërprerjes ose kufizimit të energjisë elektrike, për rastet e parashikuara në pikën 1, të këtij neni, përveç rasteve kur

situata e emergjencës vjen si rezultat direkt i fajit të të licencuarit.

5. Në situata emergjente, me propozimin e ministrit dhe pas marrjes së mendimit të Komitetit për Emergjencat Civile, Këshilli i Ministrave mund të vendosë mbi të licencuarit detyrimin e shërbimit publik në lidhje me sigurinë e furnizimit, duke përfshirë detyrimin e importit të energjisë elektrike, detyrimin e furnizimit vetëm të kategorive të caktuara të klientëve ose kushte të tjera të veçanta në kryerjen e aktiviteteve të licencuara. Ky detyrim do të jetë në përpjesëtim me emergjencën dhe nuk duhet të shtrihet përtej periudhës së nevojshme për kapërcimin e kësaj situatë.

6. Çdo kosto shtesë e shkaktuar ndaj të licencuarit, për shkak të vendosjes së detyrimit të shërbimit publik, pasi vlerësohet nga Ministria e Financave dhe ERE, me propozim të ministrit dhe Komitetit për Emergjencat Civile, kompensohet nga Buxheti i Shtetit. Ky kompensim do të jetë në përputhje me nenin 47 të këtij ligji dhe me legjislacionin në fuqi për ndihmën shtetërore.

SEKSIONI II

PAGIMI I DETYRIMEVE TË ENERGJISË ELEKTRIKE NDAJ FURNIZUESIT TË NGARKUAR ME SHËRBIMIN UNIVERSAL TË FURNIZIMIT SI DETYRIM I SHËRBIMIT PUBLIK

Neni 110

Pagesa e detyrimeve të energjisë elektrike ndaj furnizuesit të ngarkuar me shërbimin universal të furnizimit si detyrim i shërbimit publik

Klienti fundor i energjisë elektrike është i detyruar të paguajë detyrimet e energjisë, sipas përcaktimeve të kontratës së furnizimit. Nëse klienti nuk paguan detyrimin e energjisë elektrike, furnizuesi i energjisë elektrike, i ngarkuar me shërbimin universal të furnizimit si detyrim i shërbimit publik, njofton me shkrim klientin për masat që do të marrë për arkëtimin e detyrimit, sipas përcaktimeve të kontratës dhe/ose të këtij ligji.

Neni 111

Masat e ekzekutimit të detyrueshëm të detyrimeve të papaguara

Për të siguruar ekzekutimin e detyrimit të papaguar furnizuesi, në përputhje me parashikimet e kontratës, merr masat e mëposhtme:

- a) fillon procedurën e ndërprerjes së energjisë elektrike;
- b) fillon procedurat e ekzekutimit të detyrueshëm, duke kërkuar lëshimin e urdhrin të ekzekutimit, sipas përcaktimeve të Kodit të Procedurës Civile dhe ligjit nr. 8662, datë 18.9.2000, “Për trajtimin si titull ekzekutiv të faturës së konsumit të energjisë elektrike”, të ndryshuar;
- c) vendos barrën hipotekore mbi pasurinë e paluajtshme që furnizohet me energji elektrike, pas lëshimit të urdhrin të ekzekutimit nga gjykata përkatëse, në rast se detyrimi i papaguar, që rrjedh nga një kontratë furnizimi energjie elektrike, është mbi 1 500 000 (një milion e pesëqind mijë) lekë për klientin jofamiljar.

Neni 112

Vendosja e barrës hipotekore

1. Për detyrimet e papaguara të energjisë elektrike, të përcaktuara në shkronjën “c”, të nenit 111, të këtij ligji, furnizuesi njofton klientin për fillimin e procedurës për vendosjen e barrës hipotekore. Njoftimi bëhet me shkrim dhe i dërgohet klientit me postë me lajmërim marrjeje.
2. Klienti brenda 30 ditëve kalendarike nga marrja e njoftimit, ka të drejtë të ankimojë

fillimin e procedurave për vendosjen e barrës hipotekore pranë furnizuesit. Furnizuesi shqyrton ankimin brenda 15 ditëve nga data e depozitimit të ankimit.

3. Kur ankesa e klientit vlerësohet e drejtë nga furnizuesi dhe/ose konstatohet se klienti ka shlyer detyrimet e papaguara brenda afatit të ankimit, furnizuesi nuk vijon me procedurën për vendosjen e barrës hipotekore.

4. Kërkesa për të vendosur barrën hipotekore mbi pasurinë e paluajtshme, bëhet me shkrim nga furnizuesi dhe i drejtohet zyrës vendore të regjistrimit të pasurive të paluajtshme, ku gjendet pasuria e paluajtshme, vetëm pas lëshimit të urdhrit të ekzekutimit nga gjykata përkatëse. Kërkesa i njoftohet me postë me lajmërim marrjeje klientit fundor. Kërkesa për vendosjen e barrës hipotekore duhet të përmbajë të dhënat e nevojshme për të identifikuar klientin, detyrimin e papaguar dhe pasurinë objekt të barrës hipotekore.

5. Me lëshimin e urdhrit të ekzekutimit nga gjykata përkatëse për vendosjen e barrës hipotekore, furnizuesi fillon procedurat e ekzekutimit të detyrueshëm nëpërmjet përbaruesit gjyqësor, sipas parashikimeve të Kodit të Procedurës Civile dhe ligjit nr. 8662, datë 18.9.2000, “Për trajtimin si titull ekzekutiv të faturës së konsumit të energjisë elektrike”, të ndryshuar.

6. Klienti ka të drejtë të ankimojë vendosjen e barrës hipotekore në gjykatë.

PJESA E SHTATË KLIENTËT DHE MBROJTJA E KLIENTIT

Neni 113

Të drejtat dhe detyrimet e klientëve

1. Të gjithë klientët kanë të drejtë të zgjedhin furnizuesin e tyre të energjisë elektrike, vendas ose të huaj, me çmime të parregulluara, sipas një marrëveshjeje furnizimi, e cila është në përputhje me rregullat e tregut dhe kushtet e përgjithshme për furnizim, të miratuar nga ERE.

2. Klienti fundor ka të drejtë:

- a) të furnizohet me energji elektrike në përputhje me kushtet e vendosura në kontratë;
- b) të paraqesë ankesë pranë ERE-s, nëse nuk furnizohet sipas kushteve të vendosura në kontratë;
- c) të përfitojë nga furnizuesi një trajtim jodiskriminues;
- ç) të marrë të gjitha informacionet e nevojshme nga furnizuesit, në përputhje me nenin 100 të këtij ligji;
- d) të marrë informacion të plotë për çmimet, tarifat, termat dhe kushtet standarde, në lidhje me aksesin dhe përdorimin e shërbimeve të energjisë elektrike;
- dh) të përdorë mekanizma të ndryshëm të pagesës dhe të mbrohet prej metodave të padrejta të faturimit;
- e) të mos paguajë asnjë kosto shtesë lidhur me ndryshimin e furnizuesit;
- ë) të përfitojë nga procedura transparente e të thjeshta për trajtimin e ankesave të tyre, te cilat kur është e mundur, parashikojnë një sistem rimbursimi dhe/ose kompensimi.
- f) të informohet për të drejtën e tij për sa i përket shërbimit universal të furnizimit, në përputhje me nenin 83 të këtij ligji;
- g) të informohet për konsumin e tij dhe kostot respektive të energjisë elektrike, në varësi të pajisjeve matëse, me të cilat është i pajisur klienti. Ky shërbim ofrohet pa kosto shtesë për klientin;

gj) të marrë një informacion për konsumin dhe gjendjen financiare të mbylljes, pas çdo ndryshimi të furnizuesit të energjisë elektrike, jo më vonë se 20 ditë nga ndryshimi i tij.

3. Klienti fundor ka detyrim:

- a) të paguajë për energjinë elektrike, në përputhje me kushtet e kontratës;

b) t'i mundësojë Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes ose Operatorit të Sistemit të Transmetimit instalimin, mirëmbajtjen dhe leximin e pajisjeve për matjen e konsumit të energjisë elektrike;

c) të respektojë kushtet e kontratës së furnizimit.

4. Të gjithë klientët kanë të drejtë të kontraktjnë disa furnizues njëkohësisht, me kusht që të vendosen pikat e nevojshme të lidhjes dhe matjes.

Neni 114 **Klientët në nevojë**

1. Ministria përgjegjëse për çështjet sociale, në bashkëpunim me ministrinë , Ministrinë e Financave, dhe në konsultim me ERE-n e grupet e interesit, harton kriteret, procedurat për përfitimin e statusit të klientit në nevojë dhe mënyrën e trajtimit të tyre, të cilat miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Kriteret për përfitimin e statusit të klientit në nevojë marrin në konsideratë:

a) klientët me të ardhura më të ulëta, të cilët e përdorin energjinë elektrike për furnizimin e vendbanimit tyre të përhershëm;

b) klientët që kanë konsum të energjisë elektrike të lidhur në rrjetin njëfazor me një fuqi maksimale prej 16 amper;

c) nivelin maksimal të konsumit të energjisë për person, në varësi të sezonit;

d) mosha e klientit;

ë) çdo kriter tjetër i miratuar nga Këshilli i Ministrave.

3. Për qëllimin e përcaktimit të numrit të klientëve familjarë në varfëri energjetike, Ministria përgjegjëse për çështjet sociale, në bashkëpunim me ministrinë përgjegjëse për energjinë, ministrinë e Financave, si dhe në konsultim me ERE-n dhe palët e interesuara, harton një tërësi kriteresh, që mund të përfshijnë të ardhurat e ulta, shpenzimet e larta të të ardhurave të disponueshme për energji dhe efikasitet të dobët energjetike, të cilat miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

3. Klientët në nevojë, që përfitojnë mbështetje financiare nga Buxheti i Shtetit, regjistrohen në një regjistër të veçantë nga struktura përkatëse pranë ministrisë përgjegjëse për mirëqenien sociale. Ky informacion i dërgohet Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe furnizuesit të energjisë elektrike.

4. Klientët në nevojë, që përfitojnë mbështetje financiare nga Buxheti i Shtetit, duhet të përdorin fondet e përfituara për të paguar detyrimet e energjisë elektrike.

5. Financimi për mbështetje të klientëve në nevojë duhet të bëhet në mënyrë jodiskriminuese, duke mos lejuar ndërfinancimin nga kategoritë e tjera të klientëve të energjisë elektrike.

6. Financimi dhe mbështetja e klientëve në nevojë nuk do të pengojë hapjen efektive të tregut shqiptar apo funksionimin e tij.

7. Ministria do të njoftojë Sekretariatit e Komunitetit të Energjisë për çdo masë të ndërmarrë për mbrojtjen e klientëve në nevojë.

8. Nëse për shkak të ndryshimit të rrethanave, klienti humb statusin e klientit në nevojë, struktura përkatëse pranë ministrisë përgjegjëse për mirëqenien sociale e heq nga regjistri i klientëve në nevojë dhe njofton Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe furnizuesin. Të dhënat e klientit të hequr nga regjistri i klientëve në nevojë duhet të ruhen për një periudhë prej 5 vjetësh pas cregjistrimit.

9. Mbi bazën e të dhënave të përcjella, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe furnizuesi

krijojnë dhe ruajnë një regjistër të të dhënave të klientëve në nevojë. Të dhënat e regjistrimit mund t'i vihen në dispozicion klientit në nevojë, në çdo kohë që kërkohen nga ky i fundit

Neni 115

Furnizimi për klientët në nevojë

1. Klientët familjarë, të cilët kanë përfituar statusin e klientëve në nevojë, në përputhje me kushtet e përcaktuara në nenin 114, të këtij ligji, kanë të drejtën e përfitimit të shërbimit të furnizimit universal, sipas parashikimeve të këtij ligji.

2. Kontrata e furnizimit të klientëve në nevojë fillon në ditën që klienti regjistrohet prej Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes si klient në nevojë. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes paraqet informacion për furnizuesit e shërbimit universal për klientët në nevojë, brenda 5 ditëve nga regjistrimi i tyre.

3. Furnizuesi i klientit në nevojë i paraqet këtij të fundit kontratën dhe e informon rreth të drejtave dhe kushteve të furnizimit nën shërbimin universal.

4. Klienti në nevojë furnizohet me energji elektrike sipas tarifave të miratuara nga ERE dhe në përputhje me nenin 104 të këtij ligji.

5. Furnizuesi, që furnizon me energji elektrike klientin në nevojë, mund të ndërpresë shërbimin, bazuar në kushtet specifike të ndërprerje për këtë kategori klientësh, në përputhje me rregullat përkatëse të miratuara nga ERE.

6. Kontrata e furnizimit të klientëve në nevojë përfundon në fund të muajit të dytë, nga momenti i çregjistrimit të klientit si klient në nevojë prej Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dërgon informacion te furnizuesi për klientët e çregjistruar, sipas njoftimit për daljen nga kategoria e klientit në nevojë, në fund të çdo muaji.

PJESA E TETË

TREGU I ENERGISË ELEKTRIKE

Neni 116

Tregu i energjisë elektrike

1. Tregjet e energjisë elektrike do të organizohen dhe operojnë në përputhje me qëllimet dhe synimet e këtij ligji, si dhe duke iu përmbajtur rregullave të tregut.

2. Ministri, në bashkëpunim me palët e interesuara në sektorin e energjisë elektrike dhe pasi merr mendimin e Autoritetit të Konkurrencës, harton modelin e tregut të energjisë elektrike, që miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, ku përcaktohen të paktën:

a) mënyrat e bashkëpunimit ndërmjet pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike;

b) marrëdhëniet kontraktore të nevojshme;

c) informacioni dhe shkëmbimi i të dhënave kryesore, të kërkuara mes pjesëmarrësve të tregut.

3. Pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike kontribuojnë në mirëfunksionimin dhe transparencën e tregjeve me shumicë dhe pakicë.

4. Tregtarët dhe furnizuesit e energjisë elektrike, të regjistruar në Palë të tjera të Komunitetit të Energjisë, kanë të drejtë të marrin pjesë në tregjet e energjisë elektrike, mbi bazën e parimeve të reciprocitetit dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 117

Operatori i Tregut

1. Tregjet e organizuara me shumicë dhe derivativët e tregut të energjisë elektrike organizohen dhe menaxhohen nga Operatori i Tregut, i licencuar nga ERE. Operatori i Tregut është subjekti përgjegjës për menaxhimin dhe administrimin e tregjeve të organizuara të energjisë elektrike nëpërmjet platformave të tregimit, në lidhje me tregjet e ditës në avancë dhe të të njëjtës ditë dhe për aktivitetet që lidhen me të, përfshirë aktivitetin e klerimit dhe shlyerjes ndërmjet pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike, në përputhje me rregullat e tregut, aktet rregullatore, rregulloret dhe modelin e tregut.

2. Forma ligjore dhe struktura e pronësisë së kapitalit të Operatorit të Tregut miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit dhe ministrisë përgjegjëse për pronësinë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit.

3. Këshilli i Ministrave, me propozim të Ministrit, miraton përzgjedhjen e aksionerëve të Operatorit të Tregut, si dhe kriteret e veçanta që këto subjekte do të plotësojnë.

4. Operatori i Tregut, pa kufizim, mund të kontraktojë dhe t'i kalojë palëve të treta shërbimet për funksionimin e platformave elektronike për tregjet e ditës në avancë dhe të të njëjtës ditë dhe tregun e derivativëve të energjisë elektrike, si dhe aktivitetin e klerimit dhe shlyerjes. Çdo palë e tretë që mer shërbime të tilla do t'i bazojë këto shërbime tek Operatori i Tregut, duke përdorur një sistem tregtimi të ankandit të ditës në avancë dhe algoritmin përkatës korrespondues të bazuar në një konfigurim të pajtueshëm me tregun e bashkuar të ditës në avancë (SDAC), duke përdorur platformën e porosive korresponduese të ankandit të tregut të të njëjtës ditë ose sistemin e tregimit të pajtueshëm me tregun e bashkuar të të njëjtës ditë (SIDC) dhe algoritmin përkatës korrespondues ose një sistem klerimi dhe shlyerjeje financiare, si dhe një mjet të teknologjisë së informacionit për menaxhimin e riskut për klerimin dhe shlyerjen. Kur një ose më shumë institucione në Republikën e Shqipërisë, ose subjekte/shoqëri publike të krijuara sipas legjislacionit të Republikës së Shqipërisë nuk zotërojnë më shumë se gjysmën e kapitalit të regjistruar të Operatorit të Tregut dhe/ose nuk kontrollojnë më shumë se gjysmën e të drejtave të votave të lidhura me aksionet e kapitalit të Operatorit të Tregut dhe/ose nuk emërojnë më shumë se gjysmën e anëtarëve të këshillit të administrimit ose të bordit mbikëqyrës të Operatorit të Tregut, atëherë Operatori i Tregut nuk do të kualifikohet si një autoritet kontraktual sipas kuptimit të legjislacionit në fuqi për prokurimin publik.”

Neni 118 **Rregullat e tregut**

1. ERE, me propozimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe në bashkëpunim me të gjithë pjesëmarrësit e sektorit të energjisë elektrike, miraton rregullat e tregut që rregullojnë tregjet e energjisë elektrike, në përputhje me këtë ligj dhe modelin e tregut të energjisë elektrike, ku përfshihen rregullat për planifikimin, dispeçerimin, balancimin, zgjidhjen e mosmarrëveshjeve dhe kërkesat për menaxhimin e rezervës.

2. ERE, me propozim të Operatorit të Tregut dhe në bashkëpunim me të gjithë pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike, miraton rregullat e tregut të energjisë elektrike që rregullojnë aktivitetet e tregut të ditës në avancë dhe atij të të njëjtës ditë.

3. Rregullat e tregut do të sigurojnë që tregjet e energjisë elektrike të funksionojnë në përputhje me parimet e mëposhtme:

- a) çmimet formohen në bazë të kërkesës dhe ofertës;
- b) rregullat e tregut nxisin formimin e lirë të çmimeve dhe shmangin veprimet që pengojnë formimin e tyre mbi bazën e kërkesës dhe ofertës;
- c) rregullat e tregut lehtësojnë zhvillimin e gjenerimit më fleksibël, gjenerimit të qëndrueshëm me

karbon të ulët dhe kërkesës më fleksibile;

ç) klientët mundësohen të përfitojnë nga mundësitë e tregut dhe rritja e konkurrencës në tregjet me pakicë dhe fuqizohen të veprojnë si pjesëmarrës në tregjet e energjisë dhe në tranzicionin energjetik;

d) pjesëmarrja në treg e klientëve fundorë dhe ndërmarrjeve të vogla mundësohet përmes agregimit, për të ofruar oferta të përbashkëta në tregun e energjisë elektrike dhe për të operuar në mënyrë të përbashkët në sistemin elektroenergjetik, në përputhje me ligjin e konkurrencës;

dh) rregullat e tregut mundësojnë dekarbonizimin e sistemit elektroenergjetik dhe të ekonomisë, përfshirë integrimin e energjisë nga burimet e rinovueshme dhe nxitjen e eficiencës energjetike;

e) rregullat e tregut ofrojnë stimuj të përshtatshëm investimi për prodhim, veçanërisht për investime afatgjata në një sistem elektroenergjetik të dekarbonizuar dhe të qëndrueshëm, në depozitimin e energjisë, eficiencën energjetike dhe përgjigjen ndaj nga kërkesës, duke mundësuar konkurrencë të drejtë që garanton sigurinë e furnizimit;

ë) barrierat për rrjedhat ndërkufitare të energjisë elektrike dhe për transaksionet ndërkufitare në tregjet e energjisë dhe shërbimeve përkatëse eliminohen gradualisht;

f) rregullat e tregut parashikojnë bashkëpunim rajonal kur ai është efektiv;

g) prodhim i sigurt dhe i qëndrueshëm, depozitim i energjisë dhe përgjigjja ndaj kërkesës marrin pjesë në treg mbi baza të barabarta;

gj) të gjithë prodhuesit janë drejtpërdrejt ose tërthorazi përgjegjës për shitjen e energjisë elektrike që prodhojnë;

h) rregullat e tregut lejojnë zhvillimin e projekteve demonstruese në burime, teknologji ose sisteme energjetike të qëndrueshme, të sigurt dhe me karbon të ulët, të cilat realizohen dhe përdoren në dobi të shoqërisë;

i) rregullat e tregut mundësojnë dispeçerimin efikas të aseteve të prodhimit, depozitimit të energjisë dhe përgjigjes ndaj kërkesës;

j) rregullat e tregut lejojnë hyrjen dhe daljen nga tregu të shoqërive të prodhimit, depozitimit të energjisë dhe furnizimit me energji elektrike, bazuar në vlerësimin e tyre për qëndrueshmërinë ekonomike dhe financiare të veprimtarisë së tyre;

k) për t'u mundësuar pjesëmarrësve në treg mbrojtje nga rreziku i luhatjeve të çmimeve në bazë tregu dhe për të reduktuar pasigurinë mbi kthimet e ardhshme të investimeve, produktet afatgjata të mbrojtjes nga rreziku tregtohen në bursa në mënyrë transparente dhe kontratat afatgjata të furnizimit me energji mund të negocohen jashtë bursës (OTC), në përputhje me ligjin e konkurrencës;

l) rregullat e tregut lehtësojnë tregtimin e produkteve ndërmjet Palëve të Komunitetit të Energjisë dhe ndryshimet rregullatore marrin parasysh efektet si në tregjet dhe produktet afatshkurtra, ashtu edhe në tregjet dhe produktet afatgjata;

ll) pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike kanë të drejtë të aksesojnë rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes mbi kushte objektive, transparente dhe jo-diskriminuese

4. Rregullat e tregut do të sigurojnë gjithashtu që të mos ketë as kufi maksimal dhe as kufi minimal për çmimin e shitjes me shumicë të energjisë elektrike. Kjo dispozitë do të zbatohet, ndër të tjera, për ofertat dhe klerimin për të gjitha afatet kohore dhe do të përfshijë çmimet e energjisë balancuese dhe të disbalancave, pa cënuar kufijtë teknikë të çmimeve që mund të zbatohen në kuadrin kohor të balancimit dhe në afatet kohore të ditës në avancë dhe të të njëjtës ditë.

5. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk do të marrë asnjë masë për qëllime të ndryshimit të çmimeve të shitjes me shumicë.

6. ERE do të identifikojë politikat dhe masat e aplikuara që mund të çojnë në kufizimin indirekt të formimit të çmimeve me shumicë. Kur ERE ka identifikuar një politikë ose masë që mund të

ketë çuar në kufizimin e formimit të çmimit të shitjes me shumicë, ajo do të marrë të gjitha veprimet e duhura për të eliminuar ose, nëse nuk është e mundur, për të ulur ndikimin e kësaj politike ose mase në qëndrimin e ofertës. ERE do t'i japë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë një raport deri më 31 dhjetor 2026.

Neni 119

Tregjet e ditës në avancë dhe të të njëjtës ditë

- 1 Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO) do të organizojnë dhe menaxhojnë së bashku tregjet e integruara të ditës në avancë dhe brenda të njëjtës ditë. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe NEMO do të bashkëpunojnë me operatorë të tjerë të sistemit të transmetimit dhe NEMO-t e Palëve të tjera të Komunitetit të Energjisë për të maksimizuar efikasitetin dhe efektivitetin e tregtimit të energjisë elektrike të ditës në avancë dhe brenda të njëjtës ditë.
- 2 Tregjet e ditës në avancë dhe brenda të njëjtës ditë duhet të:

 - a) të jenë të organizuar në një mënyrë të tillë që të mos jetë diskriminues;
 - b) maksimizojnë aftësinë e të gjithë pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike për të menaxhuar disbalancat;
 - c) maksimizojnë mundësitë e të gjithë pjesëmarrësve në treg për të marrë pjesë në tregtinë ndër-zonale sa më afër kohës reale të jetë e mundur në të gjitha zonat e ofertimit;
 - ç) ofrojnë çmime që pasqyrojnë bazat e tregut, duke përfshirë vlerën në kohë reale të energjisë, mbi të cilat pjesëmarrësit e tregut janë në gjendje të mbështeten kur lidhin produkte mbrojtjeje afatgjatë nga rreziku;
 - d) garantojnë sigurinë operacionale duke mundësuar njëkohësisht përdorimin maksimal të kapaciteteve të transmetimit;
 - dh) të jenë transparent, duke mbrojtur njëkohësisht konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm tregtar dhe duke siguruar që tregtimi të zhvillohet në mënyrë anonime;
 - e) të mos bëjë dallim midis tregtive të kryera brenda një zone ofertimi dhe atyre ndërmjet zonave të ofertimit;
 - ë) të jenë të organizuara në një mënyrë të tillë që të sigurojnë që të gjithë pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike të kenë mundësi të aksesojnë tregun individualisht ose nëpërmjet agregimit.
 - f) të sigurojë që periudha e shlyerjes së disbalancave të jetë 15 minuta në të gjitha zonat e planifikimit, përveç rasteve kur ERE ka miratuar një derogim ose një përjashtim, i cili nuk duhet të kalojë 30 minuta, kur një përjashtim i tillë është miratuar nga të gjitha autoritetet rregullatore brenda një zone sinkrone.
- 3 Operatori i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike do të bashkëpunojë me ACER-in, do t'u përmbahet vendimeve të tij individuale, do të marrë në konsideratë mendimet dhe rekomandimet e tij dhe do t'i ofrojë atij informacion sipas kërkesës.
- 4 Operatori i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike do t'u lejojë pjesëmarrësve të tregut të tregtojnë energji sa më afër kohës reale të jetë e mundur dhe të paktën deri në kohën e mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës.

- 5** Operatori i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike duhet t'u ofrojë pjesëmarrësve të tregut mundësinë për të tregtuar energji në intervale kohore, të cilat janë të paktën po aq të shkurtra sa periudha e shlyerjes së disbalancave si për tregjet e ditës në avancë dhe për ato brenda të njëjtës ditë.
- 6** Operatori i Emëruar i Tregut të Energjisë Elektrike duhet të ofrojë produkte për tregtim në tregjet e ditës në avancë dhe brenda të njëjtës ditë, të cilat janë mjaftueshëm të vogla në madhësi, me madhësi minimale ofertash prej 500 kW ose më pak, për të lejuar pjesëmarrjen efektive të përgjigjes ndaj kërkesës, depozitimit të energjisë dhe burimeve të rinovueshme në shkallë të vogël, duke përfshirë pjesëmarrjen e drejtpërdrejtë nga klientët.

Neni 120

Tregjet në avancë me çmime të paracaktuara

1. ERE do të miratojë rregullat e harmonizuara të alokimit për të drejtat afatgjata të transmetimit në përputhje me Rregulloren e Komisionit (BE) 2016/1719 të miratuar nga Palët e Komunitetit të Energjisë.
2. Në përputhje me rregullat e përmendura në pikën 1 të këtij neni:
 - a) Operatori i Sistemit të Transmetimit do të akordojë të drejta afatgjata transmetimi ose vendos masa ekuivalente, për t'u mundësuar pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike, mbrojtjen nga rreziku i çmimeve ndërmjet zonave të ofertimit;
 - b) të drejtat afatgjata të transmetimit shpërndahen në mënyrë transparente, bazuar në treg dhe jodiskriminuese përmes një platforme të vetme ose rajonale të alokimit;
 - c) Operatori i Tregut është i lirë të zhvillojë produkte mbrojtjeje afatgjata nga rreziku (forward hedging products), përfshirë ato afatgjata, për t'iu ofruar pjesëmarrësve të tregut mundësi të përshtatshme për mbrojtjen nga rreziku financiar i luhatjeve të çmimeve.

Neni 121

Përgjegjësia e balancimit të pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike

1. Çdo pjesëmarrës në tregun e energjisë elektrike është përgjegjës për balancimin e tij. Për këtë qëllim, pjesëmarrësit në treg ose duhet të jenë palë përgjegjëse për balancimin ose duhet t'ia delegojnë përgjegjësinë e tyre në mënyrë kontraktuale një pale përgjegjëse për balancimin sipas zgjedhjes së tyre. Çdo palë përgjegjëse për balancimin duhet të jetë financiarisht përgjegjëse për disbalancat e saj dhe duhet të përpiqet të jetë e balancuar ose duhet të ndihmojë që sistemi i energjisë elektrike të jetë i balancuar.
2. Këshilli i Ministrave mund të zgjedhë të bëjë përjashtime nga përgjegjësia e balancimit për:
 - a) projektet demonstruese për teknologjitë inovative, me kusht që këto përjashtime të kufizohen në kohën dhe masën e nevojshme për arritjen e qëllimeve të demonstrimit;
 - b) impiantet e prodhimit që përdorin burime të rinovueshme të energjisë me një kapacitet të instaluar të energjisë elektrike më të vogël se 400 kW;

3. Kur Këshilli i Ministrave bën një përjashtim sipas pikës 2 sipas këtij neni, sigurohet që përgjegjësia financiare për disbalancat e shkaktuara, të përmbushet nga një pjesëmarrës tjetër në tregun e energjisë elektrike.
4. Për objektet e prodhimit të energjisë elektrike që do të autorizohen nga 1 janari 2027, shkronja "b" e pikës 2 të këtij neni, do të zbatohet vetëm për impiantet e prodhimit që përdorin burime të rinovueshme të energjisë me një kapacitet të instaluar të energjisë elektrike më të vogël se 200 kW
 2. Pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike mund të rregullojnë përgjegjësinë për balancimin, nëpërmjet një kontrate me Operatorin e Sistemit të Transmetimit duke marrë statusin e palës përgjegjëse për balancim ose duke nënshkruar një kontratë për transferimin e përgjegjësisë së balancimit ndaj një pale tjetër përgjegjëse për balancimin, duke u bërë pjesëtar i një grupi balancimi, në përputhje me rregullat e tregut të balancimit.
 3. Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës për përgatitjen e pasqyrave financiare për shlyerjen e detyrimeve të ndërsjella për disbalancat e shkaktuara nga pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike.
 4. Mënyra e trajtimit të disbalancave, të shkaktuara nga prodhuesit me përparësi të energjisë elektrike dhe kostot përkatëse për mbulimin e tyre, miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

Neni 122

Tregu i balancimit të energjisë elektrike

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron shërbimet e balancimit të sistemit prej ofruesve të këtij shërbimi në tregun e balancimit, në përputhje me rregullat e balancimit, të miratuara nga ERE.
2. Tregjet balancuese, duke përfshirë proceset e parakualifikimit, do të organizohen në atë mënyrë që:
 - a) të sigurojnë efektivisht jodiskriminim midis pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike, duke marrë parasysh nevojat e ndryshme teknike të sistemit të energjisë elektrike dhe kapacitetet e ndryshme teknike të burimeve të prodhimit dhe depozitimit të energjisë;
 - b) të sigurojnë që shërbimet të përcaktohen në mënyrë transparente dhe teknologjikisht neutrale, si dhe të prokurohen në mënyrë transparente, të bazuara në treg;
 - c) të sigurojnë akses jodiskriminues për të gjithë pjesëmarrësit e tregut, individualisht ose përmes agregimit, duke përfshirë energjinë elektrike të prodhuar nga burime të ndryshueshme të rinovueshme të energjisë dhe depozitimin e energjisë;
 - ç) të respektojnë nevojën për të akomoduar peshën në rritje të prodhimit të ndryshueshëm dhe futjen e teknologjive të reja.
3. Rregullat e balancimit përcaktojnë kushte lidhur me:
 - a) ofruesit e shërbimit të balancimit, sigurimin e shërbimeve të balancimit, përcaktimin e sasive të energjisë për t'u përdorur prej ofruesve të shërbimit të balancimit dhe shlyerjen e detyrimeve financiare ndaj ofruesve të shërbimit të balancimit;
 - b) pjesëtarët përgjegjës të grupit të balancimit, përfshirë krijimin dhe menaxhimin e llogarive të grupit të balancimit, përcaktimin e sasive të energjisë që do të përdoren për disbalancat dhe përgjegjësitë financiare të palëve përgjegjëse të grupit të balancimit.

3. Rregullat e balancimit duhet të parashikojnë në veçanti që:

- a) Çmimi i energjisë balancuese nuk duhet të paracaktohet në kontratat për kapacitetin balancues;
- b) Tregjet e balancimit duhet të sigurojnë sigurinë operative, duke lejuar njëkohësisht përdorimin maksimal dhe ndarjen efikase të kapacitetit ndërzonal përgjatë afateve kohore;
- c) Zgjidhja e energjisë balancuese për produktet standarde balancuese dhe produktet specifike balancuese do të bazohet në çmimet marxhinale (paguaj sipas kërkesës), përveç nëse të gjitha autoritetet rregullatore miratojnë një metodë alternative çmimesh në bazë të një propozimi të përbashkët nga të gjithë operatorët e sistemit të transmetimit, pas një analize që tregon se metoda alternative e çmimit është më efikase;
- ç) pjesëmarrësve të tregut u lejohet të bëjnë oferta sa më afër kohës reale të jetë e mundur, dhe kohët e mbylljes së portës së energjisë balancuese nuk duhet të jenë para kohës së mbylljes së portës ndërzonale brenda ditës;
- d) Disbalancat do të zgjidhen me një çmim që pasqyron vlerën në kohë reale të energjisë elektrike;
dh) Çmimi i disbalancave në çdo zonë duhet të jetë i barabartë me atë të zonës së ofertimit;
- e) Dimensionimi i kapacitetit rezervë do të kryhet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe do të lehtësohet në nivel rajonal;
- ë) prokurimi i kapacitetit balancues kryhet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe mund të lehtësohet në nivel rajonal. Rezervimi i kapacitetit ndërkufitar për këtë qëllim mund të jetë i kufizuar. Prokurimi i kapacitetit balancues bazohet në treg dhe organizohet në një mënyrë të tillë që të mos jetë diskriminues midis pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike në procesin e parakualifikimit, pavarësisht nëse pjesëmarrësit e tregut marrin pjesë individualisht apo nëpërmjet agregimit;
- f) Prokurimi i kapacitetit balancues do të bazohet në një treg primar, përveç rasteve dhe në masën që ERE ka parashikuar një përjashtim për të lejuar përdorimin e formave të tjera të prokurimit të bazuar në treg, për shkak të mungesës së konkurrencës në tregun e shërbimeve balancuese. Përjashtimet nga detyrimi për të bazuar prokurimin e kapacitetit balancues në përdorimin e tregjeve primare do të rishikohen çdo tre vjet;
- g) prokurimi i kapacitetit të balancimit në rritje dhe kapacitetit të balancimit në rënie duhet të kryhet veçmas;
- gj) nga 1 janari 2027, periudhat e kontratave nuk do të jenë më të gjata se gjashtë muaj;

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit bashkëpunon me operatorët e tjerë të rrjeteve të transmetimit të vendeve fqinje për sigurimin e tregut balancues në nivel rajonal, me qëllim garantimin e sigurisë operacionale dhe funksionimin e efektshëm të tregut të balancimit, bazuar në parimin e konkurrencës efektive, mosdiskriminimit dhe transparencës.

5. Brenda datës 1 janar 2028, ERE do t'i raportojë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Bordit Rregullator të Komunitetit të Energjisë mbi pjesën e kapacitetit total të mbuluar nga kontratat me kohëzgjatje ose periudhë prokurimi më të gjatë se një ditë.

PJESA E NËNTË
TË DREJTAT E PRONËSISË

Neni 123

Të drejtat e pronësisë të të licencuarve

1. Për sigurinë e shërbimit të energjisë elektrike, i licencuari mund të kërkojë përdorimin e një ose të disa prej të drejtave të mëposhtme mbi pronën:

- a) të drejtën për linjat;
- b) të drejtën e përdorimit;
- c) të drejtën e servitutit;
- ç) shpronësimin.

2. Kur ushtrohen të drejtat, sipas pikës 1, të këtij neni, dëmet e shkaktuara nga:

- a) vendosja e shenjave, matjeve apo testeve;
- b) instalimi i pajisjeve, aksesit apo kryerja e punës në to;
- c) pengimi ose kufizimi i përdorimit të pronës,

i rimbursohen pronarit ose përdoruesit të pronës nga i licencuari, në përputhje me Kodin Civil dhe legjislacionin për shpronësimet dhe marrjen në përdorim të përkohshëm të pasurisë pronë private për interes publik.

3. Në zonat natyrore të mbrojtura, të drejtat e parashikuara në pikën 1, të këtij neni, jepen me miratimin paraprak të autoritetit përgjegjës për mbrojtjen e mjedisit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për zonat e mbrojtura. Në zonat që janë në administrim të njësisive të qeverisjes vendore nevojitet miratimi paraprak i njësisë përkatëse vendore.

4. Në rast të përfundimit të të drejtave të përcaktuara në pikën 1, të këtij neni, i licencuari merr masa për rehabilitimin e plotë të pronës së përdorur.

5. Kur klienti fundor ndodhet në një ndërtesë me shumë apartamente banimi ose strukturë me disa biznese, i licencuari ka të drejtë të ushtrojë të gjitha të drejtat e parashikuara në pikën 1, të këtij neni, të cilat janë të nevojshme për sigurinë e furnizimit të këtij klienti.

Neni 124 Servituti ligjor

1. Bazuar në dispozitat e neneve 57 dhe 76, të këtij ligji, e drejta e servitutit ligjor i garantohet OST-së ose OSSH-së për instalimin dhe funksio-nimin e rrjetit të shpërndarjes ose transmetimit mbi pronën e të tretëve, duke garantuar përdorimin e pronës në përputhje me legjislacionin civil.

2. Në përputhje me servitutin ligjor, i licencuari për veprimtaritë e transmetimit ose shpërndarjes mund të kryejë në pronën e të tretit veprimet e mëposhtme:

- a) instalon dhe vendos nën tokë dhe/ose mbi tokë linja elektrike dhe linjat e komunikimit elektronik;
- b) instalon struktura mbajtëse, pajisjet e transformimit dhe ato kyçëse/shkyçëse të vendosura mbi to;
- c) instalon dhe shfrytëzon në pronën e të tretit linja të varura (teleferik dhe linja) të përdorura për qëllimet e ndërtimit dhe shfrytëzimit të centralit elektrik, nënstacioneve, linjave të transmetimit dhe të strukturave të saj mbështetëse;
- ç) shfrytëzon, mban, riparon, transformon dhe heq pajisjet e instaluar, të përcaktuara në shkronjat “a” dhe “b” të kësaj pike;
- d) heq pemët, shkurret, degët e tyre dhe rrënjët e ndodhura brenda zonës së sigurisë së linjave, të cilat cenojnë sigurinë e funksionimit të tyre;
- dh) mund të lidhet dhe të kapërcejë rrugët e transportit, lumenjtë, rrjedhat e ujërave, liqenet, kanalet dhe ndërtesat, sipas procedurave të parashikuara në rregulloret teknike dhe legjislacionin në fuqi.

3. Çdo e drejtë servituti, e vendosur sipas këtij neni, jepet në përputhje me dispozitat e Kodit Civil të Republikës së Shqipërisë.

4. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes janë të

përrjashtuar nga aplikimi i çdo takse apo tarife të vendosur prej organeve të qeverisjes vendore mbi asetet, rrjetet dhe instalimet përkatëse që i përkasin këtyre operatorëve.

Neni 125

Detyrimet e operatorëve ndaj rrjeteve të tyre

1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes administrojnë rrjetet dhe marrin masa që gjatë ndërtimit dhe operimit të tyre të respektojnë të gjitha kërkesat dhe kushtet teknike e të sigurisë, duke përfshirë edhe respektimin e distancave të sigurisë së rrjeteve në raport me objektet e tjera që u përkasin palëve të treta.

2. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk kanë asnjë detyrim ndaj pretendimeve të personave fizikë ose juridikë për dëme të shkaktuara, si rezultat i distancës së rrjeteve të transmetimit apo shpërndarjes në raport me çdo objekt apo strukturë, në pronësi apo posedim të tyre, në rast se objekti ose struktura apo pjesë të tij/të saj janë ndërtuar apo vendosur në këto distanca pas ndërtimit të rrjetit të shpërndarjes apo transmetimit.

Neni 126

E drejta e përdorimit të përkohshëm

1. Pjesë të centraleve prodhuese, pajisje të sistemeve të transmetimit, shpërndarjes dhe ato ndihmëse mund të vendosen, të funksionojnë dhe të mirëmbahen në pronën e të tretëve, në bazë të së drejtës së përdorimit të përkohshëm.

2. E drejta e përdorimit të përkohshëm rregullohet sipas legjislacionit për shpronësimet dhe marrjen në përdorim të përkohshëm të pasurisë, pronë private, për interes publik.

Neni 127

Shpronësimi

1. Për vendosjen e centraleve, të nënstacioneve, të kabinave elektrike ose të linjave të transmetimit të energjisë elektrike, i licencuari mund të kërkojë nisjen e procedurës së shpronësimit të pronës së një personi të tretë, në përputhje me legjislacionin për shpronësimet dhe marrjen në përdorim të përkohshëm të pasurisë, pronë private, për interes publik.

2. Nisja e procedurës së shpronësimit, me qëllim instalimin dhe funksionimin e rrjeteve të transmetimit e të shpërndarjes dhe të strukturave të tyre mbështetëse, mund të kërkohet vetëm nëse e drejta e servitutit, sipas nenit 124, të këtij ligji, pengon ose ndërpret në mënyrë thelbësore përdorimin e rregullt të pronës.

3. Procedura e shpronësimit për instalimin dhe funksionimin e pajisjeve të transformimit dhe të pajisjeve kyçëse/shkyçëse që nuk janë të vendosura në struktura mbështetëse, që i përkasin centralit të prodhimit të energjisë elektrike, mund të fillojë vetëm nëse palët nuk bien dakord për të drejtën e përdorimit, sipas neneve 123 dhe 124, të këtij ligji, ose nëse autoritetet përgjegjëse të planifikimit dhe rregullimit të territorit nuk e kanë miratuar atë.

PJESA E DHJETË
DISPOZITA TË
TJERA

Neni 128

Hetimet administrative

1. ERE, në përmbushje të detyrimeve të saj, sipas nenit 19, të këtij ligji, në bazë të fakteve të siguruara për shkeljen e dispozitave të këtij ligji, mund të vendosë fillimin e hetimit administrativ për këto shkelje të evidentuara.

2. Hetimet administrative bëhen në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative dhe procedurat e vendosjes dhe reduktimit të gjobave, të miratuara nga ERE.

Neni 129 **Kundërvajtjet administrative**

1. Shkeljet e mëposhtme, të kryera prej të licencuarve, kur nuk përbëjnë vepër penale, përbëjnë kundërvajtje administrative dhe ndëshkohen nga ERE me gjobë nga 500,000 lekë deri në 3 për qind të të ardhurave të vitit paraardhës të të licencuarit:

- a) moszbatim i vendimeve të ERE-s;
- b) refuzimi i paraqitjes së të dhënave dhe raporteve periodike apo dërgimi me vonesë i tyre ose dërgimi i të dhënave të pasakta nga i licencuari;
- c) moszbatimi i detyrimeve lidhur me llogaritjen dhe aplikimin e kostove dhe tarifave;
- ç) moszbatimi i detyrimeve të shërbimit publik, të vendosura sipas nenit 52 të këtij ligji;
- d) moszbatim i detyrimeve për ndarjen e veprimtarive të licencuara;
- dh) moszbatimi i detyrimeve për mbajtjen e llogarive të ndara, sipas neneve 38, 58 dhe 84 të këtij ligji;
- e) moszbatimi i detyrimeve që lidhen me aksesin e palëve të treta në rrjet, siç përcaktohet në dispozitat e këtij ligji dhe aktet nënligjore në zbatim të tij;
- ë) moszbatimi i detyrimeve të përcaktuara në kontratat e rregulluara;
- f) mospublikimi i informacionit për tarifatat dhe kushtet e përgjithshme të aksesit në rrjet, si dhe përdorimit të shërbimeve të rrjetit;
- g) mosparaqitja e programeve të investimeve dhe/ose moskryerja e investimeve të planifikuara, sipas kërkesave të neneve 20, shkronja “g”, 64 dhe 87, të këtij ligji, dhe rregullores përkatëse të ERE-s;
- gj) shkelja e kushteve dhe kërkesave të cilësisë së furnizimit të miratuar nga ERE;
- h) moszbatimi i vendimeve të ERE-s për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve;
- i) shkelja e detyrimeve dhe kushteve të licencës si dhe rregullave të ERE-s që nuk janë përmendur në pikat e mësipërme;
- j) refuzimi i pjesëmarrësve të tregut për të nënshkruar kontrata të rregulluara brenda 15 ditëve kalendarike;
- k) moskryerja e pagesës rregullatore nga ana e të licencuarit brenda afatit të përcaktuar. Në këtë rast, ERE, përveç gjobës, ka të drejtë të aplikojë një kamatëvonesë mbi vlerën e pagesës rregullatore, për çdo ditë vonesë në pagesën e saj. Vlera e kamatëvonesës përcaktohet në bazë të ligjit nr. 48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare”, të ndryshuar.

2. Kufiri i sipërm i gjobave të përmendura në paragrafin 1 do të jetë 10% e xhiros vjetore të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose deri në 10% të xhiros vjetore të ndërmarrjes së integruar vertikalisht në ndërmarrjen e integruar vertikalisht, sipas rastit, për mospërmbushje të detyrimeve përkatëse në zbatim të këtij ligji.

3. ERE aplikon gjobë progresive, për çdo ditë shkelje nga i licencuari për rastet e mëposhtme:

- kur i licencuari nuk përmbush vendimin e ERE-s për korrigjimin e një shkeljeje brenda afateve të përcaktuara prej saj. Në këtë rast, i licencuari dënohet me gjobë në masën 0,1 për qind të xhiros mesatare ditore të vitit financiar paraardhës, për çdo ditë vonesë nga dita e afatit të përcaktuar në vendimin përkatës të ERE-s;

- kur i licencuari nuk përmbush detyrimin e pagesës së taksës rregullatore ndaj ERE-s, dënohet me gjobë në masën 0,2 për qind të xhiros mesatare ditore të vitit financiar paraardhës, për çdo ditë vonesë nga dita e përcaktuar për pagesën.

4. Masat e gjobave, të përcaktuara në pikën 1, të këtij neni, mund të reduktohen nga ERE, në masën dhe rastet si më poshtë:

- në masën 50 për qind, në rastet kur shkelja, për të cilën parashikohet gjoba, është njoftuar nga vetë i licencuari;

- në masën 1/3, në rastet kur i licencuari bashkëpunon në mënyrë aktive në procesin e hetimit administrativ të ERE-s për konstatimin e shkeljes në fjalë;

- në masën 40 për qind, në rastet kur i licencuari provon se ka ndërmarrë veprime konkrete për përmirësimin apo zhdukjen e pasojave që ka shkaktuar shkelja, përpara ose gjatë konstatimit të shkeljes nga ERE.

5. ERE harton dhe miraton një rregullore të posaçme lidhur me kushtet dhe procedurat e vendosjes dhe reduktimit të gjobave.

6. Vendimi i ERE-s për konstatimin dhe vendosjen e gjobës ndaj të licencuarve është titull ekzekutiv dhe ekzekutohet në përputhje me Kodin e Procedurës Civile.

7. Gjobat e vendosura sipas këtij neni derdhen në Buxhetin e Shtetit.

Neni 130

Aktet nënligjore

- 1 Brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, Këshilli i Ministrave ngarkohet të miratojë aktet nënligjore sipas neneve 4, pikave 2, shkronjat "a" dhe "b", 7, 8 ; 6 pika 2; 8 pika 2; 39; 25 pika 5; 39 pika 1; 45 pika 4; 49 pika 1; 50 pika 2; 51 pika 2; 52 pikat 1 dhe 2; 53 pika 4; 54 pika 6; 57 pika 2; 106 pika 1; 109 pikat 1 dhe 5; 114 pika 3; 117 pika 3.
- 2 Ministria ngarkohet që brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të miratojë aktin nënligjor në zbatim të neneve 5, pika 2; 6 pika 8; 28 pika 1; 37 pika 1; 80 pika 1; 83 pika 2; 90 pika 8; 91 pika 3; 99 pika 7.
- 3 ERE ngarkohet të miratojë aktet nënligjore brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, ngarkohet të miratojë aktet sipas neneve, 7 pika 1; 8 pika 1, shkronja "a", neni 19, pika 1 shkronjat "a", "b" "ç", "ll", "m", "r" "v"; 20 pika 1 shkronja "b"; 30 pika 3; 40 pika 10; 41 pika 1; 42 pika 1; 47 pika 1; 51 pika 4; 61 pika 4; 62 pika 2; 64 pika 9; 73 pika 1; 75 pika 4; 76 pika 8; 80 pika 4; 87 pika 12; 91 pika 1; 96 pika 1 ;104 pika 1; 105 pika 2; 118 pikat 1 dhe 2; 10 pika 1; 129 pika 5.

Neni 131

Dispozita kalimtare

- 1 Licenca e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, e lëshuar para hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të jetë e vlefshme për të kryer aktivitetet e licencuara deri në certifikimin e saj sipas procedurës së përcaktuar në këtë ligj dhe lëshimin e një licence të re.
- 2 Kryetari dhe anëtarët e bordit që kryenin detyrat e tyre në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë t'i ushtrjnë ato deri në fund të mandatit të tyre.

- 3 Deri në vendosjen e detyrimit të shërbimit publik për të licencuarin, sipas përkufizimeve të nenit 47 të këtij ligji, përmbushja e këtyre funksioneve do të vazhdojë të kryhet nga i licencuari që i ushtron këto funksione kur ky ligj të hyjë në fuqi.
- 4 Të drejtat dhe detyrimet ekzistuese të pjesëmarrësve në treg do të vazhdojnë të përmbushen prej tyre deri në miratimin e akteve nënligjore, sipas dispozitave të këtij ligji.
- 5 .Të gjithë përdoruesit e sistemit të lidhur me rrjetin e transmetimit janë të detyruar të sigurojnë përputhshmërinë me kërkesat e këtij ligji dhe me aktet nënligjore të miratuara në zbatim të tij, deri më 31 dhjetor 2027. Në rast se ndonjë përdorues i sistemit nuk i përmbahet kërkesave dhe nuk i përmbush ato brenda këtij afati, Operatori i Sistemit të Transmetimit do të ketë të drejtë të shkëpusë nga rrjeti i transmetimit përdoruesin e sistemit që nuk i përmbahet kërkesave brenda afatit.

Neni 132 **Shfuqizimi i akteve**

1. Ligji nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, si dhe çdo dispozitë tjetër ligjore që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohet.
2. Aktet nënligjore, që rregullojnë veprimtaritë në sektorin e energjisë elektrike, të miratuara përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të zbatohen për aq sa nuk bien në kundërshtim me këtë ligj, deri në rishikimin e tyre dhe daljen e akteve të reja, në përputhje me kërkesat dhe afatet e vendosura në këtë ligj.

Neni 133 **Hyrja në fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.